

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a
SESIUNEA a III-a ORDINARĂ – OCTOMBRIE 2011

Ședința din ziua de 13 octombrie 2011

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi.
3. Prezentarea raportului privind atacurile asupra instituțiilor financiar-bancare, situația social-economică, executarea bugetului, întârzierea examinării și prezentării politicii fiscale și a bugetului pentru anul următor (raportor – domnul Prim-ministru al Republicii Moldova, Vladimir Filat.) Dezbateri asupra raportului.
4. Prezentarea raportului Comisiei de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr.176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător (raportor – doamna Raisa Apolschi, președintele Comisiei parlamentare de anchetă.) Dezbateri asupra raportului.
5. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.2139 din 30 septembrie 2011 cu privire la raportul Comisiei parlamentare de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr.176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.
6. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.2237 din 13 octombrie 2011 cu privire la activitatea unor autorități ale statului.

Ședința începe la ora 10.00.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, și de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Este ora 10.00.

Rog să vă ocupați locurile, pentru a începe ședința plenului Parlamentului.

Secretariatul,

Rog să anunțe prezența în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – *secretar general adjunct al Parlamentului, șeful Direcției documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 100 de deputați, și-au înregistrat prezența 96 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Hotineanu Vladimir – în delegație; Apostolachi Iurie – din motive de sănătate; Mocanu Gheorghe, Zaporojan Lilian. (*Rumoare în sală.*) Scuzați, nu s-au înregistrat. Înseamnă că s-au înregistrat 98 de deputați.

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,
Ședința este deliberativă. Rog să onorăm Drapeul Țării. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Cîteva informații atenției dumneavoastră. Întîi de toate, vreau să vă anunț că astăzi este Ziua internațională pentru reducerea riscului dezastrelor naturale. La fel, în perioada premergătoare ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, și-a sărbătorit ziua de naștere deputatul Ion Butmalai. Să-l felicităm, să-i dorim: la mulți ani! (*Aplauze.*)

Și încă, stimați colegi, un mic amendament pentru ordinea de zi. Vreau să vă spun că, dincolo de cele două rapoarte, care urmează să fie prezentate ulterior pe parcursul ședinței de astăzi, mă refer la raportul Prim-ministrului și la raportul Comisiei de anchetă în cazurile cazinou, noi cu dumneavoastră am aprobat trei proiecte: proiectul nr.115, proiectul nr.1923 și proiectul nr.1922, toate fiind pe seama Ministerului Economiei. A intervenit o situație nouă, astăzi e în vizită o delegație de rang înalt guvernamentală din Republica Belarus, se desfășoară Comisia interguvernamentală pentru colaborare comercial-economică și, în aceste condiții, propunerea este, aceste proiecte fiind adoptate, să le examinăm în una din zilele viitoare pentru această perioadă bisăptămînală.

În schimb, pentru ședința de astăzi, au fost înaintate, Secretariatul, două proiecte, da? Eu am aici două. Dau citire proiectului nr.1348, proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului cu privire la oferirea privilegiilor și imunităților Fondului global de luptă împotriva HIV/SIDA, tuberculozei și malariei. Și proiectul nr.2073, e un proiect prezentat de către Guvern, proiectul de Lege privind importul unor autovehicule.

În aceste condiții, vreau să supun votului plenului Parlamentului examinarea pe parcursul ședinței de astăzi a acestor două proiecte, care au fost anunțate de către comisiile respective ca destul de urgente. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Aceste două proiecte au fost acceptate de plenul Parlamentului.

Așa. Să vedem alte propuneri.

Microfonul nr.4.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Da. Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu, pentru săptămîna viitoare, dacă se poate, pentru ordinea de zi, am o propunere, ca să invităm în Parlament pe cineva de la Consiliul Coordonator al Audiovizualului sau poate de la Consiliul de Observatori.

Noi am primit prin Internet un comunicat de presă de schimbare a grilei de emisie la „Teleradio-Moldova.” Și au fost discuții publice la această temă și mă refer concret la schimbarea „Mesager”- lui de limbă rusă de la ora 19.00.

Eu înțeleg că gradul de democratizare a instituțiilor publice a ajuns cote maxime în Republica Moldova, dar cred că, totuși, trebuie să existe oarecare ordine. Eu vreau să vă spun că acest comunicat se termină cu o frază că independența editorială și de creații include dreptul exclusiv al organelor de conducere ale Companiei de a adopta în limitele stabilite norme ș.a.m.d.

Adică, dumnealor cam ne preîntîmpină, ca să nu ne bîgăm noi nasul în chestia asta, că asta-i numai treaba lor. Eu cred că este un lucru care interesează Parlamentul, fiindcă nu este vorba de o companie privată, este vorba de o companie publică, care se finanțează din banii publici.

Și acei care au constituit acest CCA și acest Consiliu de Observatori, au dreptul să știe și alegătorii noștri, care plătesc impozite, tot au dreptul să știe, de ce se iau decizii de felul acesta?

Fiindcă „Mesager”-ul în limba rusă trebuia să fie plasat, dacă existau niște schimbări, să fie schimbările acestea motivate, dacă este necesar de a schimba, să se schimbe la o oră care are audiență.

De aceea, eu propun ca Parlamentul să fie informat și să aibă posibilitatea de a schimba lucrurile la „Teleradio-Moldova.”

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Special pentru Președintele Frațiunii PDM, domnul Diacov. Vreau să vă informez că, ieri, în ședința comisiei de profil, au fost invitați directorul Televiziunii publice, președintele Companiei „Teleradio-Moldova”, președintele CCA, precum și președintele Consiliului de Observatori, în care ședință noi ne-am manifestat nedumerirea față de acest caz.

Și vreau să vă informez, stimate domnule Diacov, că reprezentanții fracțiunii dumneavoastră nu au avut nici o obiecție, ba mai mult, au susținut aceste modificări. Noi sîntem indignați de acest comportament al fracțiunii dumneavoastră. Și vrem ca societatea să vadă ce se întîmplă, în genere.

Mulțumesc mult.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Igor Vremea – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi, într-un fel, îi mulțumim domnului Diacov că s-a aliat la poziția Frațiunii și a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova referitor la modificarea grilei programului „Mesager” în limba rusă. Și, vă rog, să mă înscrieți la această chestiune cu o declarație la finele ședinței.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu – Frațiunea PL:

În replică domnului Diacov și domnului Petkov. Există o lege, se numește Codul audiovizualului, care prevede atribuțiile tuturor instituțiilor: Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Consiliului de Observatori al Companiei „Teleradio-Moldova” și atribuțiile conducerii Companiei „Teleradio-Moldova” articolul 52, care este intitulat „Independența editorială.”

Independența editorială a Companiei publice este garantată prin lege. Independența editorială și de creație include dreptul exclusiv al organelor de conducere ale Companiei de a adopta, în limite stabilite de lege, decizii cu privire la politica editorială a acestei instituții și modificări la grila de emisie. Aprobă aceste modificări, inclusiv la grila de emisie, Consiliul de Observatori al Companiei “Teleradio-Moldova” – organ de conducere și de control al acestei instituții.

Modificările, care s-au făcut, considerăm că sînt justificate prin faptul că la ora 19.00 se difuzează principalul buletin de știri al instituției publice „Moldova 1.” Ora 19.00 este oră de maximă audiență. Și este absolut normal, regretabil că, timp de 20 de ani, la ora 19.00 în Praim taim nu se propunea telespectatorilor principalul jurnal de știri în limba oficială a statului.

În afară de aceasta, s-a mers pe îmbunătățirea grilei de emisie, pentru că buletinele de știri s-au mărit de la un singur buletin de știri în limba rusă la ora 19.00, la 4 buletine de știri în limba rusă. Deci telespectatorii de limbă rusă, vorbitorii de limbă rusă nu au fost prejudiciați în interesele lor, în dreptul lor de a se informa.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Bolboceanu – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu aș vrea să intervin la ceea ce-a spus domnul Petkov. Noi, reprezentanții Partidului Democrat din comisie, nu ducem responsabilitate de faptul că dumnealui aude în cadrul comisiei numai ceea ce vrea să audă. Și aș vrea să menționez că noi

chiar am fost primii care am intervenit la comisie și ne îngrijorează situația la Compania „Moldova 1” cu „Mesager”-ul. Și ceea ce-a spus domnul președinte Diacov astăzi în ședința plenară aceeași am menționat și noi ieri în cadrul comisiei, în cadrul audierilor care au avut loc. Comisia nu a luat vreo decizie.

De aceea, noi, mesajul fracțiunii, ceea ce-a spus domnul președinte, l-am menționat și în cadrul comisiei, în cadrul audierilor.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Gorilă – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați deputați,

Rog să fie inclus în ordinea de zi proiectul de Lege nr.2230 privind constituirea Comisiei parlamentare de anchetă în legătură cu vânzarea armamentului din dotarea Forțelor Armate.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Doamna Galina Balmoș – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Vreau să reiterez propunerea Partidului Comuniștilor a cîta oară, de fapt, privind includerea unor proiecte de ordin social în ordinea de zi, mai ales că degrabă vom purcede și la examinarea bugetului pentru anul viitor și ar fi bine venit ca aceste proiecte să fie examinate, cel puțin, într-o lectură, ca să luăm atitudine și să vedem cum le putem înscrie în bugetul pentru anul viitor.

Așadar, proiectul nr.1383 din mai 2010 privind includerea în stagiul de cotizare a perioadei de îngrijire a unei persoane cu gradul I de vizibilitate și a unei persoane cu vîrsta de peste 75 de ani dependentă de pat. Vreau să zic că, mai ales, a fost modificat recent stagiul total de cotizare și acest proiect ar veni întru susținerea persoanelor nominalizate.

Nr. 1441 din mai 2010, care prevede ajutorul persoanelor și mai ales al familiilor tinere pentru închirierea spațiului locativ. Nr.2057 din 07.2010, care prevede revizuirea alocațiilor pentru invalizi și pentru copiii care au pierdut întreținătorul. Nr.1373 din mai 2010, care prevede majorarea alocației unice la nașterea copilului. Mai ales că la ultimele două teme sînt mai multe inițiative venite și din partea colegilor din alte fracțiuni. Poate e cazul să comasăm aceste proiecte și să le examinăm, în sfîrșit. Și nr.396, tot din februarie 2010, care prevede o serie de măsuri pentru susținerea persoanelor în etate.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu – Frațiunea PL:

Mulțumesc.

Ca să-i împac pe democrați și comuniști, vreau să le amintesc că Uniunea Sovietică a murit demult și „Mesager”-ul în limba rusă, la ora 19.00, a fost în perioada sovietică anume la ora asta pus, pentru că limba rusă era limbă oficială. Limba rusă nu mai este oficială, Uniunea Sovietică nu mai este și cetățenii vorbitori de limbă română, băștinașii acestui stat, majoritate, nu au posibilitatea să vadă știrile la ora 21.00, fiindcă la sat ei la ora 21.00 deja se culcă. Așa că, e corect făcut și nu vă ridicati împotriva poporului care vă hrănește.

Și mai am o propunere. Întrucât se apropie 7 noiembrie, propun să includeți în ordinea de zi condamnarea crimelor regimului comunist, vă rog.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Țap – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Pornind de la importanța și actualitatea subiectelor ce se propun în raportul Guvernului, se propune de a examina raportul domnului Prim-ministru Vladimir Filat, cu nr.1, în temeiul articolului 46 punctul 2.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Vadim Mișin – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Я в данном случае абсолютно не ставлю перед собой цель комментировать выступления своих коллег – госпожи Фусу и Гимпу, я в большей степени обращаюсь к вам, господин Председатель Парламента и исполняющий обязанности Президента страны. Этим решением Гостелерадио вопиющим образом нарушила конституционные права человека.

И я, как председатель комиссии, вынужден об этом информировать все представительства иностранных государств, присутствующие сегодня на территории Республики Молдова, о том что подобного вопиющего нарушения за последние годы в Молдове не было. Спасибо госпоже Фусу, что она нам объяснила, что такое Гостелерадио, но мы как-то это представляли и без нее.

И хочу сказать господину Гимпу, что к его сведению в советское время вообще не было «Месаджера», но он просто забыл об этом. А 20 лет, когда

существует «Месаджер», господин Гимпу там кричал на площади, а «Месаджер» выходил в 19 часов. И если уж хотели поменять, так надо было менять 19 и 21, русский и на государственном языке, на молдавском языке, и ничего более.

А когда его загнали на 23 часа и пытаются невнятно объяснять русскоязычному населению, для меня странно, почему молчит исполняющий обязанности Президент и Председатель Парламента? (*Аплодисменты.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Vasili Şova – Fracţiunea PCRM:

Уважаемые коллеги,

Пользуясь случаем, что сегодня в повестке дня определен вопрос об отчете Премьер-министра Республики Молдова, у меня есть предложение, чтобы глава Правительства на сегодняшнем заседании прояснил позицию Правительства по вопросу использования часовых поясов в Республике Молдова. Так как эта проблема становится политической, к сожалению, и активно влияющей на процесс реинтеграции страны, не лучше ли было бы использовать опыт Украины, России и сохранить часовые пояса, которые дали бы возможность нам продолжать процесс реинтеграции страны.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Preşedinte,

Mulţumesc.

Vreau să fiu de acord cu deputatul Mişin, că pe timpul Uniunii Sovietice n-a fost „Mesager”, adică n-au fost ştiri. E adevărat. Atunci cetăţenii n-au fost informaţi, au fost îndobitociţi, manipulaţi cu ştirile comuniste. Are dreptate domnul Mişin în problema asta.

Mulţumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Preşedinte,

Eu am vrut, totuşi, să creez această balanţă. Eu înţeleg că comuniştii speculează chestia asta din punctul lor de vedere. Dacă nu ieşea domnul Ghimpu, poate era mai bine în problema aceasta. Eu sper că noi o să rezolvăm foarte liniştit problema asta. O să-i rugăm pe acei de la „Teleradio-Moldova” să asculte

argumentele care au fost și să nu incinte spiritele. Și în Parlament tot ar fi de dorit să ne limităm la această temă.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

În primul rînd, referitor la propunerea de a exclude primele trei subiecte din ordinea de zi și de a le amîna pe altă dată. Noi nu înțelegem ce are activitatea Guvernului, în acest caz, a Comisiei interguvernamentale, cu activitatea parlamentară. Considerăm că această ordine de zi a fost aprobată pentru două săptămîni, a fost aprobată din timp și la Ministerul Economiei există persoane care ar putea să prezinte aceste proiecte de lege la ședința în plen. De aceea, propunem să fie lăsate aceste proiecte așa cum sînt.

A doua propunere se referă la punctul 4 din ordinea de zi – raportul Prim-ministrului. Avînd în vedere importanța acestui subiect și rezonanța pe care o are în societate, propunem să fie votată transmisiunea în direct la postul de Televiziune publică „Moldova 1”.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Cu transmisiunea în direct. Din cîte cunosc eu, lucrul acesta deja se transmite. Și dacă o să citiți ... Da unde încă? Voi de fiecare dată nu vreți să citiți Regulamentul, vă leneviți. Schimbarea Regulamentului, care a fost făcută mai mulți ani în urmă, foarte clar indică că pentru transmisiunea în direct plenul nici nu trebuie să voteze. Plenul votează doar atunci cînd ședințele plenului Parlamentului pe un motiv sau altul trebuie să fie închise. În rest, nici Biroul, nici plenul, nici Președintele Parlamentului nu trebuie să spună nici da, nici nu, este dreptul automat al Companiei „Teleradio-Moldova.”

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

De procedură. Atunci solicităm să nu fie întreruptă această transmisiune atunci cînd va fi discutat punctul 4 din ordinea de zi.

Domnul Marian Lupu:

(Rîde.)

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Propun pentru... Frațiunea Partidului Comuniștilor propune pentru examinare astăzi în ordinea de zi trei proiecte de hotărîre. Și Partidul Comuniștilor,

Fracțiunea face apel către Alianța de guvernare AIE 2 să dea dovadă de responsabilitate și, prin acceptarea acestor propuneri, să reîntoarcem Republica Moldova în cadrul constituțional, în strictă ... prevederilor constituționale. Pentru că Constituția este Legea Supremă a statului.

Astfel, propunem proiectul nr.2125 privind stabilirea datei alegerii Președintelui Republicii Moldova.

Proiectul nr. 2126 privind instituirea Comisiei speciale pentru desfășurarea alegerilor Șefului statului. Și proiectul nr. 2123 privind demisia directorului Serviciului de Informații și Securitate. Rog să fie incluse în ordinea de zi.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Victor Popa – Fracțiunea PL:

Domnule Președinte,

Cu privire la ordinea de zi. Noi propunem: întrebările incluse pe data de 14, adică pentru mâine, să fie transferate pe data de 20. Mâine este Hramul orașului. Noi sîntem toți creștini, avem familii aici, în orașul Chișinău. Cred că ar fi normal să ne raliem și noi la toți cetățenii din urbe, care sărbătoresc această zi sfântă.

Domnul Marian Lupu:

Deci, ca să înțeleg mai bine, propunerea dumneavoastră este ca mâine să nu aibă loc ședința plenului Parlamentului?

Domnul Victor Popa:

Da, iar problemele incluse pe data de 14 să fie transferate pe data de 20. În afară de aceasta, domnule Președinte, propunem pe data de 20 proiectul nr.2080, aceasta este interpretarea articolului 15 din Legea nr.163, adică lichidarea instanțelor judecătorești. Proiectul nr. 1930, completarea articolului 400 din Codul contravențional. Și proiectul nr. 1672, deci sancțiunile pentru deputații care lipsesc nemotivat de la ședințele Parlamentului, în lectura a doua.

Domnul Marian Lupu:

Da, microfonul nr. 4.

Domnul Alexandru Stoianoglo – Fracțiunea PDM:

Referitor la ordinea de zi.

Rog, propun la ordinea de zi pentru mâine includerea a cinci proiecte pentru respingere. Proiectul nr.369 din 5 februarie 2003, proiectul nr.3176 din 22.09.2004, proiectul nr. 364 din 20.01.2007, proiectul nr. 3822 din 17.11.2003 și proiectul nr. 3538 din 23.12.2008 – spre respingere.

Domnul Marian Lupu:

Deci pentru una din zile următoare pe agenda bisăptămînală. Da, am înregistrat.

Microfonul nr. 3.

Doamna Veronica Abramciuc – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu m-am molipsit de la domnul Diacov cu dorințele pentru săptămîna viitoare. Și aș ruga să găsiți modalitatea și posibilitatea ca cineva din Aparatul Parlamentului să vină cu o informație pentru deputați: care este starea cu reparația clădirii Parlamentului, cît s-a cheltuit, care lucrări s-au făcut, care este procentul de finisare a lucrărilor, cît a mai rămas?

Eu cred că demult e timpul să fim informați ca deputați. Poate cineva va dori și o excursie în clădirea Parlamentului. Nu este un secret, nu vă fie cu supărare că și deputații din Alianță recunosc în culuare că, dacă rămîneau comuniștii la putere, clădirea demult era restabilă.

Domnul Marian Lupu:

Foarte bună solicitare de informație. Mai ales, că sîntem în preajma, inclusiv, a exercițiului bugetar pe anul viitor. Eu am să rog Secretariatul, fiindcă nu ține atît de Secretariat, cît de instituțiile abilitate, care au organizat și concursul respectiv și cine este antreprenorul în acest caz.

Să fie identificate persoanele și de ce nu, la una din ședințele următoare să se vină cu asemenea informații.

Microfonul nr. 2.

Domnul Gheorghe Popa – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Urmare a discuțiilor la ședința de ieri a Comisiei agricultură și industrie alimentară asupra proiectului de Lege nr. 1128, cu unanimitate de voturi, a fost adoptată decizia ca acest proiect de lege să fie examinat în contextul prezentării de către Guvern a politicii bugetar-fiscale. Din care considerente, cer ca acest proiect de lege să fie exclus din ordinea de zi.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Eu, domnule Popa, am votat acest proiect pentru perioada săptămîinii curente și săptămîinii viitoare, da?

Domnul Gheorghe Popa:

El este inclus pe data de 14 cu nr.2.

Domnul Marian Lupu:

14. Deci propunerea a fost să fie mișcat și să fie în aceeași ședință cu examinarea pachetului de politici fiscale...

Bine. Microfonul nr. 5.

Domnul Vladimir Saharneau – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Cu referință la propunerea domnului Diacov. În 1990, am fost în echipa care a lansat, a elaborat politica și principiile „Mesager”-ului ca principalul program de știri al Televiziunii Naționale.

Și atunci am convenit că buletinul de jumătate de oră se va numi „Mesager”, iar cel de 15 minute va fi la ora 19.00. Așa că doar ulterior programul de la ora 19.00 a fost echivalat cu cel de la ora 21.00. Și, de fapt, a devenit principalul program de știri, fiindcă el apare la ora 19.00.

Sînt de acord cu colega mea Corina Fusu, că noi acum intervenim în politica editorială a unei instituții independente, cea care este apărută de lege. Politica noastră trebuie să fie: ca populația Republicii Moldova să fie integrată lingvistic în baza limbii de stat, a limbii române.

Iar ceea ce fac comuniștii nu fac altceva decît să transnistrizeze Republica Moldova. Se propune limba rusă ca principala limbă de comunicare. Vedeți și ora, deja „fusu orar” ni se impune și tot așa mai departe. De fapt, este o forță care lucrează nu pentru Republica Moldova, ci pentru altă țară.

Cu referire la domnul Diacov, că vom găsi un echilibru.

Domnule Diacov,

Noi avem experiența anului 1999, cînd erați Președintele Parlamentului și, de fapt, ați venit împotriva proiectului de lege, elaborat de domnul Sturza, care propunea ca limba în publicitate să fie limba de stat. Și atunci ați căzut în genunchii unor interpretări, care au venit dinspre Moscova și, de fapt, ați respins această lege.

Acum avem ce avem, avem rusificarea masivă a tot ce există în Republica Moldova: business, comerț, publicitate, media și tot așa mai departe.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Vladimir Saharneau:

Domnilor comuniști,

Care nu știu limba română și vin aici, în Parlament, și lansează niște chestii de te îngrozești că se întîmplă ceva catastrofal.

Domnilor,

Integrați-vă, odată și odată, în Republica Moldova și nu faceți discriminări pozitive. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Vladimir Saharneau:

Fiindcă dumneavoastră provocați discriminări negative față de populația majoritară.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc.

Bine, acum, domnule Președinte. Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu văd că pe unii colegi de ai noștri tare îi deranjează faptul ceea ce se întâmplă la „Moldova – 1” cu „Mesager”-ul. Dar eu aș vrea să se deranjeze mai mult de ceea ce se petrece la NIT, unde se transmit numai minciuni, îndobitocesc atât populația rusă, cât și populația română. Și, de aceea, rog ca Consiliul Audiovizualului, președintele să vină, să fie prezent cu un raport despre activitatea NIT-lui.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte,

Aș ruga onoratul Parlament să nu susțină propunerea domnului Popa referitor la proiectul de Lege nr. 1128 privind excluderea acestui proiect de lege. În calitate mea de autor, avînd avizele pozitive ale Guvernului referitor la modificarea prețurilor minime de comercializare ale băuturilor alcoolice, care este proiect de lege înaintat încă în luna mai.

Din păcate, acest proiect este dat la Comisia agricultură și industrie alimentară. După mine, cred că era mai bine la Comisia economie, finanțe și buget, că nu vreau să pun la bătaie competența Comisiei agricultură și industrie alimentară, dar totuși aici ține de economie, finanțe și de politici fiscale.

Și insist, ca acest proiect să rămîna în ordinea de zi. Dacă noi vom elabora și vom adopta această politică fiscală într-un termen scurt, nu-i nici o problemă, ca și în lectura a doua să comasăm. Dar și așa e cu întârziere.

Domnul Marian Lupu:

Deci dumneavoastră insistați ca în prima lectură să fie examinat așa cum s-a propus.

Domnul Valeriu Guma:

Da, numaidecât.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2.

Domnul Gheorghe Popa:

Da, mulțumesc.

Domnule deputat Guma,

Nu este decizia mea personală, este decizia comisiei. Și ei au votat în unanimitate pentru ca proiectul dumneavoastră de lege să fie examinat după ce Guvernul prezintă politica bugetar-fiscală în Parlament. Fiindcă dumneavoastră ieri, de fapt, nici n-ați binevoit să veniți la ședința comisiei. Noi v-am invitat ca să clarificăm niște chestiuni. Dați să fim corecți.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Microfonul nr. 5.

Doamna Corina Fusu:

Mulțumesc.

Vreau să reiterez încă o dată faptul că discuția din cadrul Parlamentului referitor la grila de emisie a Companiei publice „Teleradio-Moldova” este imixtiune în activitatea acestei instituții publice, pe care am dorit-o întotdeauna depolitizată, pentru care s-a luptat. Și, în sfârșit, astăzi, această instituție încearcă să se modernizeze și, într-adevăr, să ducă o politică editorială independentă. Vreau să vă reamintesc încă o dată faptul că printre atribuțiile Parlamentului deputaților este și controlul parlamentar.

Control parlamentar înseamnă examinarea respectării legislației sau neîncălcării legislației. Ieri, la comisia de specialitate, au fost indicați...

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă...

Doamna Corina Fusu:

Eu vreau...

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă,

Nu vă supărați, vă rog. Pur și simplu, este a doua ieșire a dumneavoastră. Eu totuși...

Domnul Corina Fusu:

Deci legea nu s-a încălcat. Legea a fost respectată. Dar am venit aici, la microfon, pentru a vă citi doar un fragment dintr-o declarație a unui membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Domnul Marian Lupu:

Doamnă Fusu,

Chiar nu vă supărați, vă rog. Eu am o propunere.

Doamna Corina Fusu:

Care, într-adevăr, face declarații politice ca membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Doamna Corina Fusu:

Uite, aici el încalcă legea și Parlamentul trebuie să ia atitudine.

Domnul Marian Lupu:

Propunerea mea este următoarea.

Stimați colegi,

La subiecte care, de fapt, nu sînt...

Doamna Corina Fusu:

Deci subiectul este un...

Domnul Marian Lupu:

... pe ordinea de zi a Parlamentului pentru o expunere a poziției, precum cineva deja a solicitat din sală. Vă rog frumos, vă înscrieți la declarații pentru prezentări de poziții, de opinii toți. Este o normă regulamentară. Și vă îndemn să urmărim pozițiile Regulamentului toți împreună, chiar vă rog foarte mult.

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță – Frațiunea PLDM:

În calitate de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe rog ca Legea nr. 115 să fie retrasă din ordinea de zi. Comisia are nevoie să lucreze asupra acestei legi.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

De fapt, eu am anunțat că nr.115, nr. 1923, nr. 1922, ținînd cont de faptul că viceministrul respectiv, care ține acest domeniu, este plecat în deplasare. Ministrul este toată ziua angajat în activitatea Comisiei interguvernamentale. Și referitor la situația că în plenul Parlamentului nu ar trebui să vină cineva de rang inferior,

poziția de viceministru, am convenit că toate aceste trei proiecte – la decizia comisiei și o să vedeți cu autorul, că-i mâine, că-i săptămîna viitoare, la discreția dumneavoastră. Deci noi azi oricum nu examinăm nr. 115.

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doar vreau să aduc o rectificare: că Legea nr. 115 nu are nevoie de autor. De aceea, eu am spus că în lectura doua și numai comisia.

Domnul Marian Lupu:

De fapt, da, aveți dreptate.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și din cauza aceasta nu are legătură cu ceea ce ați...

Domnul Marian Lupu:

Nu, oricum, la lectura a doua, Regulamentul la fel solicită prezența autorilor în sală.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, dar nr. 23 și 22 trebuie de văzut, dacă este alt viceministru, care poate veni. Noi putem...

Domnul Marian Lupu:

Aceasta este și problema, că sînt pe alte sectoare alte domenii și oamenii nu controlează acest domeniu.

Microfonul nr. 2.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Eu anume am vrut să vă rog să respectăm Regulamentul și să nu permitem discursurile acestea interminabile în cadrul ședințelor Parlamentului. Dar deoarece aproape toată Frațiunea Partidului Liberal a ieșit cu discursuri... Și, de fapt, se vede cine este autorul acestei modificări de grilă la „Moldova -1”.

Doamna Fusu s-a referit la respectarea strictă a legislației în vigoare. Eu vă îndemn, stimați colegi, stimați parlamentari, să respectați prevederile legislației în vigoare, inclusiv a prevederilor Legii Supreme – Constituția Republicii Moldova.

Limba de stat, vă place sau nu vă place, este limba moldovenească. În primul rînd. În al doilea rînd, cine ne învață aici? Șefului postului de radio, care începe fiecare zi cu imnul altui stat: „Deșteaptă-te, române”?

La noi Imnul de Stat este altul, domnule Saharneau. De aceea, eu vreau să vă rog foarte mult, atunci cînd vorbim despre valorile naționale, cînd vorbim despre respectarea legislației în vigoare, să luăm ca bază, în primul rînd, prevederile Constituției Republicii Moldova, dar nu interesele de partid. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2.

Domnul Serghei Sîrbu – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Dat fiind aceste discuții aprinse în jurul Companiei publice „Teleradio - Moldova”, dat fiind că Compania publică „Teleradio - Moldova” se consideră atât de autonomă în luarea unor decizii, ignorând în totalitate o bună parte a cetățenilor Republicii Moldova, Frațiunea Partidului Comuniștilor vine cu o propunere legislativă: de a exclude finanțarea bugetară a Companiei publice „Teleradio - Moldova” (*Aplauze.*) și să treacă la autogestione financiară ori să fie finanțată din buzunarul domnului Ghimpu. Sînt sigur că are de unde.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Propun un proiect constructiv, nu doar oportun, ci și necesar. Este vorba despre proiectul nr. 2574 din 23.09.2010. Este vorba despre vechimea la care pot fi introduse în Republica Moldova autoturismele. Solicităm ca această limită superioară să fie crescută de la 7 la 10 ani. Am făcut un plin schimb cu colegii noștri din Alianță și unii și-au reconsiderat poziția pe care au avut-o anul trecut. Sperăm ca acest proiect la această etapă să fie susținut.

Mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc.

Domnule Sîrbu și domnule Mușuc,

O replică. Noi sîntem la fel. Susținem ideea dumneavoastră de autofinanțare a Companiei publice „Teleradio - Moldova”. Dar atunci cînd veți întoarce înapoi tot ce ați furat de la poporul nostru în acești opt ani? Și cînd vor fi lichidate toate schemele mafioate pe care le-ați introdus și funcționează încă în Republica Moldova?

Domnule Mușuc,

Trebuie să vă amintesc că „Deșteaptă-te, române”, este primul imn al Republicii Moldova sub care ai trăit și te mîndrești cu aceasta și căruia i-ai depus jurămîntul. Iar la radio „Vocea Basarabiei” să fii mai atent ceea ce se transmite, fiindcă umbli iarăși cu minciuni.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Doamnă Fusu,
Foarte scurt.
Microfonul nr. 5.

Doamna Corina Fusu:

Pentru domnul Sîrbu, care este de specialitate jurist. Îi recomand să citească legile, înainte de a ieși la microfon.

Articolul 64 din Codul audiovizualului, care se numește bugetul Companiei. Parlamentul garantează finanțarea sigură și corespunzătoare necesităților de activitate ale Companiei de la bugetul de stat, corespunzătoare și sigură.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Doamnă Fusu,

Dumneavoastră citiți Codul audiovizualului. Eu citesc Regulamentul Parlamentului, care prevede procedura de înaintare a propunerilor legislative. Dacă nu știți ce înseamnă aceasta, eu pot să vă dăruiesc un Regulament al Parlamentului. Este vorba de o propunere în care se înființează un grup de lucru din parlamentari, care vor veni cu inițiativa legislativă și vor amenda acest Cod al audiovizualului, doamnă Fusu.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Sîntem deja la 40 de minute de gimnastică. Deci eu rog să... Iată, avem trei oameni, să încheiem această gimnastică și să ne apucăm de cele care au fost incluse pe ordinea de zi.

Microfonul nr. 5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu am analizat foarte bine propunerea domnului Sîrbu ce ține de „Moldova-1”. Am gândit eu totuși, lasă să rămână pentru popor „Moldova-1”, dar NIT să vină la Ghimpu.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine, temă de negocieri, vă rog.

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea – *deputat neafiliat*:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Se vede că și societatea, probabil, și Parlamentul Republicii Moldova, nu pot fără circ. Folosindu-ne de ocazia prezenței Prim-ministrului și al Ministrului Finanțelor în Parlament, să-i rugăm să identifice resurse pentru reabilitarea circuitului în așa fel, ca să nu avem circ în Parlament.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Deci, stimați colegi,

Am notat propunerile care urmează să fie supuse votului.

Colegii numărători,

Pentru fiecare sector, rog foarte mult să vă ocupați locurile la microfon, fiindcă vom avea nevoie de constatarea rezultatului votului pentru fiecare propunere înaintată.

Deci propunerea domnului deputat Gorilă privind includerea proiectului nr. 2230. Cine este pentru rog să voteze.

Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

– 34.

Sectorul nr. 2 – 7.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

–41 de voturi. Ceva nu este clar în sală?

Numărătorii,

Rog să anunțați rezultatele.

Domnul Valeriu Streleț – *Fracțiunea PLDM*:

Domnule Președinte,

Noi rugăm să fie repetată procedura de vot din motivul că fracțiunea noastră a votat, de fapt.

Domnul Marian Lupu:

Mie nu-mi trebuie să fie repetată. Trebuie să fie precizată. Eu încă nu am constatat rezultatul.

Domnul Valeriu Streleț:

Sau precizată.

Domnul Marian Lupu:

Încă o dată, vă rog frumos. Uitați-vă, atent în sală.

Sectorul nr. 1?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 34.

Domnul Marian Lupu:

–34.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

–16.

Domnul Marian Lupu:

–16.

Sectorul nr. 2,

Ridicați, vă rog, mâinile cine votează „pentru”. Rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

–16.

Sectorul nr. 2 – 16.

Domnul Marian Lupu:

Îmi pare că sînt mai mulți.

N u m ă r ă t o r i i:

Eu îmi cer scuze, că au votat și colegii.

Domnul Marian Lupu:

– 34. Plus.

N u m ă r ă t o r i i:

–20.

Domnul Marian Lupu:

–20. Plus?

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 19.

Domnul Marian Lupu:

– 19.

– 73 de voturi „pro”, propunerea este acceptată. (*Aplauze.*)

Propunerea doamnei deputat Balmoș privind includerea următoarelor: 1, 2, 3, 4, 5 proiecte și le supun votului separat.

Proiectul nr.1383. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 34.

Sectorul nr.2 – 7.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

41 de voturi. Propunerea nu a fost susținută de plen. Includerea proiectului nr.1441, același autor. Cine-i pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 34.

Sectorul nr.2 – 7.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Situație similară. 41 de voturi. Plenul nu a susținut propunerea.

Propunerea de a include proiectul nr.2057. Cine-i pentru...

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 34.

Sectorul nr.2 – 7.

Zero – sectorul nr.3.

Domnul Marian Lupu:

41 de voturi. Proiectul nu a fost susținut de plen. Includerea proiectului nr.1373. Cine-i pentru rog să voteze.

Domnul Sergiu Stati – Frațiunea PCRM:

Da, vă rog foarte mult, deci ca să domnule Președinte, dacă e posibil, să spuneți denumirea proiectului, ca să fie clar pentru toată lumea ce se votează.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg numărător,

Dați-mi, vă rog, rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

34 – sectorul nr.1.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 7.

Zero – Sectorul nr...

Domnul Marian Lupu:

41 de voturi. Propunerea nu a fost susținută.

Și proiectul nr.396. Cine-i pentru rog să voteze. Vă rog, rezultatele. Nr.396.

N u m ă r ă t o r i i:

-34.

Domnul Marian Lupu:

Ultima propunere a doamnei deputat Balmoș.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 7.

Zero – sectorul nr.3.

Domnul Marian Lupu:

41 de voturi. Și această propunere nu a fost susținută de plen.

Propunerea înaintată de domnul deputat, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități domnul Popa, cu referință la faptul ca mâine, 14 octombrie, să nu se țină ședința plenului Parlamentului. (*Rumoare în sală.*)

Nu, eu înțeleg că nu ține, dar cealalte țin de ordinea de zi? Fiecare propunere trebuie să fie supusă votului, potrivit Regulamentului. Cine este pentru această propunere rog să voteze. (*Rumoare în sală.*) Rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Domnul Marian Lupu:

Zero – sectorul nr.1.

Sectorul...

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 9.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2 – 9.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3 – 31. Avem 40 de voturi, număr insuficient. Număr insuficient pentru această propunere. (*Aplauze.*) Deci mâine ședința plenului Parlamentului se va ține așa cum, de fapt, a fost adoptat la Biroul permanent și cum am votat cu dumneavoastră săptămîna trecută. (*Rumoare în sală.*)

Tot, propunerile. Un pic de liniște, vă rog. O clipă, o clipă, o clipă. Stați puțin. Fără propuneri la microfon, sîntem în exercițiul de vot, nu poate fi întrerupt acest exercițiu.

Propunerea domnului deputat Popa privind includerea pentru săptămîna viitoare în una din ședințe a următoarelor 3 proiecte.

Proiectul nr.2080. Cine este pentru rog să voteze. Nr.2080. Propunerea Comisiei juridice, numiri și imunități.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 15.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Vă rog, sectorul nr.3, încă o dată să voteze, pentru că nu este clar.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog mult. (*Rumoare în sală.*) S-au dat explicații foarte clare la momentul propunerii de la microfon, care este subiectul ce vizează fiecare proiect. Toți autorii au făcut acest lucru. (*Rumoare în sală.*)

Deci sectorul nr.3.

Stimați colegi din sectorul nr.3,

Vă rog mult.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi – Frațiunea PLDM:

De procedură, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

De procedură, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, de procedură. Ce-i?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Deoarece au fost mai multe luări de cuvânt, este binevenit ca dumneavoastră să numiți și proiectul, nu doar numărul, din cauză că s-a uitat. Domnul Popa, într-adevăr, a anunțat, dar...

Domnul Marian Lupu:

Stimate domnule Ghilețchi...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

A fost cu 15, 20 de minute în urmă, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Eu nu am aparat de înregistrare automată a ceea ce spuneți dumneavoastră și eu reușesc aici, în prezidiu, să notez numărul proiectelor, și, practic, nu am timp să fixez și subiectul fiecărui proiect, fiindcă dumneavoastră urmați unul după altul.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

E mai dificil exercițiul de vot, în acest caz.

Domnul Marian Lupu:

Deci, domnule Popa, faceți un refreșment la memoria colegilor.
Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa:

Bine. Proiectul nr.2080 vizează interpretarea articolului 15 din Legea nr.163, cea care am lichidat instanțele judecătorești, pentru că nu este clar anumite interpretări din această lege și noi facem o interpretare la articolul 15 din această lege.

Nr.1930, e completarea Codului contravențional prin care deci, articolul 400, se permite și polițistului de sector să facă procese-verbale nu numai instanțelor de mediu, privind sanitară, curățenia, deșeurile de gunoi ș.a.m.d.

Și proiectul nr.1672, în lectura a doua, sancțiuni pentru deputații care lipsesc nemotivat de la ședințele Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

E clar pentru toată lumea?

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,
Și dacă..

Domnul Marian Lupu:

Nr.1930, nr.1672. Celelalte două proiecte dați, vă rog, la fel, subiectul.
Nr.1930 ați propus, în afară de nr.2080.

Domnul Victor Popa:

Da, păi, eu am explicat. Asta-i.

Domnul Marian Lupu:

Toate 3?

Domnul Victor Popa:

Da, da, da, la toate 3 am... Dar sînt, domnule Președinte, ținînd cont că nu s-a acceptat ideea de transferare a proiectelor, ordinea de zi de pe 14 pe 20, atunci eu mai vin cu o propunere, pentru că proiectul nr.2395, planificat pentru ziua de mîine, Comisia juridică, numiri și imunități nu are un raport în care noi am fi ajuns la un consens.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Popa,

Nu vă supărați, vă rog.

Domnule președinte al comisiei,

În ce zile anume se examinează anumite proiecte, asta nu este materie de votare și de discuție în plenul Parlamentului. Noi am votat în plen lista de proiecte, repartizarea lor pe zile se face în mod de lucru, comisia cu Secretariatul.

Domnul Victor Popa:

OK. Noi am vrut să-l scoatem, să-l amînăm pe altă zi, pentru că nu sîntem pregătiți să-l propunem pentru lectura a doua în plenul Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Păi, domnule președinte, vă înțelegeți frumușel cu Secretariatul și, în momentul pregătirii ordinii de zi pe mîine și pe săptămîna viitoare. se...

Domnul Victor Popa:

OK. Am înțeles.

Domnul Marian Lupu:

Nr.2080. Nr.2080, încă o dată. Sectorul nr.1 a fost zero.

Sectorul nr.2, după aceste explicații?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2...

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2,

Vă rugăm, cine-i pentru includerea proiectului nr.2080? (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

25 – sectorul nr.2.

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

–31.

56 de voturi „pro”. Propunerea este acceptată.

Includerea proiectului nr.1930, propusă de Comisia juridică, numiri și imunități. Cine este pentru rog să voteze. Rezultatele, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2 – 25.

Sectorul întâi?

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Domnul Marian Lupu:

Zero.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

56 de voturi „pro”. Propunerea a fost acceptată.

Și ultima propunere, a Comisiei juridice, numiri și imunități, proiectul nr.1672. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

(Rumoare în sală.) Încă o dată.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2,

Vă rog frumos. Nr.1672. Ce-i cu voi, stimați colegi? Un pic, ne mobilizăm, ne organizăm.

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

56 de voturi. Propunerea este acceptată.

Următoarea propunere a fost înaintată de domnul deputat Stoianoglo, privind includerea pentru această perioadă de timp a 5 proiecte care sînt înaintate spre respingere de către comisie.

Dacă nu aveți nimic împotriva, ele toate sînt la pachet, alte obiecții nu sînt în sală.

Eu o să le supun votului, la vot la fel la pachet, menționînd încă o dată numerele acestor proiecte: nr.369, nr.3176, nr.364, nr.3822, nr.3538. Comisia, propune în plenum Parlamentului, respingerea acestor proiecte.

Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 25.

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

56 de voturi. Propunerea este acceptată.

Propunerea înaintată de domnul deputat Reșetnicov privind includerea a 3 proiecte. Primul – proiectul nr.2125.

Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 34.

Sectorul nr.2 – 7.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

41 de voturi. Propunerea nu a fost acceptată de plen.

Includerea proiectului nr.2126. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 34.

Sectorul nr.2 – 7.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Exact aceeași situație. 41 de voturi. Propunerea nu a fost acceptată de plen.

Și propunerea de a include proiectul nr.2123. Cine este pentru rog să voteze.

La fel, domnul Reșetnicov.

N u m ă r ă t o r i i:

34 – sectorul nr.1.

Sectorul nr.2 – 7.

Zero – sectorul nr.3.

Domnul Marian Lupu:

41 de voturi. Propunerea nu a fost acceptată de plen.

Propunerea domnului Gheorghe Popa, de fapt, pentru a mișca acest proiect nr.1128 în pachet cu politica bugetar-fiscală. Eu aş ruga autorul, foarte mult aş ruga și spun de ce.

Politica bugetar-fiscală în proiect a fost aprobată ieri la Guvern. Asta înseamnă că noi o să avem în timpul cel mai apropiat necesitatea de a include pe agenda ședinței plenului Parlamentului examinarea în primă și în a doua lectură, ulterior, a acestui pachet. Deci nu este vorba de o perspectivă de luni de zile, e vorba de o săptămână–două, fiindcă... *(Rumoare în sală.)*

Bine, insistați să supun votului menținerea? O clipă, procedura de vot. Sîntem la procedura de vot. Deci autorul insistă ca proiectul nr.1128, pe care noi l-am votat cu dumneavoastră pentru această perioadă de două săptămîni, să fie menținut pe ordine de zi.

Cine este pentru această propunere rog să voteze. *(Rumoare în sală.)* Eu știu, dar propunerea de excludere nu este neapărat să fie supusă votului. Amînarea ei se face în mod automat de președintele ședinței. Cine este pentru menținerea acestui proiect pe perioada bisăptămînală, adoptată de Parlament, rog rezultatele.

Sectorul nr.1?

N u m ă r ă t o r i i:

Zero.

Domnul Marian Lupu:

Zero.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 15.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2 – 15. Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 5.

Domnul Marian Lupu:

20 de voturi. Număr insuficient pentru ca această propunere să fie pozitivă.

Și ultima propunere, înaintată de domnul deputat Munteanu, privind includerea proiectului nr.2574. Subiectul care era să fie? A, cu autovehicule, de la 7 la 10 ani. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Zero – sectorul nr.1.

Sectorul nr.2 – 15.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 12.

Domnul Marian Lupu:

12. 27 de voturi. Plenul Parlamentului nu a susținut această propunere.

Acestea au fost propunerile pentru completarea ordinii de zi și rezultatele sînt înregistrate în stenogramă.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

De procedură.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, stimați colegi numărători.

Domnul Grigore Petreco:

De procedură.

Domnule Președinte al ședinței,

Și astăzi ați respins un șir de inițiative sociale, propuse de Frațiunea PCRM. Pe viitor solicităm, atunci cînd puneți la vot un proiect de lege, să numiți și denumirea acestui proiect de lege, ca lumea să știe ce respingeți și pentru ce votați.

Domnul Marian Lupu:

Eu am considerat că noi, de fapt, gimnastica și partea de pregătire am cam terminat-o, nu? Și putem să ne apucăm de treabă. Doar chestiuni de procedură, fiindcă tot ce ținea de ordinea de zi, s-a epuizat.

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî – Frațiunea PCRM:

O propunere de ordin tehnic. Proiectul nr.1348, el a apărut la suplimentul pe ordinea de zi a Parlamentului astăzi și noi nu știam că vom discuta acest proiect astăzi. Ori Secretariatul să ne distribuie acest proiect, ori să-l lăsăm să-l discutăm pentru mîine. Asta este propunerea.

Domnul Marian Lupu:

Nu, eu cred că noi o să mergem acum cu rapoartele și aceste două proiecte rămân pentru faza de încheiere a ședinței plenului. Secretariatul poate să reușească, cu certitudine.

Doamna Oxana Domentii:

Să ne asigure, pentru că avem sute de proiecte și nu putem ști pe care să le luăm pentru...

Domnul Marian Lupu:

De acord. Cu toate că aici e vorba de ratificarea acordului. Da, Secretariatul, vă rog.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Vizavi de votarea proiectului pe care l-am propus eu observ o schimbare a accentelor. Sperăm ca aceste accente să fie schimbate și în continuare.

Doi. Vizavi de ordinea de zi pentru mâine. Dacă observăm, în ordinea de zi avem 4 proiecte, două dintre care deja au fost excluse, retrase din varii motive: nr.2395 și nr.1128.

Eu înțeleg, de fapt, propunerea ar fi ca aceste două proiecte să fie examinate astăzi, pentru că și astăzi examinăm 3 proiecte, iar mâine două. Nu cred că este productiv ca noi să ne adunăm mâine, în zi de Hram, o sărbătoare creștinească foarte mare, Acoperământul Maicii Domnului, în zi de ședință a Parlamentului.

Eu înțeleg că comuniștii își păstrează linia lor melodică din perioada lui Stalin pînă acum și nu recunosc această sărbătoare mare, sărbătoare creștinească, dar noi... colegii noștri din dreapta noastră ar trebui să susțină acest lucru, cu atât mai mult că Codul muncii al Republicii Moldova prevede că în ziua Hramului localității este zi liberă.

Eu nu vreau ca colegii noștri s-o facă pe muncitorii, de aceea ar fi foarte bine ca aceste două proiecte să le examinăm astăzi, iar mâine să mergem la Biserică.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Ne-am oprit aici, fiindcă vreau să vă spun un lucru. Propunerea a fost supusă votului, rezultatul a fost cel care a fost înregistrat în sala plenului Parlamentului.

Deci ședința urmează să aibă loc. Asta a fost decizia plenului Parlamentului.
(Rumoare în sală.)

Cu referință la... Puțină liniște. Dacă discutați în sală, faceți-o, vă rog, fără prea multă agitație.

Cu referință la completarea agendei, să nu uitați că noi am adoptat agenda pentru următoarele două săptămîni. Asta înseamnă, vom vedea, o parte din

proiectele care, inițial, au fost prezentate pentru astăzi pot fi examinate pe mâine și din cele care au fost propuse pentru săptămâna viitoare, care sînt pregătite, pot fi și ele mișcate pentru ziua de mâine, ca să avem o agendă completă.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Deoarece a fost formulată o expresie, colegii din dreapta, noi, Frațiunea Partidului Liberal Democrat, am votat pentru a nu avea mâine ședință de plen din motivele care au fost argumentate. E Hramul orașului și e sărbătoare creștină mare.

Respectiv, cred că ați remarcat, stimați colegi din stînga, că noi am votat, da. Păi, faceți precizarea care-i dreapta.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Din colegii noștri din dreapta, în afara celor de la PLDM. Eu nu stau să văd. Care n-au votat, nu au decît să remarce ceea ce am zis eu. N-am stat să spun care sînt mai de dreapta, mai puțin de dreapta și din extrema dreaptă. (*Rumoare în sală.*) Geografic, pardon, nu de, nu politic.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Da, microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PL:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Dacă a fost epuizată ordinea de zi, da?

Domnul Marian Lupu:

Propunerile la ordinea de zi.

Domnul Ion Hadârcă:

Am tras linie, da.

Domnul Marian Lupu:

Am tras linie.

Domnul Ion Hadârcă:

Vă mulțumesc mult.

Deci noi, Frațiunea Partidului Liberal, ne exprimăm deplina satisfacție pentru prezența, mult așteptata prezență a domnului Prim-ministru în Parlament, și, profitînd de această ocazie, deoarece nici ieri n-a avut loc ședința Alianței,

solicităm o pauză, pentru a face un schimb de păreri amicale în nezdruincinata noastră Alianță.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Pe cât pauză? Durata?

Domnul Ion Hadârcă:

Jumătate de oră.

Domnul Marian Lupu:

Jumătate de oră. Bine. Frațiunea solicită, sînt obligat să acord această pauză. Da, pînă la 11.30.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Deja 11.34.

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile pentru continuarea ședinței.

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile.

Stimați colegi din sectorul nr.3, din sectorul nr.1, de fapt, cer scuze. Și sectorul nr.2.

Bine. Ordinea de zi. Vom continua ședința plenului Parlamentului cu Raportul Prim-ministrului. Domnia sa solicită pînă în 30 de minute. Trebuie să ne înțelegem asupra aspectelor regulamentare, după care, tradițional, cum s-a făcut și anterior, pînă la o oră dezbateri, întrebări-răspunsuri și, respectiv, cine va dori din deputați luări de cuvînt, rog să vă înscrieți. Și exact așa, propunerea mea este regulamentară să procedăm și în cazul proiectului nr.2139, care va urma cu raportul Comisiei cazinourile. Vom audia raportul comisiei, întrebări-răspunsuri și luări de cuvînt cine va dori dintre deputați.

Alte propuneri nu sînt?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Referitor la luările de cuvînt. Noi avem o propunere ca să ne limităm la o luare de cuvînt din partea fiecărei fracțiuni, să nu ne extindem prea mult cu luările de cuvînt în cazul Raportului Prim-ministrului.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Valeriu Streleț:

Să se comaseze.

Domnul Marian Lupu:

Eu cred că colegii vor ține act de acest lucru, vor lua act și vor ține cont de acest lucru. Bine. Cel puțin dacă deputații vor dori în mod individual să se înscrie, nu am pîrghii să interzic acest lucru.

Deci îl invit la tribuna centrală pe domnul Prim-ministru.

Domnul Vladimir Filat – Prim-ministrul Republicii Moldova:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență.

În primul rînd, vreau să mulțumesc pentru oportunitatea pe care o am, ca, în calitate de Prim-ministru al RM, dar și de Președinte al Comitetului Național de Stabilitate Financiară, să prezint în Parlament concluziile pe marginea atacurilor care au avut loc la acționariatele mai multor bănci din țară.

Acest caz a atras atenția într-un mod negativ asupra Republicii Moldova. Pe marginea acestui caz am fost abordat de foarte mulți oficiali externi de prim rang: președinți de state, prim-miniștri, comisari europeni, ambasadori. Am primit scrisori din partea unor instituții financiare internaționale și a partenerilor noștri de dezvoltare, în care se cerea să fie luate toate măsurile pentru a-i proteja pe investitorii afectați de aceste atacuri și de a repune legea în capul mesei în Republica Moldova.

Ne-am aflat în fața unei situații care ar fi putut avea efecte devastatoare asupra credibilității țării noastre, dacă nu ar fi fost intervenție promptă, energică și suficientă. Și vreau să vă asigur că situația, cu care ne-am confruntat, nu a fost „floare la ureche”, cum am mai auzit mai recent, să fie expresie vizavi de acea situație

Riscul major era apariția unei crize de proporții în sistemul bancar, retrageri de capital, pierderea încrederii investitorilor străini în Republica Moldova, periclitarea parcursului nostru european, afectarea relațiilor cu instituțiile financiare internaționale, iar toate acestea ne-ar fi putut arunca într-o criză socială și economică de proporție, cu consecințe grave asupra cetățenilor. Și vreau să vă spun, cu toată responsabilitatea, asupra securității statului.

Este a doua mare criză pe care am traversat-o de cînd conduc Guvernul, după cea a inundațiilor din vara trecută. Diferența majoră dintre cele două situații este că în cazul inundației am avut o poziție solidară în Republica Moldova, începînd de la guvernare și finalizînd cu simpli cetățeni, care am fost într-o acțiune, care avea obiectiv să ajutăm oamenii și să depășim acea criză.

Atunci în cazul atacurilor la bănci a fost necesară să se facă o poziție din parte ... sau să simțim o poziție din partea a însăși instituțiilor statului, pentru ca să repunem legea în capul mesei, așa cum vorbeam.

Am avut situații în care conducători de instituții au ales să se solidarizeze din start cu atacatorii și acest lucru demonstrează foarte clar și dă dovadă ori de incompetență, ori de complicitate.

Stimați deputați,

Probabil, mulți dintre acei care ne urmăresc acum așteaptă să vorbesc despre cum am reușit să oprim cu succes aceste atacuri. Însă eu nu am venit în Parlament pentru aceasta. Pentru mine ce s-a întâmplat nu a fost o poveste de succes a instituțiilor statului, ci o luptă contra cronometru ca să evităm un dezastru. Deși e adevărat că am reușit să blocăm aceste atacuri, nu este mai puțin adevărat că au fost momente în care nu doar atacatorii au fost adversarii noștri, ci și chiar, cum spuneam anterior, unele instituții ale statului.

Iar motivele pentru care am solicitat să vin astăzi în fața dumneavoastră este, pe de o parte, respectul și importanța pe care o are Parlamentul Republicii Moldova, dar și datorită faptului că Parlamentul are o funcție care ține de controlul parlamentar asupra exercitării actului de guvernare, iar, în acest caz, vorbim de instituții care sînt sub control parlamentar direct. Și vreau să vă spun sincer că, de fapt, astăzi am venit să vă cer sprijinul.

Am declarat de mai multe ori public că voi considera acest caz închis doar atunci cînd acțiunile vor fi restituite tuturor păgubiților, iar acei care au stat în spatele acestor atacuri vor fi pedepsiți. Datorită deciziei Curții Supreme de Justiție, din data de 14 septembrie, acționarii de drept ai „Moldova-Agroindbank” și-au recăpătat, pe data de 29 septembrie, acțiunile. Însă acesta este doar un pas, responsabilitatea noastră este să lămurim pînă la capăt ce s-a întâmplat cu adevărat, dar nu doar vizavi de „Moldova-Agroindbank”, dar și de cazurile de la celelalte bănci și de la o companie de asigurări. Și nu doar atît este necesar ca împreună să creăm cadrul necesar pentru ca pe viitor să avem asigurată securitatea statului și asemenea tentative să nu se repete.

Stimați deputați,

În prezentarea mea mă voi axa pe două aspecte de importanță majoră:

Unu. Acțiunile întreprinse și solicitate de Guvern prin intermediul Comitetului de Stabilitate Financiară.

Și doi. Modul în care a acționat fiecare instituție implicată în gestionarea acestui caz. Și voi pune accent pe cazul MAIB, unde avem caz finalizat.

În celelalte cazuri urmează instanțele abilitate ale statului să se pronunțe.

Vreau să vă spun, încă de la început, că operativitatea și precizia cu care au acționat atacatorii, demonstrează că a fost o acțiune bine planificată, din timp planificată, cu implicarea unor persoane care cunosc foarte bine sistemul financiar-bancar din Republica Moldova. Și este clar că în spatele acestui atac se află persoane care au interese de afaceri în sectorul bancar și care au stat, și în trecut, în spatele unor atacuri asemănătoare asupra unor bănci, companii din diferite domenii de activitate.

Însă, să vedem cum a început acest atac. Mă refer la situația „Moldova-Agroindbank.” La data de 27 decembrie 2010 – 27,5% dintre acțiunile a șase investitori europeni (4 din Slovenia și 2 din Olanda), acționari de drept ai „Moldova-Agroindbank”, sînt atacate în baza unui litigiu fals la Arbitrajul ad-hoc din Sankt- Petersburg. Atunci, practic, a fost declanșat acest atac privind preluarea frauduloasă a acțiunilor MAIB. Această falsă hotărîre a arbitrajului a fost în favoarea atacatorului Merchant Outpost Company (o companie off-shore înregistrată în Seychelles). Ulterior, pentru a duce la bun sfîrșit acest plan de preluare frauduloasă a acțiunilor, atacatorii aveau nevoie doar de recunoașterea prin judecată, pe teritoriul Republicii Moldova, a așa-zisei decizii de arbitraj din Sankt-Petersburg. De altfel, fac precizarea că acest pretins document, această pretinsă decizie a arbitrajului ad-hoc din Sankt-Petersburg a fost anulată la sfîrșitul lunii septembrie de instanțele judecătorești din Rusia, pe motiv de fals.

Cu o viteză absolut incredibilă pentru justiția din țara noastră, Curtea de Apel Bender, din Căușeni, recunoaște și încuviințează executarea deciziei false de arbitraj la 30 iunie 2011. Aici, probabil, trebuie să facem o precizare, că în cadrul ședinței partea implicată, deci păgubiții, nici nu au fost invitați.

Prin care deja, la 29 iulie, o parte din acțiuni se transmit de la proprietarii legali către atacatorul Merchant. Pe data 1 august, exact la două zile după prima ședință a Comitetului de Stabilitate Financiară, pe fondul ezitării unor instituții de a aplica deciziile luate, are loc un nou transfer ilegal al acestor acțiuni în capitalul social al altei companii off-shore, nu știu dacă denumirea este foarte importantă, dar pentru, probabil, acei care asigură ancheta este importantă, dacă o să ajungă la deținătorul final sau la proprietarul final al acestei companii, este vorba de Global System. Este foarte suspectă această coincidență, dar și faptul că atacatorii erau la curent cu deciziile pe care le luasem deja și acționau, în consecință.

Tot pe data de 1 august, în baza deciziei Judecătoriei Ialoveni de această dată, dar tot într-o viteză demnă de cartea recordurilor, o altă parte a acțiunilor sînt sustrase de la un alt investitor și transmise imediat către aceleași off-shor-uri.

Stimați deputați,

Chiar din primele momente, atacatorii au făcut uz de acte a căror falsitate era evidentă. S-au folosit copii xerox neautentificate, cu erori care demonstau clar imposibilitatea utilizării lor. Or, neobservarea acestor lucruri de către unele instituții indică în modul direct fie un nivel critic de incompetență, fie, mai grav, o complicitate cu atacatorii.

În continuare voi prezenta, în mod cronologic, acțiunile întreprinse de către Guvern și de către Comitetul Național de Stabilitate Financiară. Pentru început, vreau să vă comunic un fapt care ar trebui să ne pună pe toți pe gânduri: în calitate de Prim-ministru, am fost informat despre acest atac în data de 29 iulie, vineri-seara, dar nu de către instituțiile statului, cum ar fi firesc să fie, ci de conducerea MAIB, adică de păgubiți. Probabil, vă întrebați și dumneavoastră, cum m-am întrebat și eu atunci: cum a fost posibil acest lucru? Cum a fost posibil ca atacatorii să acționeze atît timp pe teritoriul țării noastre într-o siguranță și discreție totală? Eu nici pînă azi nu am primit răspunsul la aceste întrebări. Iar instituțiile, fie ele

subordonate Parlamentului sau Guvernului, încă urmează să dea răspunsuri, inclusiv în cazul anchetelor penale demarate.

Imediat ce am aflat de acest caz, am convocat ședința Comitetului Național de Stabilitate Financiară. De altfel, în perioada de la declanșarea atacului și pînă la stoparea lui, am convocat patru astfel de ședințe: pe 30 iulie, 10 august, 22 august și 2 septembrie.

Menționez că, încă de la prima ședință, le-am atras tuturor atenția asupra gravității situației, așa cum arată și stenogramele întîlnirilor în cadrul Comitetului. În data de 2 septembrie, la solicitarea ambasadorilor, în cadrul ședinței Comitetului pentru Stabilitate Financiară, a participat și domnul ambasador Dirk Schuebel, șeful delegației europene și Marcus Micheli, care exercita atribuțiile ambasadorului Statelor Unite al Americii la acel moment.

Pentru a le vorbi conducătorilor instituțiilor prezente despre impactul devastator pe care îl va avea asupra țării noastre o gestionare inefficientă în acest caz. Așadar, nici unul dintre conducătorii acestor instituții nu poate invoca motivul necunoașterii, pentru a-și justifica lipsa de promptitudine în acțiuni.

Prima decizie luată în cadrul ședinței a fost ca toate instituțiile abilitate să blocheze transmiterea mai departe a acțiunilor, să o facă în regim de urgență, cu scopul de a oferi victimelor posibilitatea să se apere. De fapt, aceasta a fost solicitarea, să nu se transfere acțiunile către terțe, pentru ca să aibă posibilitatea păgubiții în cadrul procesului judiciar să-și apere proprietatea, să-și apere, dacă doriți, punctul său de vedere.

Astfel, pe data de 1 august, instituțiile responsabile, cum spuneam, urmau să blocheze orice tranzacție cu acțiunile preluate fraudulos de atacatori și să înceapă imediat cercetările pentru identificarea și tragerea la răspundere a celor care au comis atacul.

De asemenea, la ședința respectivă, am convenit cu Procuratura Generală și Ministerul Justiției care urmau să inițieze de urgență procedura disciplinară de sancționare a tuturor reprezentanților structurilor statului, care erau suspecți în încălcarea legilor: judecători, executori judecătorești și alții.

Vreau să vă mai comunic că, după prima ședință, s-a observat că progresele se înregistrau, în text scrie încet, dar, de fapt, mișcarea și progresele, practic, nu existau, iar unele instituții căutau mai degrabă soluții să nu se implice, în timp ce atacatorii își vedeau în continuare liniștiți de operațiunile lor frauduloase.

Ca urmare a acestor constatări și agravării în dinamică a situației, am fost nevoiți să întreprindem acțiuni extraordinare. Astfel, la ședința Guvernului, din 24 august, a avut loc modificarea unor acte legislative, prin angajarea răspunderii Guvernului, pentru intrarea imediată a acestora în vigoare, ceea ce a constituit un instrument eficient pentru o administrare a situației aflate în acel moment la un stadiu foarte avansat și grav.

În sinteză aceste modificări au vizat următoarele:

Ca fără permisiunea prealabilă a Băncii Naționale din Moldova astfel de tranzacții să nu poată avea loc.

Un lucru important care s-a realizat și aici trebuie să vedem cum s-a strecurat în modificarea legislativă în Republica Moldova încă din anul 2003

situații în care deciziile din primă instanță să fi putut fi executate, fără ca părțile în proces să aibă cale de atac.

Responsabilizarea executorilor judecătorești, inclusiv posibilitatea de sancționare a acestora prin suspendarea licenței și prin retragerea licenței în cazul în care sînt întrunite condițiile necesare.

Stimați deputați,

Astăzi, cînd o parte dintre păgubiți au fost repuși în drepturile lor de proprietate, mă refer la investitorii europeni de la MAIB, după ce am făcut o analiză complexă a acțiunilor întreprinse de instituțiile statului în această situație de criză, putem veni cu unele concluzii. Așa cum se știe, rolurile-cheie în gestionarea acestui caz au revenit Comisiei Naționale a Pieței Financiare, CCCEC, Ministerului Justiției, Băncii Naționale a Moldovei, SIS-lui și Procuraturii Generale. Vă voi prezenta pe scurt și pe rînd cum a acționat fiecare dintre aceste instituții.

Un rol important, poate cel mai important, în stoparea acestor atacuri ar fi trebuit să-l aibă Comisia Națională a Pieței Financiare. Anume această instituție, conform atribuțiilor legale, trebuie să depisteze astfel de cazuri și să le blocheze.

Ca urmare a deciziei în prima ședință a Comitetului de Stabilitate Financiară, CNPF urma să întreprindă, în dimineața zilei de 1 august, toți pașii necesari pentru a stopa transmiterea mai departe a acțiunilor.

Din motive, pînă în prezent, neconvingătoare, CNPF a pus sechestru pe acțiuni cu o întârziere de 5 zile. A fost o perioadă suficientă pentru ca atacul să evolueze cu doi pași decisivi, acțiunile fiind transmise pe datele de 1 și 2 august mai departe, prin executarea hotărârilor judecătorești de la Căușeni și Ialoveni. Dacă CNPF ar fi acționat prompt, se reușea protejarea și păstrarea acțiunilor la primul pas al atacului, iar acest lucru ar fi ușurat procesul de recuperare a acțiunilor.

Următorul pas care trebuia să-l întreprindă CNPF era sancționarea Companiei de Brokeraj „Fincom”, suspectă de complicitate, prin retragerea sau suspendarea licenței. Abia pe 8 septembrie, conform Hotărîrii CNPF, Compania „Fincom” este doar „avertizată”. La acest moment, se cunoștea deja faptul că documentele, în baza cărora s-a efectuat transferul dintre cele două off-chore, sînt false. Deci este cel puțin suspect modul în care a acționat CNPF.

O altă nerespectare a deciziei luate de Comitetul de Stabilitate Financiară este faptul că CNPF a refuzat, în prima fază, să pună la dispoziția avocaților MAIB copii de pe actele în baza cărora s-au preluat fraudulos cele 23% dintre acțiuni, acte fără de care nu era posibil un recurs în judecată. CNPF a pus la dispoziție documentele date abia la 5 septembrie, cînd ele nu mai erau utile.

Și aș vrea să vă mai dau un alt exemplu relevant, care indică ignoranța sau complicitatea celor de la CNPF, un exemplu care a fost intens mediatizat și în presă. La 1 august, Merchant a transmis 23% dintre acțiunile MAIB către Compania „Global”, în baza unui document emis în Belize, tot la data de 1 august.

Și vreau să vă spun că distanța dintre Belize și Chișinău este 10.000 km, iar atunci cînd la Chișinău este ora 17.00, la Belize este abia ora 8.00 dimineața. O

operațiune între aceste două țări ar fi trebuit să dureze minim o zi lucrătoare. Este clar că acest document nu putea să ajungă la Chișinău în aceeași zi.

Mai mult decât atât, unele elemente din documentul emis de autoritățile din Belize sînt scrise de mîna și în limba rusă. Eu nu știam că și acolo limba oficială este limba rusă.

Aceste detalii, care indicau de la bun început clar faptul că avem de-a face cu o acțiune frauduloasă. Și dacă acest lucru a fost anume așa, pot să constat că a au fost doar, cel puțin, o ignorare din partea celor de la CNPF.

În opinia mea, CNPF a reacționat cel puțin haotic și neprofesionist, președintele acestei instituții a refuzat să participe la două dintre cele patru ședințe ale Comitetului de Stabilitate Financiară, preferînd să trimită un adjunct. Și acest lucru se întîmpla în condițiile în care Republica Moldova se confrunta cu un caz extrem de grav.

O altă instituție care ar fi trebuit să aibă un rol decisiv în gestionarea acestui caz, în special în ceea ce privește prevenirea apariției unor astfel de situații, este Serviciul de Informații și Securitate. Consider că este inacceptabil ca SIS, instituția care se ocupă cu protejarea securității statului, să nu fi știut nimic despre acest caz, înainte ca Guvernul să fie informat de conducerea „Moldova-Agroindbank”. Iar dacă a știut și nu a informat instituțiile statului, atunci situația este și mai gravă.

Nu trebuie uitat că pînă ca acest caz să ajungă la noi, au fost mai multe acțiuni pe care atacatorii le-au derulat pe teritoriul țării noastre. Îmi vine greu să cred că acei de la SIS nu au știut nimic despre aceste planificări. Și dacă n-au știut, iarăși este o situație gravă. Și aceasta ține deja de incompetență.

În calitatea mea de Prim-ministru al Republicii Moldova sînt beneficiar direct al informațiilor furnizate de SIS, iar principala mea așteptare este ca Guvernul, cred că și celelalte instituții de stat, care beneficiază de informații din partea acestei instituții, au aceeași abordare, să fie prevenit de această instituție, atunci cînd au loc sau urmează să aibă loc astfel de cazuri. Nu noi, iar în cazul concret conducerea MAIB să informăm SIS-ul despre ce se întîmplă în țară. Or, în acest caz anume așa s-a întîmplat.

În concluzie, în cazul SIS avem două momente-cheie de analizat: activitatea de prevenire și cea de combatere a apariției a asemenea cazuri. Pentru că, dacă această instituție nu este capabilă să acționeze eficient și la timp, avem deja o problemă de securitate națională.

Voi vorbi acum despre modul în care a acționat Procuratura Generală. Principalele lucruri pe care le consider eu ca fiind deficiente în activitatea acestei instituții a fost lipsa de inițiativă și reacții foarte lente, stranii de lente în ceea ce privește deciziile luate în cadrul Comitetului Național de Stabilitate Financiară.

Privesc acum în urmă și constat că au trecut două luni și jumătate de la apariția acestui caz și sîntem în situația în care știm cu toții, în mare parte, ce s-a întîmplat, se cunosc și numele unor suspecți, iar aceștia nici măcar nu au fost audiați de către procurori.

Singura problemă pe care o are Procuratura Generală la ora actuală că n-am fost la audieri. Vreau să vă anunț de la această tribună că mîine este Hramul orașului, dar imediat cînd vor: sîmbătă, duminică, luni voi merge și voi prezenta

orice informație va fi solicitată. Însă așteptările mele erau ca, în primul rând, atacatorii și acei care au săvârșit aceste infracțiuni să fie audiați și calificările date, iar ceea ce v-am spus pînă acum ar fi suficient ca și concluzie în ceea ce privește modul deficitar în care a activat Procuratura în acest caz, dar am să vă dau încă câteva exemple.

În urma ședinței Comitetului de Stabilitate Financiară, din 30 iulie, Procuratura urma să inițieze un dosar penal și să blocheze transmiterea mai departe a acțiunilor MAIB. Reacțiile însă au fost nu doar întîrziate, dosarul a fost pornit doar pe pachetul de acțiuni de 4,3%, iar celelalte 23% au avut parcursul programat de către atacatori.

De asemenea, Procuratura Generală urma să verifice de urgență dacă sînt indicii ale unor infracțiuni și să inițieze procedura de urmărire penală a tuturor celor implicați, inclusiv a judecătorilor care au luat deciziile respective. Aceasta s-a produs abia după ce cazul a devenit public și, mai degrabă, ca urmare a presiunii publice. Eu, cel puțin, nu mai sînt dispus să mai ascult argumente de genul aceloră că nu sînt probe. Probele, stimați deputați, stimați colegi, nu vin singure la anchetatori, ele trebuie căutate. Dar pentru aceasta trebuie să vrei să le cauți și să ai capacitatea să le găsești. (*Aplauze.*)

E foarte ușor să spui că nu ai probe și să pui dosarul într-un sertar, de ce nu, alături de cel care vizează data de 7 aprilie sau alte cazuri, care zac, probabil, în așteptarea prescrierii faptelor.

Un alt aspect pe care doresc să-l semnalizez este că Procuratura Generală urma să elibereze copii după actele, în baza cărora Compania „Global” a obținut 23% dintre acțiuni, pentru ca victimele să atace în instanța de judecată acest furt. La fel ca și în cazul CNPF, Procuratura nu a manifestat deschiderea necesară. Și aceste motive pentru mine, cel puțin, sînt neclare.

Și aici încă un aspect. Faptul că unul dintre avocații atacatorilor se plimba pe ruta Kiev–Chișinău, fără ca cineva să-l fi audiat măcar, este, de asemenea, cel puțin suspect. Această persoană și-a pus semnătura pe acte false, în baza cărora s-a efectuat fraudă.

În acest timp, Procuratura așteaptă ca reprezentanții ai instituțiilor statului, implicate în gestionarea acestui caz, să meargă la audieri și să le facă treaba, să le pună pe tavă probe și poate să le aducă vinovații de mînuță.

Un alt semn de întrebare este legat de celelalte cazuri de preluare frauduloasă a unor acțiuni, care, parcă, sînt ignorate intenționat de Procuratura Generală. Invocarea motivului că ceilalți păgubiți nu s-au adresat oficial, este unul neserios și neadevărat. Aceste solicitări au fost făcute.

Dar chiar dacă acceptăm această ipoteză, lansată de acei de la Procuratura Generală, această ipoteză nu are nici o relevanță. Deoarece conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, în asemenea situații, Procuratura este obligată să se autosesizeze și să administreze acest caz, prezentînd probele necesare și veghind asupra faptului ca legea să fie respectată în țara noastră.

Concluzia în ceea ce privește activitatea Procuraturii Generale este că am avut de a face cu o reacție lentă și ezitantă din partea conducerii instituției. Aveam

așa o senzație de parcă erau în așteptarea primirii unor indicații cum să facă, ce să facă ș.a.m.d.

Iar faptul că, după atîta timp, singura acțiune notabilă a Procuraturii, în ceea ce privește anchetarea vinovaților, este cererea de ridicare a imunității judecătorului de la Căușeni, mi se pare de neacceptat. Chiar și această acțiune s-a făcut, mai degrabă, la presiunea opiniei publice și după sesizarea transmisă de către ministrul justiției.

Îmi cer scuze, au mai fost două acțiuni importante în acest caz, întreprinse de Procuratura Generală: audierea domnului Streleț, solicitarea ca să fie audiat domnul Tkaciuk și umila mea persoană.

Deci avem, mă scuzați, aici este scris doar de o acțiune, dar ele sînt mai multe, trei, cel puțin, la număr.

Un alt exemplu, care nu are legătură cu atacul la acțiunile băncilor, dar e relevant pentru modul în care acționează conducerea Procuraturii, este solicitarea adresată Ministerului Afacerilor Interne de către Procuratura Generală, în care se cere transmiterea de la MAI la Procuratura a mai multor dosare, dosare care au la bază aspectul economic. Și în cadrul acestor dosare, sau în aceste dosare se găsește și dosarul care vizează „Metalferos”, și dosarul care vizează „Franzeluța” și multe alte cazuri care au fost mediatizate.

Și aici aș vrea să atrag atenția asupra faptului că este vorba de dosare care nu sînt încă finalizate, care sînt în lucru. Mă întreb și acum: ce interes avea Procuratura să solicite cu insistență aceste dosare în fază de acumulare de probe, lucru care ar fi însemnat, practic, întreruperea cercetărilor? Cine avea nevoie de datele operative în aceste dosare? De fapt, pentru cine lucrează acum Procuratura?! Este o întrebare, stimați colegi, la care trebuie să dăm răspuns. (*Aplauze.*)

În Constituția Republicii Moldova, și anume articolul 124, scrie foarte clar: ”Procuratura reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.”

Așadar, Procuratura trebuie să lucreze pentru toți cetățenii Republicii Moldova, nu doar pentru un singur cetățean, chiar dacă Procurorul General a fost numit de un partid politic. Numirea politică, stimați deputați, nu trebuie să fie un paravan pentru acesta, nu trebuie să fie un paravan în spatele căruia să se ascundă și să se execute indicațiile cuiva.

Închei concluziile referitoare la Procuratura Generală cu o precizare importantă. Atunci cînd vorbesc de activitatea defectuoasă a Procuraturii, mă refer strict la conducerea acestei instituții, nu la procurorii de rînd, care majoritatea își fac datoria așa cum pot în cadrul care li se oferă și sînt siguri că și-o fac cu profesionalism și dăruire.

În ceea ce privește activitatea CCCEC, o altă instituție implicată activ în gestionarea acestui caz, pot să vă spun că și-au făcut datoria, chiar dacă la început ezitant, dar ne-a sprijinit eficient în demersul nostru de a stopa aceste fărădelegi.

Aș vrea să fac o scurtă referire la ceea ce s-a întîmplat în cadrul activității Băncii Naționale a Moldovei. Și am auzit foarte multe respoșuri pe parcursul timpului despre separarea puterii în stat, despre autonomia anumitor instituții.

Această separare și această autonomie, stimați colegi, trebuie să fie privită nu prin iresponsabilizarea instituțiilor, dar prin autonomie în luarea deciziilor, care trebuie să vină, dacă doriți, într-o acțiune mare comună în rezolvarea problemelor care sînt în societate.

Și pentru acei care au anticipat de multe ori anumite situații, vreau să vă aduc aminte că Banca Națională, avînd o autonomie foarte largă, totodată, este instituția statului Republica Moldova, care are nu doar drepturi și autonomie, dar are și responsabilități. Iar Guvernul Republicii Moldova este fondator al Băncii Naționale și responsabil de ceea ce se întîmplă în Republica Moldova, așa cum prevede Constituția, de tot ce ține de politica internă și externă.

De aceea, vizavi de activitatea Băncii trebuie să recunoaștem că această instituție a fost prinsă pe picior greșit. Aceasta înseamnă că nu s-a venit în anticipare prin propuneri la modificarea legislației. Dar dacă este să privim modul în care a activat în toată această perioadă, a fost parte în proces și a acționat prompt, doar că avem necesar ca în viitor această instituție să fie fortificată. Și aici trebuie să menționez că pînă în prezent nu avem aleși toți viceguvernatorii la Banca Națională.

Și mai mult decît atît, prin angajarea răspunderii de către Guvern, ajustarea cadrului legal al Republicii Moldova urmează a fi continuat în așa măsură încît dincolo de responsabilizare să oferim instituțiilor și instrumente suficiente pentru a face față oricăror provocări.

O problemă aparte în această situație ține de activitatea executorilor judecătorești. În dorința de a promova cît mai rapid reforma, recunosc că aici s-a greșit. Și eu cred că este absolut omenește ca să și mai greșim. Dar totodată, este omenește ca aceste greșeli, odată fiind recunoscute, să acționeze în consecință. În consecință am și acționat.

La ora actuală, există posibilitatea de a interveni asupra modului în care este administrată această instituție a executorilor judecătorești, care să nu le ofere posibilitatea să depășească atribuțiile. Și acel cadru legal care le oferă acum să facă business, dar nu să respecte legea să fie unul îndeplinit.

Stimați deputați,

Aceasta este doar o prezentare pe scurt a ceea ce s-a întîmplat în cazul atacurilor la bănci, pentru că v-am spus, prin prisma naivului vorbesc și de celelalte, a modului în care au acționat unele instituții ale statului.

Deseori, lipsa de acțiune a unor instituții este motivată prin legislația imperfectă. Dar acest caz, foarte meticulos planificat, demonstrează că astfel de acțiuni au avut loc cu sprijinul unor oameni din interiorul instituțiilor. Rămîne însă ca organele de anchetă să stabilească dacă a fost vorba de incompetență, de complicitate sau de corupție?

Și aici vreau o mică abatere. Și vreau să vă spun că eu nu cred în faptul, așa cum se încearcă să se implementeze în societate, că tot acest atac, care a avut loc, a fost administrat de o singură persoană. Nu este posibil. Acest lucru poate avea început, parcurs doar în unele cazuri și finalitate doar atunci cînd instituțiile statului sînt implicate în asemenea fărădelege. Și lucrurilor trebuie să le spunem pe nume.

Cazul atacurilor la bănci și modul în care au acționat unele instituții, dar și multitudinea de acțiuni prin care s-a încercat blocarea activității Guvernului, vreau să vă spun că și a Prim-ministrului, m-au adus în situația ca să recunosc astăzi, public în fața dumneavoastră, dar și în fața celor care ne privesc, a cetățenilor, că am greșit atunci când la formarea AIE2 am acceptat ca cele mai importante instituții de forță în cazul dat de drept ale statului să ajungă într-un sigur punct, la un singur partid, dar, de fapt, în mîna unui singur om.

Atunci, mai multă lume îmi spunea că trebuie să cedez tot, numai să se formeze AIE2. Aici, în sală am colegi care îmi spuneau același lucru. Răspunsul meu a fost, de fapt, punctul meu de vedere a fost și rămîne, pentru mine regretabil că nu m-am condus de el, că în cazul acceptării acestor condiții, care erau impuse, aveam toată șansa să ajungem în situații de blocaj. În realitate, s-a întîmplat și mai rău. Am fost la un pas de o criză fără precedent a sistemului bancar. Sistemul bancar, dacă doriți, care reprezintă inima economiei naționale, ceea ce înseamnă a unui blocaj al economiei naționale. Poate aceasta și s-a dorit, care ne-ar fi putut duce mai departe la o criză socială și economică de proporții.

Îmi mai amintesc și altceva, care spuneam tuturor celor care insistau să accept orice numai să se formeze AIE2, că atunci când voi constata că instituțiile nu-și vor face datoria și vor fi utilizate ca instrumente politice, voi reveni în fața lor și le voi cere sprijinul.

Un prim semnal l-am dat în adresarea mea către cetățeni, din luna iulie. Iată însă că astăzi sînt în fața dumneavoastră, în situația în care vă chem să începem cu adevărat împreună să facem curățenie în instituțiile statului, să începem procesul de depolitizare a instituțiilor care au menirea să vegheze asupra drepturilor și libertăților cetățenești în țara noastră, să le scoatem din zona grupurilor de interese și să le redăm cetățenilor.

Nu păstrarea cu orice preț a Alianței este scopul guvernării noastre, ci îndeplinirea angajamentelor pe care ni le-am asumat în fața cetățenilor. Și aici vreau să vă spun că oamenii nu ne vor ierta niciodată dacă vom folosi Alianța pentru a acoperi fărădelegile și incompetența. (*Aplauze.*)

Stimați deputați,
Onorată asistență,

Avînd în vedere expunerile pe care le-am făcut mai sus, ceea ce ține de modul deficitar în care au gestionat această situație instituțiile vizate, în calitate de Prim-ministru, dar și în calitate de președinte al Partidului Liberal Democrat din Moldova, calitate, nu știu de ce, pe parcursul a 2 ani de zile, așa, mi-a fost ignorată, partid care este membru al Alianței pentru Integrare Europeană și are 31 de deputați aleși.

N-o să spun nimic nou, decît să repet, 31 și nu 32, pentru că prietenii știu de ce. (*Aplauze.*)

Și acum să revenim la solicitare și pornim de la premisa că avem acest drept și situația, mai mult decît atît, ne impune.

Noi solicităm demiterea din funcție a directorului Serviciului de Informații și Securitate. (*Aplauze.*)

Solicităm demiterea Procurorului General (*Aplauze.*)

Și demiterea președintelui Comisiei Naționale pentru Piața Financiară, CNPF. *(Aplauze.)*

Mai mult decât atât, solicităm crearea unei Comisii speciale a Parlamentului, care să stabilească modul în care vor fi numiți noii conducători ai acestor instituții, astfel încât aceștia să fie în afara influențelor politice, iar instituțiile să fie, aceste instituții să fie depolitizate definitiv. *(Aplauze.)*

Eu vreau ca acest demers al nostru, de astăzi, să nu fie trecut pe dimensiunea politică. Doi ani de zile, stimați colegi, este o perioadă suficientă pentru a trece prin perioadele emoționale și romantice. Doi ani de zile este o situație în care... este o perioadă de timp în care deja putem să venim, să facem constatări, evaluări și să ne asumăm decizii responsabile față de cetățeni.

În acest sens, vreau să anunț despre comportamentul de viitor al grupului parlamentar al Partidului Liberal Democrat din Moldova, că, dacă în calea demersului nostru, vizavi de demisia acestor conducători vor fi anumite bariere de ordin procedural sau vor fi opuneri din partea celor care trebuie să inițieze anumite proceduri, noi vom înlătura aceste bariere sau cel puțin vom iniția înlăturarea acestor bariere.

Vremea discursurilor și a constatărilor a trecut, acum e momentul, așa cum spuneam, să luăm decizii, să trecem la acțiuni reale care vizează și depolitizarea instituțiilor respective. E timpul să scoatem din orice algoritm politic siguranța statului, siguranța cetățenilor săi.

Atunci când am spus, în adresarea mea către cetățeni, din luna iulie, că mafiotizarea este cel mai mare pericol pentru Republica Moldova, nici nu bănuiam ce urma să se întâmple în cazul băncilor. Acest caz arată însă cât de mult temei a avut îngrijorarea mea, cât de defectuos lucrează instituțiile și cât de important este să le scoatem urgent de sub influența intereselor de orice fel.

Eu astăzi solicit să facem un prim-pas, urmînd să continuăm acest proces și la alte astfel de instituții strategice.

În acest context, vreau să vă informez că în perioada imediat următoare voi prezenta propunerile care țin de remanierea în Guvern, așa cum am spus încă din luna iulie și vreau să vă spun că aceste remanieri vor avea la bază... sau aceste propuneri pentru aceste remanieri vor avea la bază o analiză obiectivă și vreau să vă spun care va viza funcționarii, indiferent din ce partid fac parte, fie de la PLDM, fie de la PD sau PL și acest lucru este necesar să fie cunoscut. *(Aplauze.)*

Și să aveți în vedere că nu am în vedere aici doar membrii Guvernului. Sînt un șir de instituții subordonate Guvernului care la fel sînt necesare pentru a le revigora și a le da forța necesară pentru a face față cerințelor care ni le dictează timpul.

Eu știu că aceste propuneri vor provoca emoții în rîndul unora care au considerat că aceste instituții sînt instrumentele lor politice, dar fac apel la rațiune și la responsabilitate față de interesele cetățenilor Republicii Moldova.

Eu sper ca colegii din Alianță să nu facă greșeala, să pună numele conducătorilor de instituții cărora le cerem astăzi demisia mai presus de interesul de a păstra Alianța pentru Integrare Europeană.

Asta nu ar face decât să arate cine sînt cei care au folosit aceste instituții în interes politic sau de afaceri. În astfel de situații votul nu trebuie să aibă identitate doctrinară. Acordul politic care a stat la baza formării AIE 2 nu trebuie să fie pentru nici un conducător de instituție un scut după care să-și ascundă incompetența sau ilegalitățile pe care le face.

Scopul acestui acord a fost să ne asumăm responsabilitatea politică pentru instituții, nu să ni le subordonăm politic.

De aceea, colegilor din Alianța pentru Integrare Europeană le propun ca atunci cînd vor vota propunerile sau vor lua decizii vizavi de aceste solicitări să se gîndească și să nu pună interesul unui singur cetățean mai presus de interesele tuturor cetățenilor țării.

Îi invit și pe colegii noștri din opoziția parlamentară să dea astăzi dovadă că sînt gata să sprijine inițiativele noastre atunci cînd ele vizează interesul oamenilor. Este momentul potrivit să arătăm că dincolo de diferențe doctrinare care ne despart, sîntem gata să colaborăm atunci cînd interesul național îl cere.

Deciziile enunțate mai sus sînt doar o parte a măsurilor pe care vă propun să le luăm acum, urmează să continuăm să muncim, să luăm decizii, încît actul guvernării să vină, așa cum spuneam la început, în interesul cetățeanului.

În ceea ce-i privește pe cei care au stat în spatele atacurilor, este datoria instituțiilor abilitate să-i descopere și să-i pedepsească, dar pentru aceasta este nevoie de voință, este nevoie ca Procuratura Generală să acționeze liber și responsabil, conducerea instituției să-și dorească, cu adevărat, să rezolve acest caz și nu să caute tertipuri pentru a-l îngropa.

Stimați colegi,

Înainte de trecerea la runda întrebări-răspunsuri și înainte ca unii dintre colegi să se lanseze în eforturi disperate de a arăta cît de inocenți și imaculați sînt conducătorii cărora le cerem azi demisia, vreau să închei cu un exemplu.

În multe țări care au trecut prin perioade similare cu cea prin care trece Republica Moldova, care, de altfel, este una mult prea lungă, lupta cu fărâdelelegea, mafiotizarea, corupția, era începută de oameni care veneau din sectorul asociativ, de personalități marcante, fie jurnaliști, judecători, pentru noi această chestie e cam stranie, dar ca idee însă acești oameni au fost un fel de rebeli ai timpurilor lor.

Eu nu cred că în cazul nostru este situația în care să căutăm rebelii timpurilor noastre. Avem posibilitatea să rezolvăm această problemă aici, în Parlament, deoarece anume în Parlament este puterea care are posibilitatea să schimbe lucrurile.

Dumneavoastră aveți această putere de a face regulă și de a face ca instituțiile statului să funcționeze pentru oameni.

Eu vă mulțumesc pentru atenție și vă voi răspunde cu mare plăcere la întrebări. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Da, stimați colegi,

Precum am convenit anterior, înainte de prezentarea raportului, o oră dedicată întrebărilor și, evident, răspunsurilor.

Le luăm, ca de obicei, pe cerc.

Microfonul nr.5.

Domnul Petru Știrbate – Frațiunea PLDM:

Vă mulțumesc.

Domnule Prim-ministru,

În sfârșit, în cele din urmă, după alocuțiunea dumneavoastră am început să înțelegem ceea ce s-a petrecut. Cred și populația din republică la fel a stat foarte atentă la televizoare.

Aș vrea să ne spuneți ce măsuri ar întreprinde Guvernul pe viitor pentru a preveni astfel de, nici nu știu cum să le catalogăm, altfel de întâmplări, să zicem așa.

Domnul Vladimir Filat:

Domnule Știrbate,

Eu cred că prin informația care am prezentat-o nu am făcut decât să structurez și aducând ca exemplu cazul MAIB asupra ceea ce s-a întâmplat în situația lunii, sfârșit de iulie, august. Din păcate, societatea cunoaște multe, multe alte cazuri de preluare frauduloasă a businessurilor care nu a început nici în iulie anul curent și nici în august anul curent, a început mult mai devreme.

Și finalitate în toate examinările respective pentru a le pune cei păgubiți în drepturi încă nu există.

Eu am venit astăzi și mesajul acesta pe care vi-l transmit este că nu este suficientă acțiunea Guvernului pentru a preveni și pentru a interveni în asemenea situații, este important ca toate instituțiile statului și în acest caz s-a arătat foarte clar că instituții care nu sînt în subordinea Guvernului sînt sub control direct parlamentar, trebuie să aibă, pe de o parte, competențele, pe de altă parte, capacitatea să administreze eficient acest proces.

Asta ține și de modificarea legislației și de calitatea celor care conduc instituțiile statului Republica Moldova.

Domnul Petru Știrbate:

Mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Da, microfonul nr.4.

Domnu Nicolae Olaru – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Prim-ministru,

Din cuvîntarea dumneavoastră am auzit că încercarea de atacuri a fost încă la finele anului 2010.

Mult s-a discutat în presă despre atacurile raider asupra băncilor și întrebarea: de ce așa de târziu a fost făcut public acest caz?

Domnul Vladimir Filat:

Da, probabil aici trebuie de explicat mai amănunțit.

În primul rând, decizia așa-numitului arbitraj ad-hoc din Sankt Petersburg care a avut loc, vorba vine la sfârșitul anului 2010 nu a fost cunoscută de nimeni, pentru că este un fals.

Doi. Decizia luată la Căușeni a fost luată fără ca partea să fie invitată și dosarul, mai mult decât atât, încuiat în safeu, judecătorul plecat în concediu.

Deci pentru a intra în posesia dosarului, ca să poată fi atacat la Curtea Supremă de Justiție în recurs, a fost necesar de a îndeplini un șir de acțiuni, inclusiv se discuta ca să preia și tot safeul.

Deci lucrurile acestea au fost, cum să vă spun, făcute într-o acțiune foarte bine organizată.

Acum, de ce nu s-a făcut public situația vizavi de aceste atacuri în perioada administrării, din 29 iulie pînă cînd am ieșit în septembrie și am vorbit despre acest lucru public, deoarece nu doream ca să apară panică în societate, care putea să aducă un impact și mai negativ asupra sistemului bancar.

Și, în același context, vreau să vă spun că acest lucru a fost solicitat și de acționari și de administrarea băncilor.

Domnu Nicolae Olaru:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte.

Mult stimat domnule Prim-ministru, domnule Vlad Filat,

Eu o să am două întrebări succinte și la concret. Organele de forță în Republica Moldova, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne și Procuratura Generală, ca organe de forță, dumneavoastră ați menționat în raport că nu este o conlucrare, dumnealor au reacționat foarte neadecvat, foarte întîrziat.

Eu pe plan intern aș sugera o idee. De exemplu, în precedentele ședințe ale Parlamentului eu am atenționat și conducerea Parlamentului, și organele respective, pentru stenogramă a fost indicat, inclusiv activitatea Procuraturii Generale cu cazul de la Cahul, cu primăria Cahul care este obligată acum să întoarcă 65 de milioane de lei unui agent economic.

Mai mult ca atât, cazul cu 78 de cetățeni care au fost, prin excrocherie, de către acela conducător al Societății pe Acțiuni „Daniel-P” amăgiți la 2 milioane de euri pentru apartamente.

Întrebarea mea este următoarea. Dumneavoastră, ca Prim-ministru, pe perioada respectivă cum vedeți conlucrarea, colaborarea între aceste organe de forță, inclusiv Consiliul Superior al Securității Statului al Republicii Moldova.

Domnul Vladimir Filat:

O conlucrare care are la bază norma legală, dar și respectarea atribuțiilor care le revin prin lege. Noi nu avem cum să intervenim în activitatea procuraturii. Argumentele pe care le aduc ei în situații diferite, eu am spus și în prezentarea informației mele, că ele sînt unele, cel puțin, să spunem așa, ca să nu spun altfel.

Domnul Ion Butmalai:

Eu înțeleg, domnule Prim-ministru, din răspunsul dumneavoastră că aceste organe de forță care le-am numit eu, ei, la ziua de astăzi, nu conlucrează între ele și nu-și fac meseria conform cerințelor legislației în vigoare.

A doua întrebare. Deci această denumire de atac raider, care nu este prevăzut în legislația Republicii Moldova, eu am un caz similar, este vorba de Societatea pe Acțiuni „Anchir”, comuna Chirca, Anenii Noi și vreau să vă dau citirii numai unei fraze: Sînteți unica și ultima speranță pentru noi, administrația, salariații și acționarii Societății pe Acțiuni „Anchir” privind stoparea atacurilor de raider efectuate de concurenții noștri în cîrdășie cu SRL „Ialoveni-Gaz” și cu nemijlocita susținere a Procuraturii Generale a Republicii Moldova.

De ce vă dau citire acestei fraze, pentru că această întreprindere în ultimii 2 ani de zile a fost supusă controlurilor, inclusiv peste 30 de controluri a avut această întreprindere, inclusiv din luna iulie pînă în luna septembrie 2011 i s-au adus prejudicii în jurul de 16 milioane de lei.

Pe plan extern aș solicita dumneavoastră, domnule Prim-ministru, să ne lămuriți. Deci aceste atacuri raider ele sînt, au o denumire nepopulară și nu în ultimul timp afectează grav, în primul rînd, securitatea țării și în al doilea rînd, economia națională, și nu în ultimul rînd activitatea normală a agenților economici, a structurilor bancare și altele.

Vreau să vă întreb pe dumneavoastră: cum ar fi arătat azi Republica Moldova în relațiile cu Uniunea Europeană dacă nu ați reușit să opriți aceste atacuri raider care au loc în Republica Moldova?

Domnul Vladimir Filat:

Prost ar fi arătat, domnule Butmalai.

Eu, ceea ce ține de ultima speranță, vreau să vă spun că aceste abordări mie nu-mi sînt deloc plăcute și nu sînt nici deloc corecte.

Vreau să vă spun că nu mă simt foarte confortabil atunci cînd orice problemă pe care o are un cetățean sau un grup de cetățeni, se vine ori se plasează un cort în fața Guvernului, ori se solicită de la Guvern, chiar dacă competențele în rezolvarea unei probleme sau altele țin de alte instituții.

De aceea, eu cred că este important că noi am reușit, împreună, solidar, să rezolvăm cazul „Moldova Agroindbank” la prima etapă, să transmitem un mesaj în afară, că statul are capacitate să intervină și să oprească asemenea acțiuni ilegale și

pentru viitor, așa cum v-am spus, trebuie să creăm condiții, ca să nu se mai repete acest lucru.

Dar eu, dacă se poate, eu nu vreau să intervin în... dar, dacă se poate, colegii de la partid, eu o să vă răspund la partid la întrebările care mai sînt pe seama raportului. Nu.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Prim-ministru,

Eu vă mulțumesc pentru răspuns. Însă vreau să sugerez o idee conducerii de vîrf a țării, inclusiv a Președinției, a Parlamentului, a Guvernului că cetățeanul de rînd așteaptă concret noi să ne implicăm în chestiunile statului pentru beneficiul cetățeanului.

Și vreau să mă axez pe o întrebare. La momentul actual, noi, Președinție în țară nu avem, noi clădirea Parlamentului nu am reparat-o și, mai mult ca atît, e o rușine a națiunii, noi nu avem un stadion în Republica Moldova.

Să găsim resurse financiare pentru reparația Președinției, a Parlamentului, inclusiv construcția unui stadion pentru tineret, pentru cetățenii Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Filat:

O trecere lentă de la raider la sport.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Butmalai,

Vom fi în așteptarea propunerilor dumneavoastră la proiectul Legii bugetului pe anul viitor cu banii pentru reconstrucția Parlamentului.

Vă rog să nu uitați.

Domnul Vladimir Filat:

Da. Noi nu chiar în așa mare așteptare, avînd în vedere posibilitățile pe care le avem.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Simion Furdui – *Fracțiunea PLDM:*

Mulțumesc.

Domnule Prim-ministru,

Ieri, a avut loc ședința Consiliului Suprem de Securitate al Republicii Moldova la... din informația care a parvenit după ședință noi am aflat că mai există o tentativă de atac raider împotriva Republicii Moldova și este pus în pericol sectorul energetic al Republicii Moldova.

Am în vedere situația dintre „Energoalians” și „Moldelectrica”. Și de aici și întrebarea mea: spuneți-mi, vă rog, dispune Guvernul de informații despre acest caz? Este ceva comun între situația „Energoalians”, „Moldelectrica” și atacurile raider la băncile Republicii Moldova? Și dacă dispuneți de informații despre fondatorii firmelor care au efectuat aceste atacuri, dacă au ceva comun?

Domnul Vladimir Filat:

Domnule deputat,

Ceea ce ține de situația din sectorul energetic. În primul rând, vreau să vă spun că această situație nu vine de ieri. Ea vine încă începând cu anul 1999, deci este un litigiu mai vechi. O parte din aceste acțiuni sînt administrate în Ucraina, în instanțele judecătorești din Ucraina.

În activitatea Guvernului această situație este monitorizată. În acest sens, avem și instituția responsabilă în modul cel mai direct de administrare a sectorul energetic, este vorba de Ministerul Economiei. Aici am toată cronologia și acțiunile întreprinse, începînd cu 25 septembrie 2009.

Mai mult decît atît, au fost alocate resursele necesare pentru contractarea Baroului de avocați ca să reprezinte interesele Republicii Moldova în instanțele din Ucraina.

Trebuie să vă mai spun că avem o dinamică pozitivă datorită atitudinii pe care o au autoritățile din Ucraina, în acest caz. Este și grație discuțiilor pe care le-a avut domnul Lupu cu domnul Ianucovici. Și discuțiilor pe care le-am avut și eu la întîlnirile pe care le-am avut cu conducerea Ucrainei. Deci avem sprijin.

Însă, dacă s-a vorbit ieri la acest subiect, vreau să vă spun că această situație din sectorul energetic este o probă în plus, că trebuie să intervenim.

Și vreau să vă spun că în această administrare sînt implicate aceleași instituții. Pentru că în spatele acestor atacuri sînt oameni care au nume, oameni care au interese și așa mai departe.

Nu știu de ce în Republica Moldova se consideră că, dacă te ascunzi în spatele denumirii unei companii off-shore, este imposibil, ca deținător final al acestei companii, este imposibil ca să fie aflat acest nume. Eu n-am să fac trimitere la toate aceste date, care au venit iarăși, din păcate, nu din partea instituțiilor statului, dar din partea prietenilor. Nu a proprietarilor, aici nu-s relațiile la care vă referiți dumneavoastră.

Din partea instituțiilor specializate occidentale care administrează cu mare atenție această situație. Și vreau să vă spun că nu oricui li se deschide informația ce ține de structura acționariatului în cazul firmelor off-shore. Și aici sînt lucruri foarte interesante, inclusiv la nivel de denumiri ș.a.m.d.

Sînt companii care dau doar o denumire, cunoscută pentru unii din această sală. „Finpar”, este așa o denumire interesantă. O să încercăm să găsim descifrarea fiecărei cifre în parte. Companie care a avut anumite acțiuni și, probabil, mai are și încă anumite proprietăți în Chișinău. Acum este în cadrul unei acțiuni de consolidare într-o țară care are regim de off-shore.

Deci, în concluzie, toată această încercare ca cineva să se ascundă după un fir de pai ține doar de, cum să vă spun, de perioada de timp, cînd lucrurile vor

deveni foarte evidente. Dar încă o dată, acest lucru ține de competența instituțiilor statului, care trebuie să-și facă datoria. Să-și facă datoria, nu să ascundă anumite dosare la sertar, dar anumite dosare să le miște cu viteza vântului, sunetului.

Dar eu chiar am o rugămintă, nu vă supărați, stimați colegi, noi o să avem posibilitatea la partid să continuăm discuția. Dacă au poate colegii din alte formațiuni?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5, se insistă.

Microfonul nr. 5.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule Prim-ministru,

Eu îmi cer scuze de insistență, dar întrebarea mea vine de la acele întrebări pe care le-au adresat alegătorii noștri în teritoriu în această perioadă. Și plus la aceasta, audiind raportul dumneavoastră, care, de fapt, este binevenit, fiindcă a făcut lumină asupra unor evenimente foarte importante.

Și cu referire la raportul dumneavoastră. Analizând situația despre ceea ce s-a întâmplat și de ce s-a întâmplat, v-ați referit la faptul că unii conducători de instituții ale statului mai degrabă au căutat să se solidarizeze cu atacatorii.

În acest context, s-au adus exemple CNPF, SIS-ul, Procuratura Generală. În parte, Comisia Națională a pus sechestru peste 5 zile. A refuzat să prezinte documentele necesare ca persoanele vizate să-și poată apăra interesele. Și, totodată, ați propus demiterea.

Noi vorbim despre responsabilitate, noi vorbim despre stat de drept. În acest context, nu vi se pare că, în afară de demitere urmează ca instituțiile statului să pornească ancheta necesară pentru a stabili exact care sînt responsabilitățile acestor conducători. Sau este neglijența în serviciu, sau este abuz în serviciu, sau sînt alte infracțiuni care prejudiciază imaginea statului, a cetățenilor. Și să fie luate aceste măsuri, fiindcă noi vorbim demult, de ani de zile, însă, cu părere de rău, acțiuni nu au fost.

Iată de ce, de fapt, este și o întrebare către dumneavoastră, dar și o propunere, în calitate de deputat, fiindcă Parlamentul, pînă la urmă, ca instituție publică, trebuie, este obligat să ceară socoteală tuturor instituțiilor statului.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Filat:

Stimate domnule deputat,

În informația pe care am prezentat-o am făcut referință la acest capitol, spunînd că gradul de responsabilitate a fiecărui implicat în acest proces urmează să fie calificat de către instituțiile autorizate în acest sens.

Eu doar încă un punct foarte interesant în acest sens vreau să-l enunț. A fost creată comisia rogatorie. Pînă a fi creată – discuții, după ce a fost creată, s-a vorbit foarte mult de insuficiența resurselor financiare. Luni s-a vorbit despre insuficiența

resurselor financiare. Miercuri din Fondul de Rezervă al Guvernului au fost alocate resurse necesare, pentru ca această comisie rogatorie să se deplaseze în Rusia, pentru a clarifica situația cu această decizie, așa-numită ad-hoc, Arbitrajului din Sankt-Petersburg.

Dacă o să mă întrebați, dacă această comisie s-a deplasat din birourile în care activează, eu am să vă răspund – nu. Pentru că nici n-a fost interesul. Anularea sau decizia instanțelor de judecată din Federația Rusă, prin care s-a stabilit că această decizie a Arbitrajului este una falsă, a fost obținută de către proprietari, când au auzit o sugestie din spate, că acționarii le-au prezentat aceste documente acționarilor prin avocații lor. Și mă refer la acționarii din Slovenia și acționarii din Olanda. Dacă sînt întrebări?

Domnul Marian Lupu:

Încă întrebări? Nu sînt.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Filat:

Și eu vă mulțumesc. (*Aplauze*) Doar o scurtă precizare. Avînd în vedere că, așa cum sună pe ordinea de zi prezentarea și informația care ține de situația social-economică, raportul l-am pregătit. Dacă este necesar, îl prezint, cum stabiliți ca și procedură. Mai erau două întrebări ce țin de neprezentarea în Parlament, în termenele stabilite, a politicii fiscale pentru 2012 și a proiectului bugetului pentru 2012.

Ceea ce ține de politica fiscală. Ieri, la Guvern a fost aprobat acest proiect. Urmează să fie remis vineri, după definitivarea și în baza propunerilor, pertinente de altfel, din partea colegilor de la Guvern, vineri. Ceea ce înseamnă că luni deja va putea fi la îndemîna deputaților.

Vreau să explic de ce a fost această întîrziere? Această întîrziere s-a datorat faptului că am fost în proces continuu de negocieri cu partenerii noștri de dezvoltare vizavi de anumite propuneri cu care venim, vizavi de politica bugetară pe anul viitor. A trebuit să argumentăm anumite facilități pe care le vom menține.

Spre exemplu, menținerea cotei de 8% la zahăr a TVA-lui, a trebuit să justificăm acoperirea acestor surse, care fiind calificate nevenite la buget din alte surse. A trebuit să venim cu un șir de argumente și ajustări pentru a echilibra, pe de o parte, crearea unor avantaje agenților economici, dar, pe de altă parte, și asigurarea ca veniturile în bugetul de stat să fie suficiente pentru a acoperi necesitățile.

Și, în acest context, vreau să vă spun, că, în anul viitor, doar în domeniul protecției sociale vom avea necesar să cheltuim mai mult decît în 2011 cu 4 miliarde de lei. Deci această rețineră a fost una motivată.

Acum vizavi de proiectul bugetului pentru anul 2012. Chiar dacă multora nu le place acest argument, dar el este unul care nu poate fi neglijat. Și mai mult decît atît, am discutat la acest capitol și în Alianță.

În ziua de luni, vine Misiunea Fondului Monetar Internațional care va dura pînă în data de 3 noiembrie. Aceasta nu înseamnă că atunci vom prezenta bugetul.

Trebuie să avem o discuție și o echilibrare a tot ce înseamnă venituri, dar mai cu seamă la capitolul cheltuieli, ca acest buget să cunoască toate consultările necesare. Ca rezultat, să venim cu un buget realist, un buget care să răspundă necesităților societății. Eu vă mulțumesc și la dispoziția dumneavoastră vizavi de al doilea raport. Cum o să decideți, așa o să procedăm.

Mulțumesc.

(Aplauze.)

Domnul Marian Lupu:

Luări de cuvânt. S-au înscris trei dintre colegii noștri, primul fiind domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Domnule Prim-ministru,

Stimați colegi,

Mult stimată audiență,

În ultima perioadă de timp, chiar dacă unora le pare că e floare la ureche, am asistat la o serie de evenimente de o rezonanță și importanță definitorie atât pentru sistemul financiar-bancar autohton, ca unul din principalii piloni ai dezvoltării unei economii de piață veritabile, cât și pentru Republica Moldova, în calitatea ei de partener comercial internațional. Stat care se dorește a fi puntea dintre relațiile comerciale dintre est și vest, și nu, în ultimul rând, ca țară care și-a asumat o serie de angajamente, legate de perspectiva aderării la Uniunea Europeană.

Încercările în serie de preluare corporativă ostilă afacerilor, altfel spus raiderele efectuate asupra sistemului financiar-bancar și al celui de asigurări, au făcut ca acest subiect să fie discutat atât de Cabinetul de Miniștri, de organul legislativ, inclusiv de reprezentanții partenerilor de dezvoltare.

Stimați colegi,

Tocmai această mobilizare de forțe, care, în pofida faptului, a dat rezultate, și mă îngrijorează cel mai mult. De ce Prim-ministrul trebuia să intervină, în primul rând, ca să stopeze aceste fărâdelegi? Și de ce, în toată această perioadă de timp, am asistat la un ping-pong de responsabilități și acuzații dintre diferite instituții ale statului, care, de fapt, avea în sarcina lor de bază anume urmărirea și prevenirea unor astfel de situații!?

Stimată audiență,

Din păcate, ultimele practici de preluare corporativă ostilă au demonstrat că între instituțiile statului există o discrepanță enormă în privința normelor și metodelor de comportament în cazul de extremă necesitate și mai ales al apărării proprietății private, avînd la bază cele mai elementare norme de drept.

Factorii determinați, implicați în luarea deciziilor și de control au dat dovadă de un nivel scăzut al moralității și își permit să facă interpretări denaturate și pătinoare ale normelor de drept.

Cel mai grav este faptul că asemenea situații au loc, inclusiv în cazurile în care esența legii este clară și certă. Neglijarea sau neaplicarea intenționată a legii,

chiar și a unei norme imperative, excesele de putere sau ale atribuțiilor de serviciu atât în instituțiile private, cât mai ales în cele publice au provocat probleme nu doar în sectorul financiar-bancar, ci au contribuit, în mod evident, la crearea unei situații confuze în rîndul societății și la o reducere a încrederii populației în capacitatea instituțiilor statului de a-și onora obligațiile.

Constat cu stupeoare faptul că unele instituții ale statului, pe lîngă faptul că nu au reacționat la evenimentele care s-au desfășurat în procesul de preluare ostilă, făcînd rost de instrumentul de autosesizare, au încălcat normele legale, care le reglementează propria activitate, demonstrînd astfel incapacitate, nedorință sau, de ce nu, intervenție selectivă la anumite evenimente și acțiuni.

În pofida faptului că practica de preluare corporativă ostilă nu este o noutate pentru Republica Moldova, despre intervenția cu unele modificări ale legislației în vigoare sau, dacă doriți, chiar o reformă urgentă, pentru a evita astfel de situații pe viitor, nu se discută.

Este salutar faptul că Guvernul a fost acel care a acționat prompt la acel moment, folosind mecanismul angajării răspunderii prin operarea unor modificări ale cadrului legislativ.

Dar o analiză mai atentă ne demonstrează faptul că sînt necesare intervenții de ordin normativ chiar și în regulamentele de funcționare a unor instituții specializate. Însă, din păcate, acest subiect nu doar că lipsește de pe ordinea de zi a priorităților, ci chiar se evită a fi pusă în discuție.

Stimați colegi,

Decizia Curții Supreme de Justiție, care implică repunerea în drepturi legale a acționarilor unei bănci comerciale, care a fost victimă a acestor atacuri, precum și sancționarea vinovaților, ne dă o speranță că totuși supremația legii domină asupra oricăror interese politice, de cartel sau chiar ale unor grupări criminale specializate.

Îmi exprim profunda satisfacție față de faptul că legea este pusă în capul mesei, chiar și în acest caz. Însă, în același timp, sînt sigur de faptul că această situație putea fi evitată prin simpla respectare a normelor legale și a obligațiilor regulamentare, de care tot lanțul de instituții care au o misiune foarte clară de a preveni astfel de situații.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Domnul Mihai Godea.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Președinte,

Domnule Prim-ministru,

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Sîntem cu toții martorii unui sfîrșit de campanie de piar, prezentată în premieră în Parlamentul Republicii Moldova. Telenovela raider iată că se încheie aici. Începe un nou episod, cel al unui Făt-Frumos pe cal alb, probabil, cu mantie verde.

Totuși, domnilor, scenariul este scris cu greșeli. În primul rînd, decizia de a amîna raportul Prim-ministrului pînă astăzi a fost poate în litera legii, dar, cu siguranță, împotriva spiritului Legii Supreme.

Nu Prim-ministrul își face concluziile după rapoartele comisiilor parlamentare, ci comisiile parlamentare au dreptul să audieze Prim-ministrul în cadrul Parlamentului, înainte să prezinte concluziile finale.

Aceasta se întîmplă, deoarece Guvernul se subordonează Parlamentului. Nu Parlamentul este scos la raport în fața Prim-ministru.

Mai grav însă este faptul că s-a obținut această decizie dubioasă cu sprijinul Partidului Comuniștilor, care, ca niciodată, s-a mobilizat exemplar în ședința trecută.

În al doilea rînd, Prim-ministrul, în toată această perioadă, a descris scenariu, a promis nume și a spus în toate studiourile de televiziune care l-au găzduit că știe exact cine este vinovat de așa-numitele atacuri raider. Mai nou, știe cine stă în spatele problemelor de la „Moldelectrica”.

Întrebarea este: de unde poate avea Premierul informații? Cîte instituții sînt abilitate în Republica Moldova pentru a colecta astfel de date și cui i se subordonează acestea?

Dacă e să-i dăm crezare, repet, dacă e să-i dăm crezare, Prim-ministrul avea informații prețioase, chiar vitale pentru siguranța națională, încă acum două luni.

În aceeași ordine de idei, aș aminti declarațiile pline de siguranță ale deputaților Streleț și Tkakiuc, care spuneau să au probe și știu cine sînt făptașii atacurilor raider. Și l-am văzut absolut neajutorat pe domnul Streleț la Procuratură, afirmînd cu o mină inocentă că nu cunoaște nimic. Cînd a avut dreptate domnul Streleț? La televizor sau la Procuratură?

Dar dacă Premierul și prietenii săi cunosc totuși ceva ce nu știm noi, de ce atunci domnul Filat nu ne luminează și pe noi, Parlamentul Republicii Moldova, care l-a investit în funcție.

Cum a intrat în posesia acestor informații și mai ales care sînt instituțiile abilitate care i-au furnizat informațiile? Pot fi două răspunsuri. Fie domnul Prim-ministru are un serviciu privat de informații. Și atunci noi, parlamentarii, am fi interesați să aflăm mai multe. Fie domnul Filat a fost la ghicitori.

Dar domnul Filat este Prim-ministrul Republicii Moldova, iar declarațiile domniei sale au consecințe atît pe plan intern, creînd panică în sistemul bancar, cît și pe plan extern, intimidînd investitorii.

Stimați colegi,

S-a declarat că acțiunile respective de tip raider constituie amenințări la securitatea statului, dar Serviciul de Informații și Securitate, în cadrul audierilor pe care le-am avut în comisii și alte structuri abilitate, nu au calificat astfel acțiunile respective.

În același timp, situația în jurul acțiunilor respective, declarațiile și aparițiile publice au constituit amenințări la securitatea națională, au cauzat agitație și panică.

Eu mă întreb dacă au fost luate toate măsurile pentru monitorizarea situației la aceste instituții financiare? Se realizează cooperarea cu administratorii acestora?

S-a vorbit mult despre o conspirație bine organizată și gestionată. Dar care sînt probele care ar indica că toate acțiunile respective sînt organizate și coordonate între ele? Și, nu în ultimul rînd, ar fi să ne întrebăm dacă Guvernul a elaborat modificări legislative, care să prevină și să combată astfel de situații pe viitor?

Transparența administrării acțiunilor, dezvoltarea adevăraților proprietari, definirea cazurilor raider și introducerea componentelor de infracțiune respectivă în Codul penal etc.

Din păcate, astăzi nu am primit răspunsuri pertinente la aceste întrebări. În acest context, ar mai fi o întrebare, desigur, retorică: pe lista enunțată a remaniierilor va fi oare responsabil domnul Prim-ministru să-și treacă singur numele?

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Da, stimați colegi,

Continuăm cu ordinea de zi. Urmează, fiindcă alte... Eu am greșit, au fost două persoane înscrise la luări de cuvînt, nu trei. Cer scuze.

Audierea Raportului Comisiei de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii pentru modificarea și completarea Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător. Anume, deci este vorba, mai simplu vorbind, despre Comisia de anchetă cazinou, proiectul nr.2139.

Doar dacă e ceva de procedură.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Firește că sînt și chestiuni de procedură. Pe lîngă faptul că noi avem două ore de la ultima pauză de cînd am început activitatea, Frațiunea noastră solicită o pauză pentru discutarea unor subiecte, inclusiv replicile date de către o portavoce recentă.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog frumos să specificați foarte clar, fracțiunea solicită o pauză de... cîte minute, ca eu să știu ce să ...

Domnul Valeriu Streleț:

Noi solicităm o pauză de 30 de minute la acest moment, la care, dacă găsiți de cuviință, puteți adăuga încă cîteva minute, deoarece e și pauză, în care deputații au și ei dreptul constituțional să ia masa, respectiv luați o pauză de o oră.

Domnul Marian Lupu:

Da tare ne-am mai trudit noi ca să... masa de o oră.

Deci solicitarea a fost de o pauză de jumătate de oră. Așa a anunțat fracțiunea. Deci anunț pauză de jumătate de oră.

Revenim în ședința plenului la 12.30.

Mulțumesc.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Este unu jumătate. A expirat pauza de 30 de minute, care a fost solicitată.

Secretariatul,

Rog să invitați deputații.

Și am să rog șefii grupurilor parlamentare să asigure revenirea în sală a deputaților.

Șefii de fracțiuni,

Adresez repetat rugămintea, în sală nu este prezent numărul necesar de deputați, pentru a fi deliberativă ședința.

Nu, noi trebuie să constatăm caracterul deliberativ al ședinței, doar prezența în sală a deputaților, cel puțin 51 poate să ne permită să continuăm ședința.

Să verificăm care este prezența pe sectoare.

Stimați colegi numărători,

Sau dacă lipsesc, anunțați-mi, vă rog, prezența pe sectoare.

Domnul Valeriu Streleț:

Fracțiunea PLDM sînt 26 în acest moment.

Domnul Marian Lupu:

Cineva din sectorul nr.2 poate să-mi anunțe care este prezența în sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 25.

Sectorul nr. 1 – 28.

Sectorul nr.3 sînt 27 de persoane.

Domnul Marian Lupu:

– 27.

Mulțumesc, stimați colegi numărători.

Deci avem 80 de persoane prezente în sală. Ședința este deliberativă. Putem continua.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Știind că sînteți foarte punctual, fracțiunea noastră a revenit exact la timp în sala de ședințe, cu toate că atunci cînd am încheiat solicitarea precedentă eu vorbeam de o oră, că, mă rog, e ora prînzului, lumea mai reușea.

Fiindcă complexitatea celor invocate în Raportul Prim-ministrului, într-adevăr, necesită o analiză, adoptarea unei atitudini și a unor acțiuni în rezultatul celor auzite. Cu atît mai mult, dacă cineva insistă asupra unui final, menționînd că, iată, azi am asistat la finalul unor acțiuni, păi, să facem finalul acesta să fie, într-adevăr, cu adoptarea unei hotărîri.

Respectiv, fracțiunea noastră solicită încă o pauză la acest moment, pentru a permite acelui grup de lucru, care s-a constituit ad-hoc săptămîna precedentă, ca să formuleze niște concluzii și un eventual proiect de hotărîre pe marginea audierilor atît ale comisiilor parlamentare, cît și ale Raportului Prim-ministrului care vizează atacul asupra instituțiilor financiare.

Noi solicităm încă o pauză de 30 de minute.

Domnul Marian Lupu:

Fracțiunea solicită pauză de jumătate de oră. Se anunță din nou pauză de jumătate de oră. Revenim la ora 14.10.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Cîți oameni avem în sală? Pofitim? (*Rumoare în sală.*) Care comisie? Că noi parcă nu prea avem comisii. Comisia juridică, numiri și imunități sau care? Comisia economie, buget și finanțe.

Deci, stimați colegi,

Pe sectoare, anunțați-mi, vă rog, domnule Sîrbu, sectorul nr.2 și sectorul nr.3, prezența în sală. Că grupul de lucru nu știu, care mai lucrează, lasă să lucreze. Noi mai avem subiecte pe ordinea de zi, ședința nu a încheiat.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 14.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3 – 14 persoane prezente.

Sectorul nr.1?

N u m ă r ă t o r i i:

– 28.

Domnul Marian Lupu:

– 28.

Mulțumesc. 42.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

–23.

Domnul Marian Lupu:

– 23.

Deci avem 65 de persoane prezente în sală. Putem să continuăm ședința.

Precum v-am anunțat, Raportul Comisiei de anchetă privind cazul cazinourilor și proiectul de hotărâre care a fost elaborat de către această Comisie de anchetă. Proiectul nr.2139.

Invit la tribuna centrală pe doamna Apolschii, președinta acestei Comisii de anchetă, pentru prezentarea raportului și concluziilor la care a ajuns comisia.

Doamna Raisa Apolschi – *Fracțiunea PDM:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Doamnelor și domnilor deputați,

Onorată asistență,

Întru executarea Hotărârii Parlamentului nr.75 din 15 aprilie 2011 vă prezint Raportul Comisiei de anchetă, constituit în conformitate cu articolul 34 din Regulamentul Parlamentului, privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr.176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Am să prezint sinteza Raportului Comisiei și am să mă axeze pe următoarele aspecte. Istoricul și cum a fost adoptată legea, procedura internă de pregătire a documentelor existente în Parlament, chestiunea ce ține de corespondența dintre Parlament și Guvern, declarațiile contradictorii și atitudinea persoanelor anchetate.

Cîteva concluzii și recomandări:

Raportul Comisiei de anchetă a fost elaborat în baza materialelor prezentate de către comisiile parlamentare și de către deputați, de către Secretariatul Parlamentului și audierii persoanelor.

Constatările din cuprinsul raportului s-au făcut în baza contrapunerii și analizei critice a informațiilor din gestiune, astfel încît constatările să fie obiective și imparțiale.

Un alt element probatoriu, care a făcut lumină în unele momente ce țin de obiectul de investigație a comisiei, le-au prezentat înregistrările audierilor în fața Comisiei de anchetă a deputaților, reprezentanților Ministerului Economiei, funcționarului Secretariatului Parlamentului.

Aici am dori să evidențiem atitudinea grosolană, obraznică și comportamentul inadecvat al unor persoane audiate de către Comisie, care s-au eschivat de a da răspunsuri la întrebările puse de membrii Comisiei ori au dat răspunsuri superficiale, motivând chiar prin amnezie.

Acum voi trece în revistă puțin istoricul în fapte al procesului de adoptare a legii respective. În baza legislației, Guvernul a inițiat elaborarea unui proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

În conformitate cu declarațiile viceprim-ministrului economiei, viceministrului economiei Sergiu Ciobanu, de elaborare a proiectului s-a ocupat Direcția de reglementare a activității de întreprinzător în cadrul Ministerului Economiei.

În rezultat, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.233 din 7 aprilie 2010 cu privire la aprobarea proiectului de Lege nr.451 din 30 iulie privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, contrasemnată de Lazăr, viceprim-ministru, ministrul economiei, Tănase; ministrul justiției; și domnul Negruță, ministrul finanțelor.

La data de 21 aprilie 2010, prin scrisoarea de însoțire, semnată de Ministrul de stat Bodiul, proiectul de lege în cauză a fost prezentat Parlamentului. În continuare, prin dispoziția Președintelui Parlamentului, proiectul a fost introdus în procedura legislativă și a fost distribuit spre avizare comisiilor permanente, Direcției juridice și Secretariatului Parlamentului.

Potrivit indicației Președintelui Parlamentului din 27 aprilie 2010, proiectul nominalizat a fost distribuit domnului Ioniță, președintele Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului, pentru a prezenta raportul în Parlament în baza avizelor.

La data de 19 mai 2010, la ședința Comisiei economie, buget și finanțe, a fost adoptat raportul asupra proiectului pentru primă lectură. Tot la această dată, potrivit procedurii, raportul a fost distribuit deputaților, urmînd a fi prezentat în ședința plenară din 28 mai.

Este important de remarcat faptul că, în ziua desfășurării ședinței Comisiei economie, buget și finanțe, așa-numitul amendament Untilă încă nu era prezentat. Totodată, în raportul comisiei se menționează despre existența unor avize, posibil să fi avut în vedere amendamente din partea unor deputați, care vor fi examinate pentru lectura a doua.

Proiectul respectiv a fost examinat și aprobat în primă lectură la ședința plenară din 4 iunie 2010. La momentul examinării proiectului, ședința plenară era prezidată de vicepreședintele Parlamentului Urecheanu. Proiectul a fost prezentat de viceministrul economiei Octavian Calmîc. Întrebări nu au parvenit, iar raportul comisiei a fost prezentat de președintele comisiei Ioniță, care nu a făcut referință la amendamentele deputaților. Întrebări sau propuneri nu au fost.

La 14 iunie a avut loc ședința Comisiei economie, buget și finanțe, fiind luată decizia de a amîna examinarea proiectului respectiv. De menționat că nici către această ședință a comisiei amendamentul Untilă nu era prezentat, acesta fiind recepționat de către comisie doar în data de 28 iunie 2010.

Dați-mi voie să vă dau citire amendamentului Untilă.

Amendamentul deputatului Untilă, citez: În contextul adresărilor parvenite de la agenții economici care desfășoară activitatea de jocuri de noroc, în care se solicită de a reveni la o echitate în ceea ce privește taxa pentru cazinouri, se propune de a modifica compartimentul 1 litera i) din anexa la Legea nr.451 din 2001 după cum urmează.

Întreținerea cazinourilor pînă la 6 mese inclusiv - 180 mii lei pentru fiecare masă de joc. Pentru fiecare masă de joc începînd cu a șaptea - 360 mii lei.

La 29 iunie a avut loc ședința Comisiei economie, buget și finanțe, în urma căreia a fost adoptat raportul asupra proiectului de lege în lectura a doua.

Tot în aceeași zi, potrivit procedurii, raportul cu sinteza anexată a fost distribuit deputaților. Proiectul respectiv a fost examinat în ședința plenară din 2 iulie și la solicitarea președintelui Frațiunii PDM a fost returnat comisiei pentru clarificarea unor întrebări.

La examinarea proiectului vizat ședința a fost prezidată de domnul Urecheanu. S-au ivit mai multe neclarități. Potrivit stenogramei, proiectul respectiv a fost adoptat fără vreo intervenție, fie întrebare, fie dezbateri, fie propuneri de amendament care să fie pusă la vot.

Intervenția deputatului Veaceslav Untilă, prin care a înaintat amendamentul său, s-a produs după adoptarea în lectura a doua a proiectului nr.1161.

Din momentul adoptării în lectura a doua a proiectului respectiv și pînă la intervenția deputatului Untilă, plenul Parlamentului a reușit să adopte în lectură finală 4 proiecte. Intervenția deputatului Untilă s-a produs la momentul dezbaterii pentru lectura a doua a unui alt proiect nr.1798 din supliment la ordinea de zi a ședinței plenare, prezentat de deputatul Ioniță.

Potrivit stenogramei, președintele comisiei Ioniță nu a solicitat opinia plenului la amendamentul Untilă prin supunere la vot.

Totodată, în stenogramă nu există dezacordul președintelui comisiei cu amendamentul Untilă.

În intervenția sa, deputatul Untilă face trimitere la un careva accept al Guvernului, care nu a fost identificat pe parcursul anchetei. Vicepreședintele Urecheanu, care a prezidat ședința plenară în cauză, a acceptat o intervenție întîrziată de modificare-completare a unui act legislativ deja adoptat și cel puțin nu a supus votului amendamentul vizat.

Adoptat în modalitatea enunțată, proiectul a devenit Legea nr.176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Foarte pe scurt aș vrea să mă refer la procedura internă, legată de pregătirea documentelor. Potrivit procedurilor interne, orice act legislativ adoptat este redactat și verificat pînă a fi prezentat spre promulgare Președintelui Țării.

Etapile procesării și responsabilității sunt: consultantul responsabil, în cazul de față Conișescu, din comisia sesizată în fond, Comisia economie, buget și finanțe, se ghidează de stenograma respectivei ședințe plenare pentru a duce în textul documentului adoptat toate amendamentele în cazul că acestea există, care au fost acceptate prin vot de plenul Parlamentului.

Respectivul consultant coordonează cu președintele comisiei sesizate în fond, Veaceslav Ioniță în cazul de față, textul final, în special amendamentele acceptate în plen și obține acordul acestuia.

Consultantul Conișescu prezintă textul documentului redactorilor, șefei Secției redactare în cadrul Direcției documentare parlamentară, corectorilor și traducătorilor pentru perfectare. Redactorii, corectorii și traducătorii coordonează orice întrebare de ordin exclusiv redacțional cu consultantul responsabil din comisia sesizată în fond.

Actul legislativ redactat și cu pagini numerotate este pus pe antet, pe versoul ultimei pagini în original a legii se completează însemnul cu semnături, contrasemnări: autorul, președintele comisiei, consultantul comisiei permanente, șeful Direcției juridice, consultantul Direcției juridice, redactorul, corectorul, consultantul Direcției documentare parlamentară.

După ce obține semnăturile necesare, cu excepția ultimei, consultantul responsabil din comisie prezintă originalul legii în Direcția documentare parlamentară, Sectorul pentru lucrările Biroului permanent și actele adoptate de Parlament pentru ultima procedură de verificare.

În procesul verificării, consultantul responsabil din Direcția documentare coordonează orice întrebare cu consultantul responsabil din comisie.

Urmînd rigorile enunțate mai sus, Legea nr.176 din 15 iulie 2010 corespundea tuturor, cu excepția ultimei, celei ce viza amendamentele. La acest subiect există nota informativă semnată de doamna Enciu, consultant principal în Sectorul pentru lucrările Biroului permanent și actele adoptate de Parlament din cadrul Secției proceduri parlamentare a Direcției documentare parlamentară.

În această privință, doamna Enciu a declarat, citez: în privința acestui fapt a fost sesizat consultantul comisiei permanente, domnul Conișescu, explicațiile au fost că proiectul nominalizat a fost coordonat și semnat de către președintele comisiei parlamentare.

Din momentul parvenirii legii în Sectorul pentru lucrările Biroului permanent și actele adoptate de Parlament, este exclusă posibilitatea de extragere prin fraudă și înlocuirii a vreunei pagini.

Amendamentul înaintat de deputatul Untilă este stipulat pe ultima pagină a legii pe versoul căreia sînt aplicate în original semnăturile autorului și a Secretariatului.

La 26 iulie 2010, prin scrisoarea de însoțire nr.130 semnată de prim-vicepreședintele Urechean, legea respectivă, adoptată cu 55 de voturi „pro”, citat din scrisoare, a fost remisă spre promulgare.

În continuare aș vrea să mă refer la faptul depistării problemei, acțiunile întreprinse pentru elucidarea tuturor circumstanțelor și redresarea situației create. În conformitate cu declarațiile domnului Ciobanu, viceministrul economiei, anume el este acel care a dat alarma referitor la problema în cauză. Despre aceasta a aflat fiind telefonat de la Camera de Licențiere care l-a informat că, odată cu publicarea în „Monitorul Oficial” a legii, agenții economici cu cazinourile solicită să fie excluse cîteva mese pentru a reveni la taxa de 180 de mii de lei.

La 1 septembrie, la adresa Președintelui Mihai Ghimpu a parvenit demersul Prim-ministrului Vlad Filat în care se reproșează includerea, în ghilimele, samavolnică în legea respectivă a amendamentului Untilă, necoordonat cu Guvernul, prin trimitere la erori de procedură practici parlamentare vicioase și mistice și se solicită inițierea unei anchete cu atragerea vinovaților la răspundere disciplinară sau, după caz, și penală.

Tot la 1 septembrie 2010, Președintele Ghimpu a adresat demersul înregistrat în Cancelaria Parlamentului domnului Ioniță spre examinare și informare personală.

Președintele comisiei Ioniță a redirecționat demersul Guvernului consultantului Conișescu pentru examinare în mod de urgență. Consultantul comisiei Conișescu a pregătit scrisoarea de răspuns, semnată de președintele comisiei Ioniță, și a expedit-o la Guvern în data de 21 septembrie 2010.

Este foarte interesant, stimați colegi, ce se menționează în această scrisoare, citez: Acest subiect s-a dezbătut în repetate rînduri la ședințele comisiei și, în final, au fost respinse, fapt ce a fost fixat în anexă la raport.

Ulterior, însă, în ședința Parlamentului din 15 iulie 2010, amendamentul ce ține de modificarea cuantumului pentru întreținerea cazinourilor a fost citit de către autor în conformitate cu articolul 68 din Legea nr.797 și acceptat.

Conform stenogramei ședinței Parlamentului, reprezentantul Guvernului și responsabil din partea Ministerului Economiei nu a avut obiecții la tema dată. Da mai mult, fiți atenți, în opinia noastră, urmează citat din scrisoare, din răspuns, defalcările la buget nu se vor diminua în urma aplicării modificărilor adoptate la Legea nr.451, dat fiind faptul că se vor achita toate mesele, s-or activa toate mesele, precum și se va demonopoliza genul de activitate respectiv, creîndu-se un mediu de afaceri de concurență loială.

Actualmente, în ministerele de resort se elaborează un nou proiect de Lege cu privire la jocurile de noroc, în care taxa anuală pentru întreținerea cazinourilor se preconizează a fi 200 mii lei pentru o masă de joc, precum și obligativitatea agentului economic de a poseda 12 mese de joc pentru municipii și 9 mese pentru alte localități.

Prin urmare, amendamentul acceptat în ședința în plen a Parlamentului este în unison cu politica promovată de actualul Guvern în domeniul discutat. Referindu-ne la aceste argumente invocate în scrisoarea de răspuns, acestea au fost combătute de declarațiile domnului Lazăr care a explicat comisiei că diminuarea taxelor pentru cazinouri nu corespunde poziției și politicii Guvernului.

Este necesar de a evidenția existența în această scrisoare de răspuns a numeroaselor erori, neclarități, contradicții în ce privește evenimentele, de fapt, petrecute și prevederile legale care sînt analizate pe tot parcursul raportului elaborat de Comisia de anchetă și prezentată dumneavoastră.

În continuare mă voi axa asupra modalității de întocmire a acestei scrisori de răspuns și a identifica persoanele care au competența de a duce corespondența cu Guvernul din numele Parlamentului.

Scrisoarea Guvernului din 1 septembrie 2010, semnată de Prim-ministrul Vladimir Filat, este adresată Parlamentului. Respectiv, răspunsul din numele

instituției Parlamentului urma să fie dat de domnul Președinte al Parlamentului Mihai Ghimpu.

În conformitate cu articolul 14 alineatul (1) litera g) din Regulamentul Parlamentului, Președintele Parlamentului reprezintă Parlamentul în relații cu Președintele Republicii Moldova și cu Guvernul. Însă, necățînd la aceasta, Comisia economie, buget și finanțe, depășindu-și atribuțiile, din numele Parlamentului, adresează Guvernului răspuns din 21 septembrie 2010, semnat de președintele comisiei domnul Veaceslav Ioniță.

Este important de menționat că președintele de comisie nu este înzestrat cu asemenea atribuții, iar conform articolului 19 literele d) și f) din Regulamentul Parlamentului, aceasta prezintă doar comisia în relațiile ei cu Biroul permanent și cu celelalte comisii, precum și semnează actele de corespondență a comisiei.

În cadrul audierilor, domnul Ioniță recunoaște că nu a avut competența de a răspunde Guvernului din numele Parlamentului, dar, din motivul unor circumstanțe subiective și obiective, și-a asumat acest angajament.

În baza investigației făcute, Comisia de anchetă a ajuns la concluzia că Comisia economie, buget și finanțe, în persona domnului Ioniță, trebuia doar să pregătească răspunsul și să-l prezinte spre informare Președintelui Parlamentului, iar acesta trebuia să decidă acțiunile următoare.

Să remită înapoi comisiei pentru examinare aprofundată sau să includă unele modificări operate de președinte sau să transmită cancelariei răspuns în forma în care este pregătit, sau să întreprindă alte acțiuni în limita competenței.

Este necesar de remarcat un fapt regretabil și anume intenția domnului Conișescu și chiar a domnului Ioniță de a pune responsabilitatea pregătirii răspunsului adresat Guvernului pe umerii Direcției documentare, Direcției juridice, consultanților din Comisia juridică, pe cînd a fost constatat că acest răspuns a fost pregătit la indicația Președintelui Parlamentului de Comisia economie, buget și finanțe, executantul nemijlocit fiind Conișescu.

Pornind de la atribuțiile comisiilor de anchetă, stabilite în articolul 36 din Regulamentul Parlamentului, Comisia de anchetă a audiat un șir de persoane pentru a obține și analiza declarațiile acestora care au lucrat nemijlocit sau au avut tangență cu proiectul de lege în cauză.

În acest sens, comisia a invitat un șir de persoane și au fost audiate Ioniță Veaceslav, Conișescu Andrei, Ghimpu Mihai, Urechean Serafim, Untilă și alții.

În ultima... în urma audierilor petrecute de comisie la întrebările puse de către membrii acesteia, persoanele audiate au formulat mai multe răspunsuri și au făcut mai multe declarații care se contrazic una cu alta, cu declarațiile altor persoane, cu prevederile Regulamentului, instrucțiunii privind lucrul cu documentele în Parlamentul Republicii Moldova.

Nu voi intra în detalii pe marginea faptului că foarte multe declarații se contraziceau una pe alta, în mod special cele făcute de consultantul Conișescu și președintele comisiei Ioniță.

Cert este faptul că consultantul Comisiei buget și finanțe este persoana nemijlocit responsabilă de proiectul de Lege nr.1161 din 21 aprilie 2010, iar în cazul audierilor, acesta, Conișescu, s-a eschivat de a da răspuns la întrebările puse

de membrii comisiei ori a dat răspunsuri superficiale, fiind prima persoană, după părerea Comisiei de anchetă, la care s-a comis falsul de lege.

La fel, contradictorii sînt și declarațiile făcute de președintele comisiei domnul Ioniță care a afirmat, de fapt, împreună cu Conișescu, amendamentul Utilă a parvenit la comisie, a fost discutat de mai multe ori și a fost inclus în sinteză la raportul comisei, deși, ulterior, s-a constatat că nici autorul, reprezentantul Ministerului Economiei, viceministrul Ciobanu nu a văzut subiectul respectiv și sinteza comisiei și nici alte persoane.

Remarcăm faptul că a fost audiat și domnul Utilă care a declarat că Ioniță, în dimineața zilei cînd a avut loc ședința plenară, l-a îndemnat să iasă în fața Parlamentului cu amendamentul său, deoarece acesta este un amendament bun și corespunde intențiilor Guvernului, de micșorare a taxei pentru cazinouri.

Mai mult ca atît, din spusele domnului Utilă, după dezbaterile proiectului respectiv, domnul Ioniță, întorcîndu-se de la tribună, i-a reproșat faptul că n-a reușit să insiste asupra amendamentului său și i-a sugerat să propună totuși în ședința plenară acest amendament cu mențiunea că e la proiectul de lege anterior.

Una din chestiunile importante, care a constituit obiectul dezbaterilor Comisiei de anchetă în cadrul procesului de audiere, a fost identificarea persoanei responsabile de includerea amendamentului Utilă, de iurie nevotat de Parlament în textul respectivei legi. La această întrebare, atît deputatul Ioniță, cît și consultantul Conișescu nu au dat un răspuns clar, eschivîndu-se să confirme sau să infirme cine este responsabil.

Această situație a fost explicată Comisiei de către Creangă Ion și Ganaciuc Maxim, care au declarat că consultantul responsabil de proiectul de lege, împreună cu deputatul responsabil de proiect sau, în mod special, președintele comisiei, după caz, includ în textul legii toate amendamentele votate de Parlament.

După mai multe analize ale faptelor constatate și luînd în considerare unele acte, cum ar fi și instrucțiunea, responsabilitatea și obligațiunea primară de lucru cu actele legislative revine comisiilor permanente. Comisia de anchetă a tras concluzia că introducerea amendamentelor în textul legii este responsabilitatea consultantului Andrei Conișescu, fapt coordonat cu președintele comisiei Veaceslav Ioniță.

De asemenea, din declarațiile persoanelor audiate, s-a constatat încă o practică utilizată în Parlament și anume că deputatul, care a înaintat un amendament în ședința plenară și se prezumă că a fost acceptat, este rugat de consultantul comisiei să-i dea în formă scrisă acest amendament, pentru a fi inclus în textul legii. Acest fapt l-a confirmat însăși domnul Ioniță și aceasta, evident, nu a avut loc, căci nu există nici un amendament în scris de la domnul Utilă.

La fel de neclară este situația referitoare la faptul, dacă introducerea acestui amendament în textul legii a fost sau nu coordonată cu președintele comisiei Ioniță? Atît Conișescu, cît și Ioniță la aceste întrebări au răspuns evaziv.

Însă, dacă ne conducem de afirmațiile doamnei Enciu Angela, consultant principal în Sectorul pentru lucrările Biroului permanent și actele adoptate de Parlament, relatate în cadrul comisiei, cît și cuprinse în nota sa informativă,

consultantul Conișescu a coordonat introducerea acestui amendament în lege cu domnul Ioniță.

O altă concluzie a Comisiei de anchetă este că declarațiile făcute de consultantul Conișescu pe parcursul anchetei pot fi calificate ca tentative de excludere a responsabilității acestuia referitor la situația creată în jurul amendamentului Untilă și încercarea de a pune această responsabilitate pe seama altor persoane, implicate în întregul proces legislativ.

Un alt moment important este: Comisia de anchetă nu a putut stabili existența unor acțiuni ilegale din partea autorului proiectului de lege, care s-a bazat pe credibilitatea Forului Legislativ Suprem.

De asemenea, un alt fapt contradictoriu este și afirmația, precum și atitudinea neclară a domnului Ioniță, care, în cadrul audierilor, afirmă că, din stenogramă reiese că amendamentul lui Untilă nu este votat de Parlament, iar prin însăși scrisoarea, semnată de acesta și adresată Prim-ministrului, el a afirmat că amendamentul a fost votat de Parlament cu acceptul autorului.

Toate aceste contradicții, ce reies din declarațiile făcute de consultant și președintele comisiei, nu fac altceva decât să trezească multe suspiciuni în privința domnului Ioniță și asupra evenimentelor petrecute.

Dragi colegi,

N-o să vă mai rețin mult pe marginea acestui raport, pe care oricum îl aveți ca și text integral și îl puteți examina în detaliu, așa vrea doar, în final, să trag unele concluzii și, în numele Comisiei de anchetă, să vin cu recomandări și anume câteva constatări fiind: Regulamentul Parlamentului a fost încălcat la capitolul „Adoptarea legilor” prin admiterea de către Președintele ședinței Serafim Urechean a intervenirii cu amendament în timpul dezbaterii altui proiect de lege și acceptarea intervenției întârziate de modificare a unui act legislativ deja adoptat.

În procesul pregătirii legii, după votarea acesteia în lectura a doua, în text a fost inclus nejustificat amendamentul deputatului Veaceslav Untilă. Declarațiile președintelui comisiei Veaceslav Ioniță și ale consultantului comisiei Andrei Conișescu, precum că amendamentul a fost aprobat în mod tacit nu pot fi reținute și Comisia de anchetă constată că amendamentul nu a fost votat de Parlament. Astfel, ambii, domnul Conișescu și Ioniță, depășindu-și atribuțiile de serviciu.

Procesul de contrasemnare a purtat un caracter iresponsabil, acesta fiind consecința organizării nesatisfăcătoare a activității Parlamentului și a Secretariatului Parlamentului de către Președintele Parlamentului domnul Ghimpu și Secretarul general al Parlamentului Fetescu.

Există lacune și omisiune și în instrucțiunea Parlamentului, care necesită a fi modificată, indicând o procedură clară de lucru cu documentele, stabilind expres ordinea în care trebuie să fie semnat un document, numele semnatarilor, semnătura, data și responsabilitatea fiecăruia etc. Lipsesc reglementări în actele interne ale Aparatului Președintelui, care sînt depășite de timp, precum și fișele de post ale funcționarilor Aparatului, ce ar reglementa clar responsabilitatea fiecăruia în procedura de verificare a constituționalității legilor venite spre promulgare.

Președintele Comisiei economie, buget și finanțe, domnul Veaceslav Ioniță, depășindu-și atribuțiile, din numele Parlamentului, a adresat Guvernului un răspuns

la scrisoare Prim-ministrului, prin care confirmă faptul cunoașterii introducerii amendamentului, calificându-l drept acceptat de Parlament și fiind în unison cu politica promovată de Guvern.

De asemenea, Comisia de anchetă recomandă Parlamentului Republicii a remite Procuraturii Generale materialele și raportul Comisiei parlamentare de anchetă în vederea stabilirii existenței componente de infracțiune pe acest caz. A analiza raportul Comisiei de anchetă în vederea sancționării funcționarilor implicați, a recomanda Președintelui Parlamentului și Parlamentului, în general, examinarea chestiunii inițierii procedurii de eliberare a domnului Veaceslav Ioniță din funcția de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe.

Aprecierea activității Secretarului general al Parlamentului domnului Adrian Fetescu, persoană responsabilă de asigurarea bunei activități a organelor de lucru ale Parlamentului, asigurarea revizuirii politici de personal în Secretariatul Parlamentului prin admiterea în funcție doar în baza calităților profesionale, a disciplinei și responsabilității.

Eu vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Așa. Deci dezbateri la acest subiect.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doamnă președinte,

Mi-a fost rușine ascultându-vă ce vorbiți. Vreau să vă mulțumesc pentru atenția mare pe care mi-ați dat-o și ați pronunțat, cred că, de o sută de ori numele de familie Ioniță, cu toate că în concluzii doar de două ori apare, dar oricum am impresia că aveți o dragoste specială împreună cu tot partidul față de mine.

Două lucruri. Aici citesc: pe data de 6 mai, 11 mai, 17 mai ș.a.m.d. au avut loc ședințele Comisiei de anchetă. Conform legii, ședința este convocată de președintele comisiei. Cine a convocat ședința?

Doamna Raisa Apolschi:

Deci este indicat cred că, dacă aveți raportul la dumneavoastră.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Poftim?

Doamna Raisa Apolschi:

Deci este indicat, posibil. Sînt procesele-verbale ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Cine a convocat ședințele comisiei?

Doamna Raisa Apolschi:

Eu nu mai țin minte pe dată, mă credeți.

Domnul Veaceslav Ioniță.

Bine. Eu am înțeles.

Doamna Raisa Apolschi:

Știu că comisia a fost convocată, e adevărat, în datele indicate.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu am înțeles. Eu am înțeles.

Acum doi. Aici scrie în punctul 3, iarăși, referitor la mine, că domnul Veaceslav Ioniță și-a depășit atribuțiile de serviciu.

Vreau să vă comunic, doamnă deputat, și, poate îmi veți răspunde, am văzut în raport, conform legii, președintele comisiei parlamentare are grijă de organizarea ședințelor, aduce în plen raportul, ce se întâmplă în plen v-am lămurit. Și încă o dată, ce atribuții de serviciu mi-am depășit eu?

Doamna Raisa Apolschi:

Dumneavoastră îmi faceți un interogatoriu? Acestea sînt constatările comisiei ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, eu vă pun întrebarea. Dumneavoastră invocați că domnul Ioniță și-a depășit atribuțiile de serviciu.

Doamna Raisa Apolschi:

Păi, înainte de fraza, pe care o citați dumneavoastră din raport, este și respectivul eveniment, care a adus la această concluzie.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Deci dumneavoastră nu cunoașteți.

Bine. Vă mulțumesc.

Doi. Spuneți-ne, vă rog, este în vreo lege scris că .... Eu v-am explicat ...

Doamna Raisa Apolschi:

Domnule Ioniță,

Dumneavoastră mă interogați parcă eu am lucrat cu legea respectivă, nu dumneavoastră.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, eu vă pun întrebări, nu vă supărați. De atîta ori m-ați enunțat ...

Doamna Raisa Apolschi:

Nu, eu am prezentat raportul comisiei în contextul în care a fost aprobat.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și cui pun întrebările? La președinte.

Doamnă deputat,
Conform ... este vreo lege care interzice, eu v-am explicat din ce cauză am dat scrisoarea Prim-ministrului. Este vreo lege care interzice unui deputat să scrie scrisori Prim-ministrului?

Domnul Marian Lupu:

Deci, stimate coleg, ...

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate ...

Domnul Marian Lupu:

O clipă, vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și ultima.

Domnul Marian Lupu:

Nu și ultima, că deja sînt 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Ultima, dacă îmi dați voie.

Stimați colegi ...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Ioniță,

Dumneavoastră sînteți cel anchetat de această comisie.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu nu sînt anchetat, domnule ...

Domnul Marian Lupu:

De comisie.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu nu sînt anchetat.

Domnul Marian Lupu:

Doamna a prezentat raportul comisiei pe ansamblu.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și eu pun întrebări ca deputat. Și aici sînt ... de două ori sună: că și-a depășit serviciile. Eu cred că așa o rușine de document Parlamentul nu va vota. Și vă spun că aici, ținînd cont de cîte ori s-a enunțat familia mea, îmi dau seama că scopul

acestei comisii a fost cu totul altul decât cel care trebuie să fie. Și trebuia să spuneți răspuns la întrebare.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

De fapt, nouă trebuie să ne fie rușine că sîntem astăzi puși în fața opiniei publice să discutăm despre ceea ce se face în unele situații în Parlament, cum se falsifică legile. Dar nu ne arătați nouă la obraz. Cred că ar fi mai corect din partea dumneavoastră să fiți un pic mai modest în situația respectivă.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Госпожа председатель,

Я участвовал в работе комиссии, возглавляемой вами, и не услышал сегодня того, что мы обсуждали и вносили вроде как в рапорт относительно роли министра экономики, господина Лазэря. Его министерство – автор проекта, и такие острые моменты должны были быть на особом контроле у него, он же подписывает, не глядя, как автор проекта, что редакция, так сказать, удовлетворяет его и т.д.

Я от имени тех членов комиссии, которые участвовали там от нашей фракции, настаиваю на том, чтобы там было указано и обращено внимание Премьер-министра, господина Филата, на то, как организована работа с проектами документов относительно авторов.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Deci eu am făcut raportul, sinteza, dar în raportul de bază, care este difuzat cu concluzii și recomandări, în totalmente ele sînt pe masa fiecărui deputat, semnat de mine. Și acest lucru se conține în... Aceasta este o sinteză a raportului pe care l-am putut prezenta în timpul limitat.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Vă rog să mă înscrieți la luări de cuvînt. Că întrebări, de acum cred că de azi înainte, o să pună procurorul.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

În același context, deci eu înțeleg, doamnă Apolschi, că dumneavoastră ziceți că avem pe masă concluzii și recomandările, dar să nu uităm că prezența dumneavoastră la tribună este o rezonanță în toată republica. De aceea, cu permisiunea deputaților, aș vrea totuși să dau citire acestor recomandări, pe care a refuzat doamna președinte să le citească.

Cum ministrul economiei domnul Valeriu Lazăr a contrasemnat textul final al legii, care conținea abateri de la normele constituționale, astfel manifestând iresponsabilitate în îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

Cu părere de rău, dumneavoastră ați dat numele doar ale deputaților și funcționarilor din Comisia economie, buget și finanțe și ați uitat și de un alt punct-procesul de contrasemnare a purtat un caracter iresponsabil. Aceasta fiind consecința organizării nesatisfăcătoare a activității Parlamentului și Secretariatului Parlamentului de către Președintele Parlamentului domnul Mihai Ghimpu și Secretarul General al Parlamentului domnul Adrian Fetescu. Nu știu de ce nu au sunat numele acestea. Mie îmi pare rău ...

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg ...

Domnul Tudor Deliu:

Mie îmi pare rău, doamnă Raisa, doamnă deputat, cer scuze, că ați făcut selectiv concluziile și recomandările.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Îmi pare rău că dumneavoastră nu ați fost, posibil, atent, dar eu vizavi de Secretariat și vizavi de neorganizarea activității Aparatului Parlamentului am enunțat.

Dar vreau să vă mai atrag atenția, eu anterior am zis că fac trimitere la câteva recomandări și concluzii, pentru că eu nu sînt pusă să citesc tot raportul cu concluziile și recomandările. Ele sînt în fața dumneavoastră. Și nu s-a făcut un secret din chestia asta.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

De procedură, în primul rînd.

Domnule Președinte al ședinței,

Noi am solicitat, la începutul ședinței, să nu fie întreruptă transmisiunea în direct la postul de Televiziune publică. Dumneavoastră ați asigurat că totul ... că transmisiunea merge. Solicităm și mai departe să fie transmisiunea în direct.

Acum la acest subiect.

Stimată doamnă raportor,

Înainte de crearea acestei Comisii de anchetă parlamentară, eu personal am sesizat Procuratura Generală, nemijlocit Procurorul General al Republicii Moldova, despre acest caz în scris și am solicitat ca Procuratura Generală să ia măsuri și să se autosesizeze în acest caz.

Din păcate, am primit un răspuns evaziv, formal, cred că aveți acest răspuns și sper că ați examinat la ședința comisiei. Dumneavoastră, în primul rând, răspundeți la întrebarea: dacă ați examinat acest răspuns al Procurorului General sau nu?

Și, în al doilea rând, cum apreciați rolul Procurorului General în examinarea acestui caz la etapa inițială?

Doamna Raisa Apolschi:

Evident că a fost examinat, chiar prezentat de colegii dumneavoastră, dar chiar și în materialele prezentate de Secretariat. Dar în ceea ce privește întrebarea a doua vizavi de apreciere. Eu cred că nu sînt persoana indicată să dau azi apreciere activității Procurorului General.

Domnul Grigore Petrenco:

Nu, dar în comisie ați discutat, ați examinat acest răspuns al Procuraturii Generale?

Doamna Raisa Apolschi:

V-am zis că l-am examinat și el este în materiale, în pachetul de materiale care chiar a fost prezentat de colegii dumneavoastră.

Domnul Grigore Petrenco:

Bine.

A doua întrebare se referă la rolul domnului Ghimpu, în acest caz. Dacă ați examinat și complicitatea, în acest caz, cu domnul Untilă, fiind vicepreședinte al Partidului Liberal și autorul acestei inițiative? Dacă este vreo legătură dintre aceste două fapte? Faptul că autorul inițiativei respective a fost domnul Untilă și persoana care a semnat acest proiect de lege, a promulgat este domnul Ghimpu.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

Eu vreau să vă atrag atenția, de fapt, denumirea și esența acestei comisii, că chiar și în cadrul comisiei cînd am început activitatea, ne-am dus, mai n-am făcut ; „следствие ведут знатоки”, da.

Dar vreau să vă atrag atenția, comisia... însăși în denumirea comisiei, Comisia parlamentară de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării legii. Deci materialele care se propun să meargă azi la Procuratura Generală ulterior, ele trebuie să fie verificate, toate persoanele indicate și audiate și în măsura în care sînt vinovate.

Dar nu a fost aici rolul comisiei de a stabili, noi nu sîntem... Sînt niște atribuții improprii comisiei, în acest sens. Noi l-am audiat și tot ce a depins de comisie noi am reflectat în procesele-verbale și în raportul pe care îl aveți dumneavoastră.

Domnul Grigore Petrenco:

Din cîte reiese din denumirea comisiei de anchetă este vorba de circumstanțe. Deci Comisia de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării. Legea a fost semnată de cine?

Doamna Raisa Apolschi:

Dumneavoastră m-ați ...

Domnul Grigore Petrenco:

Nu ...

Doamna Raisa Apolschi:

Da, de domnul Ghimpu.

Domnul Grigore Petrenco:

... răspundeți: de cine a fost semnată legea?

Doamna Raisa Apolschi:

La promulgare aveți în vedere sau la care stadiu?

Domnul Grigore Petrenco:

Da.

Doamna Raisa Apolschi:

Da, de către domnul Ghimpu.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Pentru a epuiza orice speculații pe această temă, sînt absolut sigur că colegul nostru Petrenco știe istoria, politica Republicii Moldova, domnul Untilă a devenit vicepreședinte al Partidului Liberal mult-mult-mult-mult mai tîrziu și nu văd absolut vreo relaționare între aceste două evenimente.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Simion Furdui:

Doamnă deputat,

Noi cu dumneavoastră am purtat discuții interminabile în timpul cât a activat comisia. Multe puncte din concluziile pe care dumneavoastră astăzi le-ați prezentat au fost puncte destul de serioase, la care noi un timp îndelungat nu am putut să ajungem la un numitor comun sau să găsim consensul.

Mie îmi pare foarte rău că dumneavoastră, selectiv, ați selectat din concluziile, pe care noi le-am susținut în unanimitate, selectiv eu am în vedere din punct de vedere politic, și ați trecut cu vederea punctul care este dedicat domnului Valeriu Lazăr.

De aceea, eu vreau foarte mult să vă rog și chiar insist ca acest punct din concluziile, pe care noi le-am votat în calitate de comisie, să-l citiți acum în plenul Parlamentului de la tribună. Și totuși să aud răspuns: de ce nu l-ați citit în raportul de bază?

Mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate coleg,

De fapt, asta este o repetare a întrebării domnului Deliu. Eu am explicat că eu am făcut o sinteză a raportului și am făcut o mențiune, că fac trimitere la unele concluzii și unele recomandări. Și acest fapt ... nu mă puteți învinui absolut în nici un caz că nu am vrut, pentru că în raport și în anexa la raport „concluziile și recomandările” se conțin toate concluziile și toate recomandările, la care a ajuns comisia.

Domnul Simion Furdui:

Eu nu vreau să vă învinuiesc în nimic ...

Doamna Raisa Apolschi:

Și mai mult ca atât, domnul Deliu ...

Domnul Simion Furdui:

Doamnă Raisa ...

Doamna Raisa Apolschi:

Pardon. Domnul Deliu a data citat acelei concluzii la care vă referiți dumneavoastră și nu cred că trebuie... asta are vreo importanță acum s-o citesc eu...

Domnul Marian Lupu:

Corect.

Doamna Raisa Apolschi:

... sau a citit-o deja domnul Deliu.

Domnul Simion Furdui:

Doamnă Raisa,

Nu vă supărați, vă rog, dar ...

Doamna Raisa Apolschi:

Eu nu mă supăr, eu vă spun răspuns la ceea ce ...

Domnul Simion Furdui:

Acest argument, nu știu de ce dumneavoastră ați selectat concluziile din punct de vedere politic, ați trecut cu vederea, ați citit toți oponenții dumneavoastră politici, dar ceea ce vă afectează pe dumneavoastră ați selectat că nu este bine ca să citiți. Asta-i una.

A doua. Eu totuși n-am înțeles, pînă la urmă ...

Domnul Marian Lupu:

Deci de azi noi sîntem oponenți politici, ca să înțeleg.

Domnul Simion Furdui:

Ce, domnule ...?

Domnul Marian Lupu:

De astăzi sîntem oponenți politici sau de săptămîna trecută?

Domnul Simion Furdui:

Eu vă rog foarte frumos, domnule Președinte, să mă lăsați ca să adresez întrebarea și să capăt răspuns la ea.

Domnul Marian Lupu:

(Rîde.) Vă rog, vă rog.

Domnul Simion Furdui:

Fiindcă noi am muncit în comisie, noi am sporit, noi ne-am certat și acum se trece cu vederea. Eu chiar insist pentru a fi mediatizat de presă acest punct, fiindcă dumneavoastră l-ați trecut cu vederea. E una cînd vorbește Deliu, eu și una cînd spune președintele comisiei.

Domnul Marian Lupu:

Punctul s-a citit deja. Asta-i unul la mîină.

Dar doi la mîină.

Stimați colegi ...

Domnul Simion Furdui:

Eu vă rog frumos să nu mă întrerupeți.

Domnul Marian Lupu:

O clipă.

Domnul Simion Furdui:

Eu înțeleg că sînteți Președinte.

Domnul Marian Lupu:

E vorba de procedură.

Domnul Simion Furdui:

De procedură.

Domnul Marian Lupu:

Legea ...

Domnul Simion Furdui:

Legea.

Domnul Marian Lupu:

... s-a încălcat în Parlament.

Domnul Simion Furdui:

Corect.

Domnul Marian Lupu:

Și nu în afara Parlamentului.

Domnul Simion Furdui:

Domnule Președinte,
Dar eu, în cazul de față, vreau ...

Domnul Marian Lupu:

Și, în acest caz ...

Domnul Simion Furdui:

Eu vreau ...

Domnul Marian Lupu:

Și, în acest caz, acei care au încălcat legea și de unde s-a pornit această încălcare ...

Domnul Simion Furdui:

Domnule Președinte,
În cazul de față, eu vreau obiectivitate.

Domnul Marian Lupu:

Noi nu trebuie să ne acoperim cu cineva ca să ne spălăm de vină.

Domnul Simion Furdui:

Domnule Președinte,
În cazul de față, eu vreau obiectivitate.

Domnul Marian Lupu:

Păcatul e pe Parlament.

Domnul Simion Furdui:

Și vă rog frumos încă o dată să nu mă întrerupeți. Eu vreau obiectivitate, eu nu pun întrebarea membrilor de partid căruia eu aparțin, membrilor altor partide. Eu pun întrebarea partidului căruia aparține doamna Raisa: de ce nu a citit punctul din concluzie?

Domnul Marian Lupu:

Răspuns a fost prezentat.

Domnul Simion Furdui:

Nu a fost prezentat.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Simion Furdui:

Cu părere de rău ...

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Eu propun ca procedura să fie respectată întocmai. Doamna reprezintă raportul comisiei, ea n-are nici un drept să omită alineate întregi din raportul respectiv. Pentru stenogramă, noi nu solicităm, dar noi cerem ca doamna să se conformeze prevederilor Regulamentului și să dea citire aceluia alineat care se referă la ilegalitățile comise de domnul viceprim-ministrul Lazăr. Să-l citească de la tribuna centrală pentru stenogramă, respectând decizia comisiei. Fără discuții și fără implicarea Președintelui Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Raportul este parte componentă a subiectului de azi.

Domnul Eduard Mușuc:

Să-l citească fără omitere.

Domnul Marian Lupu:

Și el se duce în stenogramă.

Domnul Eduard Mușuc:

N-are dreptul să omită alineate întregi.

Domnul Marian Lupu:

Ea a prezentat o sinteză.

Domnul Eduard Mușuc:

Nici o sinteză. Să-l citească în întregime alineatul acela.

Domnul Marian Lupu:

Subiectul terminat. Nu vă supărați.

Domnul Eduard Mușuc:

Și fără discuții.

Doamna Raisa Apolschi:

Urmînd logicei dumneavoastră, eu trebuie să citesc tot raportul de la pîină la. Eu am spus, din start, că fac o sinteză și am făcut cîteva recomandări, cîteva concluzii. Aveți raportul.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5. Sau nu e nimeni la microfonul nr.5?

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Vă mulțumim, domnule Președinte.

De nenumărate ori, în ședințele în plen ale Parlamentului noi am constatat niște lucruri foarte rușinoase. Respectiv, vreau să menționez, din start, că constituirea Comisiei de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr. 176/2010 prin Hotărîrea Parlamentului nr.75 din 15.04.2011 este ilegală din acele considerente că, dacă doriți să fie legea în capul mesei, președintele, vicepreședintele și secretarul comisiei se alege de către Parlament.

Și menționez încă o dată, comisia a fost constituită, pe data de 15.04.2011, și a fost constituită pentru o lună de zile. La 15.05.2011, împuternicirile comisiei s-au epuizat. De către care hotărîre de Parlament comisia a fost împuternicită să lucreze mai departe?

Și mai mult ca atît, toate ședințele comisiei au fost petrecute fără președinte. Înseamnă că activitatea comisiei a fost ilegală. Și mai mult ca atît, din raportul dumneavoastră, pe care l-ați citit public în fața onoratului Parlament, a deputaților

și a societății, vreau să aflu și vă pun întrebarea concretă: cine se face vinovat de ilegalitățile care au fost comise?

Și vreau să vă menționez faptul, nu trebuie de găsit țap ispășitor într-o persoană singură, pentru că este conducerea Parlamentului, este Secretariatul Parlamentului. Și vă mai reiterez cele expuse în ședințele în plen de săptămîna trecută și de săptămîna precedentă.

Și de aceea am menționat eu că Parlamentul este nelucrativ. Și este nevoie, la ziua de astăzi, noi, deputații, în frunte cu conducerea Parlamentului, la justa valoare să punem legea în capul mesei, dar nu interesele personale, interesele de grup, interesele politice ale unui partid. Și societatea trebuie să cunoască: dacă se face vinovat deputatul X, înseamnă că el trebuie tras la răspundere.

Vă mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschi:

Eu, de fapt, am înțeles că este un monolog. Dar, domnule Butmalai, dacă dumneavoastră sînteți jurist pe profesie, trebuie să știți că nu este astăzi o decizie în sensul că această comisie este ilegală. Eu vă răspund, dacă vreți. Dacă nu, atunci nu vă răspund.

Domnul Marian Lupu:

Măi, un pic de... Că nu-l are. Turească.

Microfonul nr. 3.

Domnul Andrian Candu – Frațiunea PDM:

Îi mulțumim frumos domnului Butmalai pentru lecțiile de democrație. Și trecînd la anchetă respectivă.

Domnule Butmalai...

Doamna Raisa Apolschi:

Domnule Butmalai,

Dar aveți oare de conduită măcar, măcar aici, în situația aceasta.

(Domnul Butmalai vorbește din sală.)

Doamna Raisa Apolschi:

Da, da, sînt de acord să știe lumea cine și ce interese are.

Domnul Andrian Candu:

Să revenim la colectarea banilor pentru circ. Iar, între timp, spuneți-ne, doamnă președinte, ați menționat în raport că unele persoane au avut un comportament grosolan, obraznic și o atitudine necorespunzătoare. Nominalizați care sînt acele persoane care au fost audiate. Și, în general, cum vi s-a părut prestața domnului Ioniță, care, de fapt, este anchetat, și a consultantului Conișescu?

Doamna Raisa Apolschi:

De fapt, acele persoane care au fost vizate, cel mai des, domnii Conișescu și Ioniță, au avut o atitudine lipsită de respect față de comisie. Și am fost nevoiți, prin intermediul Președintelui Parlamentului, să asigurăm prezența dînșilor de multe ori. Drept că, la ultima invitație a mea personală, domnul Ioniță a răspuns invitației, dar a fost foarte ocupat, ca de obicei, și atunci comisia rămînea, de fapt. Dar ne-a indignat pe toți membrii comisiei, cred că n-o să-mi dea să mint lumea aici, ne-a indignat atitudinea și comportamentul consultantului Conișescu din această comisie.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Pentru domnul Butmalai. Cu adevărat, activitatea acestei comisii a fost una foarte zbuciumată. Dar dumneavoastră ar trebui să știți, că au existat, cel puțin, trei hotărîri de Parlament privind prelungirea termenului de activitate a acestei comisii. Nu pot să vă spun exact numărul acestor hotărîri, dar, cu siguranță, o să vi le citim, dacă este nevoie.

Înțeleg că domnul Ioniță vă șoptește ceva și dumneavoastră ieșiți imediat la microfon și vreți să dați replică. Dar, dacă doriți, cu adevărat, să vedeți cine se face vinovat de introducerea acestui amendament, trebuie să citiți mai exact recomandările și concluziile comisiei.

Și eu aș putea dumneavoastră să vi le recitesc cele mai importante.

„În procesul pregătirii legii, după votarea acesteia în lectura a doua, în text a fost inclus nejustificat amendamentul deputatului Veaceslav Untilă.

Declarațiile președintelui comisiei Veaceslav Ioniță și ale consultantului comisiei Andrei Conișescu precum că amendamentul a fost aprobat în mod tacit nu pot fi reținute. Și Comisia de anchetă constată că amendamentul nu a fost votat de Parlament, astfel aceștia depășindu-și atribuțiile de serviciu”.

Și un alt punct de la recomandări.

„Parlamentul Republicii Moldova recomandă:

A recomanda Președintelui Parlamentului, domnului Marian Lupu, examinarea chestiunii privind inițierea procedurii privind aflarea domnului Veaceslav Ioniță în funcția de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe.”

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Ion Butmalai:

Mulțumim, domnule Președinte.

O să vă întreb foarte calm. Spuneți-mi, vă rog, dacă a fost prelungit termenul de activitate al comisiei, care sînt numerele hotărîrilor de Parlament și de la ce dată sînt ele?

Domnul Marian Lupu:

Secretariatul,

O să ridicăți, vă rog, arhivele, tot ce este cu numere și prezența deputatului Butmalai.

Doamna Raisa Apolschi:

Aceasta este foarte.

Domnul Marian Lupu:

Eu pot să vă...

Domnul Ion Butmalai:

Eu vă rog foarte frumos, domnule Președinte.

Eu sînt alesul poporului, sînt deputat și nu trebuie cineva să mă citească, să mă întrebe: sînt jurist sau nu sînt jurist? Aș dori și sugerez ideea, domnilor președinți de comisii și domnilor deputați, nu faceți lucrul acesta în Parlament, pentru că nu arată bine, nu arată bine.

Și eu, ca deputat, am solicitat respectuos de la dumneavoastră, doamnă președinte, și de la dumneavoastră, domnule președinte al Parlamentului, întrebare concretă și răspuns concret. Eu nu tolerez și nu-l acopăr nici pe Ioniță și nici pe domnul Ghimpu. Eu vreau să aflu adevărul, ca alegătorii, societatea să cunoască: cine se face vinovat de ilegalități să răspundă în fața legii.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Doamna Zinaida Chistruga – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Dat fiindcă patru membri ai comisiei din partea Frațiunii PCRM au propus suplimentar introducerea a trei puncte în concluzii, dumneavoastră nu le-ați acceptat. Una a fost nominalizată de colegii noștri referitor la rolul Procuraturii. Vreau să vă întreb: în momentul promulgării, noi am constatat că în Parlament, în Aparat este haos total.

La promulgarea legii trebuia să se depisteze faptul că a fost încălcat articolul 131, alineatul (4) din Constituția Republicii Moldova, care spune că orice schimbare la partea de venit sau de cheltuieli ale bugetului poată fi efectuată doar cu acceptul Guvernului și prin modificarea Legii bugetului? Lucru declarat și de Curtea Constituțională.

De ce dumneavoastră, în calitate de președinte al comisiei, și aliații dumneavoastră politici au votat împotriva includerii în concluzii a faptului că, chiar dacă este interimar, Președintele țării a încălcat Constituția: nu a asigurat respectarea strictă a Constituției.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimată colegă,

Deci dumneavoastră ați fost membru al comisiei și știți foarte bine că nu a fost așa formularea, de fapt. Și am ajuns la concluzia că noi indicăm în concluziile anexate la raport că acele trei propuneri, făcute de dumneavoastră, de domnul Reidman și de domnul Reșetnicov nu au fost incluse, nu chiar în formula în care o prezentați dumneavoastră astăzi.

Dacă să luăm buchea legii, desigur, multe lucruri ar trebui să fi fost făcute altfel și atunci nu ajungeam la situația respectivă. Dar dumneavoastră ca membru al comisiei, sînteți în drept să vă expuneți așa cum considerați dumneavoastră. Doar știți foarte bine că această mențiune în concluzie există în raport.

Doamna Zinaida Chistruga:

Deci în raport nu este: încălcarea Constituției conform articolului citat de mine.

2. Spuneți, vă rog, dumneavoastră, personal, cum considerați, înainte de a declara neconstituționalitatea legii, dacă Președintele Parlamentului, alias Președintele țării întreprindea acțiunile respective, putea fi corectată situația la timp? De ce s-a așteptat decizia Curții Constituționale, dacă era clar, din start, că s-a comis un fals și s-a încălcat Constituția?

Doamna Raisa Apolschi:

Stimată colegă,

Eu cred că întrebarea nu-mi este adresată. Eu aici am rămas în situația să răspund pentru toți cei implicați la adoptarea acestei legi.

Doamna Zinaida Chistruga:

Dumneavoastră spuneți-mi, conducerea Parlamentului și Președintele țării putea întreprinde acțiuni ca să corecteze situația la promulgare?

Doamna Raisa Apolschi:

Păi, sînt oamenii, puteți să-i întrebați dumneavoastră. Poate puteau, poate nu puteau. Din care motiv au făcut-o? Din care motiv nu au făcut-o? Nu pot să vă zic eu. Pentru că nu este adresată mie, cred eu, cel puțin.

Doamna Zinaida Chistruga:

Dumneavoastră nu puteți zice, dar legea îi obligă să facă acest lucru. Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Doamnă președinte al comisiei,

Vă mulțumesc.

Păi, luările de cuvânt mai sînt încă. O întrebare?

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Brega:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă președinte,

Spuneți, vă rog, raportul dumneavoastră a fost votat de majoritatea membrilor comisiei sa nu?

Doamna Raisa Apolschi:

Da, unanım.

Domnul Gheorghe Brega:

De majoritatea. Păi, atunci mă miră faptul de ce atîta zarvă?

Doamna Raisa Apolschi:

Ei, cred că nu trebuie să vă mire.

Domnul Gheorghe Brega:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă mulțumesc.

Luările de cuvânt. Și după aceasta proiectul de hotărîre. Proiectul îl are fiecare.

Microfonul nr. 3.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte.

Stimați colegi,

Eu am vrut să apăr reprezentantul Partidului Democrat, care a fost ales președintele comisiei. Și vreau să vă aduc aminte că în fruntea acestei comisii nici o fracțiune n-a vrut să vină. Și doamna Apolschi a cedat la rugămintea tuturor fracțiunilor și acum ea trebuie să răspundă la întrebări? Cu ce ocazie? Comuniștii au avut acolo mai mulți membri ai comisiei, ceilalți tot mai mulți au avut. Care este problema? De ce trebuie să răspundă reprezentantul unui partid? Acolo sînt oameni concreți vinovați. Transmitem dosarele Procuraturii. Cine o să fie vinovat, acela trebuie să răspundă. Să șadă și la pușcărie, dacă trebuie. Așa-i, domnule Voronin? Da. Iată așa.

Domnul Marian Lupu:

Luările de cuvânt. S-au înscris câțiva dintre colegii noștri, primul fiind Artur Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Astăzi trebuie să constatăm, cu tristețe, că s-a comis o faptă foarte gravă. Și concluziile comisiei, care au fost audiate, raportul comisiei, concluziile comisiei confirmă că, cred că în istoria contemporană, de la independența Republicii Moldova, este pentru prima dată când în forul legislativ se discută o faptă foarte gravă, cum este încălcarea Constituției. Este o faptă gravă și faptul că cu o mare insistență nu s-a dorit formarea comisiei de anchetă. Dar, astăzi, audiind raportul și concluziile comisiei, noi putem să constatăm că opoziția, Partidul Comuniștilor, atunci când luni întregi insista la formarea acestei comisii, a avut dreptate.

În general, după raportul și concluziile comisiei sînt și așa vrea să mă axez asupra a două concluzii: fapta și persoanele vinovate.

Cu certitudine noi putem să constatăm că legea examinată a fost falsificată. Cu certitudine putem să constatăm că voința poporului, pentru că deputații îndeplinesc voința poporului, a fost neglijată. Și mai grav, că nu numai că a fost neglijată, dar a fost schimbată. A intrat în vigoare o lege care n-a fost votată de forul legislativ. Au fost aplicate norme legale care, ca atare, nu au fost legale.

Deci prima concluzie, indiferent de discuțiile care au avut astăzi, putem să constatăm, și comisia în care noi am lucrat a constatat cu fermitate și claritate în unanimitate că legea a fost falsificată. Eu cred că mecanismul falsificării acestei legi, și vreau să vă aduc aminte că este pentru prima dată din '90 încoace când în Parlament a fost constatată astfel de infrațiune, a fost mult mai larg decît ceea ce s-a discutat și s-a reușit să se raporteze din partea președintelui Comisiei de anchetă.

Mecanismul de falsificare a legii este însuși atitudinea, în special a forului legislativ al Alianței de guvernare față de procesul legislativ. Ceea ce constatăm noi astăzi este nu altceva, o lovitură a bumerangului asupra Alianței de guvernare. Atunci când noi, opoziția comunistă, spuneam, la fiecare ședință a Parlamentului, că trebuie de asigurat o responsabilitate, o exactitate în adoptarea legilor, Alianța de guvernare, AIE-1 și AIE-2 deseori își permitea să-și șteargă picioarele de legislație, neglija Constituția. Și am ajuns la situația să constatăm, da, cu rușine constatăm că Constituția a fost încălcată. Că a fost aplicată o lege inexistentă.

Doi. Mult s-a discutat astăzi despre persoanele implicate. Și cred că întreaga societate are nevoie să cunoască numele acestor persoane.

Noi înțelegem disputele asupra acestor persoane. Toate persoanele implicate în procesul falsificării legii sînt menționate în concluziile comisiei. Și este o trăsătură comună pentru toate aceste persoane: faptul că ei toți reprezintă Alianța de guvernare.

Sigur că fiecare persoană, fiecare funcționar implicat în falsificarea legii are o răspundere personală. Cineva a comis aceasta din neatenție. Dar altcineva și

majoritatea au comis aceste lucruri din imprudență. Și așa cum recomandă comisia gradul de vinovăție, de responsabilitate și sancționare trebuie să o stabilească nu altcineva decât Procuratura.

Stimați deputați,

Vreau să mai menționez că, încă în iarna acestui an, reprezentanții Partidului Comuniștilor s-au adresat către Procuratură, către Procurorul General, unde au solicitat să fie investigate aceste fapte grave. Cu părere de rău, putem să constatăm că am primit un răspuns formal, prin care s-a constatat lipsa componentelor de infracțiune.

În urma activității Comisiei de anchetă s-a stabilit cu certitudine și exactitate că legea a fost falsificată. Acum apare întrebarea: care atunci este rolul organelor de ocrotire a normelor de drept, care este rolul Procuraturii? Atunci când este încălcată Constituția, nu avem nici o reacție din partea acestei autorități responsabile.

Mult s-a discutat despre persoanele implicate și rolul acestor persoane. Sigur că fără o implicare directă a unor funcționari care au fost menționați astăzi legea nu putea fi falsificată. Și aici, cu tristețe, pot să constat că conducerea din anul 2010, conducerea Republicii Moldova, Președintele Parlamentului, Președintele interimar al țării cel puțin nu a utilizat mecanismele constituționale de prevenire a comiterii a astfel de infracțiuni.

Dar acest lucru nu ne miră pe noi, pentru că acest mecanism, iarăși vreau să vă aduc aminte, a fost impus încă de la momentul formării AIE -1, atunci când, iarăși prin încălcarea Constituției, s-a hotărât de a cumula funcțiile în Executiv și funcțiile în Legislativ. Aceasta cred că a fost primul pas și formal la fel a contribuit la falsificarea legii.

Cu regret, putem să constatăm că Președintele interimar, fiind în două posturi, din considerente subiective și legale, nu a fost în stare să utilizeze mecanismul de verificare constituțională a legii. Constituția oferă șefului statului astfel de mecanism, care a fost neglijat.

Astăzi, stimat onorat Parlament, încă o dată a fost definitiv spulberat mitul pe care deseori îl auzim de la tribune, la ieșiri publice din partea ex-președintelui interimar al țării. Pentru că dacă nu exista, cel puțin, iresponsabilitatea din partea conducerii Republicii Moldova, noi nu eram astăzi în situația să constatăm încălcarea Constituției.

Aici aș vrea să menționez că nu trebuie să luați glod în mână și să aruncați în oameni, pentru că în oameni puteți să nu nimeriți, dar mâinile vor rămâne murdare.

Onorată asistență,

Din partea deputaților Partidului Comuniștilor noi am formulat o serie de amendamente. Vreau să menționez cu satisfacție că concluziile comisiei au fost votate în unanimitate. Noi sperăm că, data aceasta, Procuratura Generală va investiga, va finaliza ancheta, urmărirea penală și vor fi trase la răspundere penală persoanele implicate.

Dar unele recomandări ale colegilor noștri nu au fost incluse, ele astăzi au fost menționate. Și eu aș vrea să repet numai cea mai importantă și gravă. Noi am propus, în urma examinării și audierii persoanelor, constatarea că a fost încălcată

grav Constituția. Și această concluzie a noastră se bazează nu numai prin priceperile deputaților comuniști, dar și prin hotărîrea Curții Constituționale, care a menționat și a declarat neconstituțională această lege. Și atunci apare întrebarea: unde au fost autoritățile responsabile? Unde a fost comisia parlamentară responsabilă? Unde au fost autorii acestei legi, care aveau menirea să supravegheze adoptarea, procesul adoptării și promulgării acestei legi?

Și, în final, aș vrea să vă întreb: unde a fost Președintele Parlamentului și Președintele interimar al țării?

Sustinînd concluziile comisiei, noi constatăm că ar fi rațional și eficient să instituim în Parlament și, în general, în societate un mecanism viabil și eficient, ca să nu admitem pe viitor comiterea a astfel de infracțiuni, pentru că forul legislativ, activitatea în forul legislativ trebuie să fie absolut corectă, legală și perfectă.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Luare de cuvînt. Domnul Mihai Godea.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Am audiat raportul, l-am citit, l-am lecturat cu mare atenție, am audiat dezbaterile. O simplă constatare se impune. Concluziile și recomandările Comisiei trec pe hîrtie, ceea ce experții, juriștii, mass-media și societatea știe și discută deja de jumătate de an. Chiar și numele său denumirile celor culpabili au fost pronunțate nu o singură dată.

A trecut mai bine de un an de zile de cînd a apărut această decizie „interesantă” a Parlamentului. Și, iată, avem în față constatări despre lucruri pe care le știam și un an în urmă, și doi, și trei, și zece ani în urmă. Activitatea Parlamentului nostru este nesatisfăcătoare, se comit erori, se încalcă procedurile ori de cîte ori se dorește acest lucru, fără nici un motiv plauzibil.

Discreditarea Legislativului se produce nu doar din cauza conflictelor politice, dar și din cauze mult mai pămîntești. Demnitari de cel mai înalt rang nu sînt pătrunși de responsabilitatea pe care o au în calitate de legiuitori și reprezentanți ai Executivului au față de lege aceeași atitudine ca și față de o scrisoare sau un e-mail trimis undeva, care poate fi scris și cu erori.

Funcționarii care asistă activitatea demnitarilor nu sînt suficient de principiali, calificați și obiectivi în luarea și promovarea deciziilor. Se neglijează, încalcă și nesocotesc în continuare principii înscrise în Constituție, în legi, în instrucțiuni și în multe alte documente: coerență, consecvență, stabilitate și predictibilitate a normelor juridice.

O concluzie de ansamblu: toți aruncă vina asupra celorlalți. Nu am găsit nici un om curajos și cu demnitate care să spună sincer: am greșit, recunosc, îmi pare rău, vreau să repar greșeala.

Voi spune eu, stimați colegi, îmi pare rău, chiar foarte rău, regret că nu am fost suficient de atent la acea ședință a Parlamentului, că nu am sesizat Președintele

ședinței, președintele comisiei și autorul amendamentului să nu se dedea la experimente legislative și să nu permită inducerea în eroare a Parlamentului. Mea culpa deci, stimați colegi.

Atâtea discuții la tema respectivă, dar nu am auzit niște informații la fel de interesante:

Cine au fost agenții economici, beneficiari de falsul aplicat prin lege?

Sînt printre fondatorii acestora și persoane cunoscute, demnitari sau funcționari?

Au recuperat aceștia sumele care au fost omise de la colectarea din buget?

Cîte licențe a eliberat Camera de Licențiere imediat după publicarea legii?

A fost această activitate stopată după sesizarea Curții Constituționale sau a continuat încă o perioadă de timp pînă la ultimul client servit?

Cum s-a întîmplat că în dimineața publicării „Monitorului Oficial” cu legea respectivă la Camera de Licențiere deja se solicita reducerea numărului de mese în cazinouri, pentru a beneficia de noua taxă.

Rezultă că cineva știa din timp despre modificările respective.

Ce s-a întîmplat cu poziția reprezentanților comisiei responsabile?

Că poziția reprezentanților comisiei responsabile s-a schimbat brusc de la susținerea vehementă a viabilității amendamentului introdus fraudulos pînă la promovarea unor modificări care anulează amendamentul?

De ce Comisia de anchetă nu a sesizat faptul că nu doar amendamentul respectiv a fost introdus fraudulos, dar în ultimul articol al legii a mai apărut un text interesant, care a asigurat punerea în aplicare doar a amendamentului respectiv din ziua publicării?

Sperăm că Procuratura va desfășura investigații suplimentare și poate va răspunde la aceste întrebări. Dar dacă la ele nu poate răspunde un Parlament întreg, nu știu dacă un procuror va putea răspunde, el avînd și multe alte zeci de dosare în gestiune.

Situația ne impune însă și la alte concluzii, stimați colegi.

Stimați reprezentanți ai puterii supreme în stat,

Așa nu se mai poate. Nu mai putem tolera încălcările comise de noi înșine. Nu mai putem tolera dezordinea și abordarea haotică a procesului de legiferare. Legea cazinourilor este doar un exemplu. Am adoptat multe alte legi din mers. Posibil că au fost strecurate și alte erori sau fraude, doar că acestea sînt mai subtile și nu ies la iveală chiar a doua zi. Însă acei care pot profita de situație și reglementări și nu o singură dată.

Trebuie să respectăm legea, iar pentru deputați Regulamentul Parlamentului este una din legile de bază. Am recitat cu această ocazie Regulamentul Parlamentului și vreau să vă spun că, dacă ar fi fost respectată procedura, dacă am proceda așa cum se recomandă la lectura finală asupra unor documente, ce au suferit amendamente în ședința plenară, situația ar fi fost alta și multe din problemele cu care ne confruntăm astăzi nu ar fi existat. Profesionalism, onestitate și toleranță – aceasta ne lipsește nouă adesea și la asta vă chem, pentru că beneficiile vor fi comune pentru popor, pentru societate, pentru deputați, și pentru Parlament.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Și domnul Mihai Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

(Rumoare în sală.) Împreună cu Postoico.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Stimați cetățeni,

Dacă această ședință este transmisă în direct, vreau să mulțumesc celor care au inițiat ca astăzi să aflăm adevărul, au inițiat procedura clarificării: ce s-a întâmplat cu această lege, atunci când a fost votată de Parlament, semnată de mine ca Președinte al Parlamentului și promulgată ca Președinte interimar al Republicii Moldova, și publicată în „Monitorul Oficial”.

Da, vă mulțumesc, că altfel nu așa... ar fi rămas această crimă ascunsă undeva pe o poliță. Recunosc și vă mulțumesc. Vă mulțumesc de aceea fiindcă, dacă n-ar fi fost abordat subiectul de dumneavoastră și creată această comisie de anchetă, eu așa fi rămas în fața oamenilor ca un om care am prejudiciat bugetul de 6 milioane. Eu sînt omul care în viața mea am dat de la mine și nu am luat de la alții, cu atît mai mult de la stat. *(Rîsete în sală.)*

Rîdeți, dragii mei, dar așa este.

Domnule deputat Mușuc,

Hai că eu te știu, nu? Cine ca cine, dar eu te știu ca coleg de consiliu municipal. Nu intra cu mine, știi că eu pot da replici.

Puneți și voi piatră alături, măi, în memoria comunismului acolo, ce vă tot legați de piatra aceea? Haideți, dați-mi voie să mă expun, că vedeți că eu am ascultat pe colegul dumneavoastră de fracțiune.

Astfel s-a demonstrat că în Parlament, și cred că nu este primul caz, pur și simplu, noi nu am verificat pînă acum, deputații, șefii de comisii: consultanții își permit să redacteze legea așa cum îi spune cineva sau cum vrea el, avînd un interes. Într-un cuvînt, s-a inventat ceva nou. Poate este demult, dar acum am descoperit: un raider nou, raider parlamentar.

Înțelegeți dumneavoastră? Acesta tot este un raider, cînd de tine depinde cum să semnezi legea, cum să apară legea. Nu-i important cum a fost votată de Parlament, dar fiindcă tu ești acela care dictezi și dirijezi, și prezinți Președintelui Parlamentului legea, păi, așa hotărăști.

Cum se spune la noi că în stradă îi șef polițistul rutier, în altă parte - altcineva. Dar acum s-a demonstrat în Parlament că președintele comisiei face ce vrea el din legea votată de deputați.

Sigur că este o rușine pentru noi. Noi nu pentru aceasta am fost aleși. Vina mea este doar în aceea că eu am crezut în semnăturile puse de toți acei care, conform procedurii stabilite și de pînă la mine, sînt obligați să verifice stenograma: cum s-a votat și ce s-a acceptat, ce nu?

Și nu în ultimul rând, am crezut semnăturii președintelui Comisiei economie, buget și finanțe, domnului Ioniță, care, de fapt, răspunde de această lege ca să fie prezentată la semnat Președintelui Parlamentului așa cum a fost votată de către Parlament, verificând ceea ce-i prezintă dumnealui specialistul, consultantul comisiei, împreună cu specialiștii din Aparatul Parlamentului.

S-ar părea că este o greșeală. Nu-i așa, stimați colegi. Dacă era o greșeală, era cu totul altceva. Cert este și demonstrat este că aici s-a făcut cu bunăvoință. Atât de încrezut a fost omul că nu se va afla de acest lucru. Lucru demonstrat însuși de acel care a falsificat legea, știind că, dacă va da răspuns la semnătura mea: „Rog personal să mă informați dacă corespunde sau nu cele scrise de Prim-ministru?”.

M-a ocolit și a scris răspuns Prim-ministrul. Prin care însuși confirmă. Pentru un procuror este foarte simplu să înainteze învinuirea.

Citez din răspunsul semnat de domnul Ioniță Prim-ministrului:

”Ulterior, în ședința Parlamentului din 15 iulie 2010, amendamentul ce ține de modificarea quantumului pentru întreținerea cazinourilor a fost citit de către autor în conformitate cu art.78 al legii și acceptat”.

Ceea ce noi știm că n-am acceptat în Parlament. Iată, dovadă însuși care demonstrează că a făcut cu bună știință.

Și la sfârșit: „Prin urmare, amendamentul acceptat în ședința în plen a Parlamentului este în unison cu politica promovată de actualul Guvern în domeniul discutat”.

Numai trebuie aici să discutăm noi și nu trebuie să apărăm. Fiecare dintre noi trebuie să poarte răspunderea pentru ceea ce a făcut.

Eu am spus, eu îmi asum răspunderea pentru faptul că am crezut în aceste semnături și am semnat legea.

Însă aici nu-i vorba de o greșeală a mea, a domnului Ioniță, sau a lui Conișescu, sau a altcuiva! Este vorba, cum am spus, de o modificare, o schimbare cu bună știință, interes din partea cuiva să nu plătească în bugetul statului, să plătească în altă parte. Aceasta nu-i treaba mea, rămîne să hotărască ancheta.

Dar eu cred că nu-i bine cînd într-un caz aducem argumente sau chiar și fără argumente ca să fie concediați unii, dar cînd avem probe puse pe hîrtie, chiar semnate de mîna personală, noi uităm de aceasta.

Ca să fie o lecție pentru toți noi, ca să fie, dacă ai să continui așa, domnule Petrenco, politica, ai să ai monument în Republica Moldova, precis că ai să ai. (*Rumoare în sală*).

Că să fie o lecție pentru toți noi, sigur că acest material al Comisiei de anchetă trebuie transmis Procuraturii. Fiecare dintre noi să poarte răspunderea pe care o prevede legislația în vigoare, Codul penal, Codul administrativ.

În afară de aceasta, eu cred că domnul Ioniță nu poate fi președintele Comisiei economie buget și finanțe. Și cer să fie eliberat din această funcție. Fiindcă cum să vă spun, m-a pus și pe mine în bătaie ca Președinte al Parlamentului. Dar întreg Parlamentul îmi mai important decît onoarea mea, a pus la bătaie onoarea Parlamentului.

De aceea, fiecare dintre noi, când pune la bătaie onoarea Parlamentului prin falsificare de legi, trebuie să fie eliberat din funcție. Deputat, nu putem să-i luăm mandatul, dar din funcție trebuie să fie eliberat.

Mulțumesc. Și succes Parlamentului.

Și vă rog, stimați colegi, nu vă jucați cu focul. Foarte corect. Să nu fim convinși că totul azi depinde de mine. Mîine se termină mandatul nostru și dacă azi cineva te apără, poimîine oricum o să ajungă legea și la tine.

Mulțumesc.

Mulțumesc, domnule Președinte, că mă susțineți.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Am vrut să ies.

Domnul Marian Lupu:

Poftim?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu am fost vizat de la tribuna centrală și cred că pot să ies la tribuna centrală.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

La tribuna centrală s-au făcut luări de cuvînt.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu am fost vizat.

Domnul Marian Lupu:

Voi toți sînteți în sală care îmi faceți, îmi atrageți atenția la Regulament.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu vă supărați.

Domnul Marian Lupu:

Dar singuri încălcați.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Bine, atunci voi spune doar trei cuvinte.

Domnul Marian Lupu:

Pentru replică din sală aveți două minute la replică.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, eu am fost vizat.

Mulțumesc mult Președintelui, fostului Președinte al Parlamentului.

Vreau să spun doar un lucru. Tot ce s-a atacat în această lege, a fost faptul că este neconstituțională. Și cel care trebuia să fie garantul respectării Constituției a făcut ce a făcut. Toate celelalte lucruri sînt în surplus.

Cît privește faptul semnăturilor și multe-multe alte lucruri, vreau să spun un lucru: ca președinte de comisie a Parlamentului am asigurat ca în comisie raportul comisiei privind inclusiv acest amendament să fie în plenul Parlamentului exact cum s-a votat în comisie.

Și în plenul Parlamentului s-a spus expres și am spus-o de la tribuna centrală că comisia este contra acestui amendament. Și îmi pare foarte rău că cel care era Președinte al Parlamentului și care este responsabil de ceea ce se întîmplă în plenul Parlamentului, nu a putut garanta că ceea ce se întîmplă în plenul Parlamentului este în lege.

Vă pot asigura, fostul Președinte al Parlamentului, că ceea ce s-a discutat în comisie s-a reflectat în raportul comisiei. Dar ceea ce s-a discutat în plenul Parlamentului, din păcate, nu s-a reflectat în ceea ce a apărut în ultimul rînd.

Dar cel mai important lucru, această lege a fost atacată ca neconstituțională. Curtea Constituțională a declarat-o neconstituțională și garantul Constituției nu a putut garanta ca Constituția să nu fie violată.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu îmi cer scuze că intervin din nou. Cunoașteți că eu n-am condus ședința de atunci. Dar, luînd cunoștință de stenograma, că este stenograma, și nu corespunde cu aceea ce spune domnul Ioniță. Din contra, cînd a propus domnul Untilă schimbarea acestor cifre, domnul Ioniță, conform stenogramei, citez, spune:

„Aceasta, stimați colegi, pentru legea precedentă”.

Citiți și vedeți stenograma. Deci el de atunci, din start, i-a dat curs acestei falsificări.

Așa că, domnule Ioniță, îmi pare rău, dar trebuie să ne întîlnim la Procuratură. Eu să răspund pentru ce am făcut eu și tu pentru ce ai răspuns tu.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Acestea au fost luările de cuvînt.

Avem proiectul nr. 2139. Ca să înțeleg că acest proiect a fost discutat la fel ca parte componentă, da, a raportului comisiei? Dacă nu sînt. Îl aveți distribuit la dumneavoastră deja de peste o săptămînă de zile.

Microfonul nr. 3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Stimate domnule Președinte,

Noi nu am finalizat dezbaterile pe chestiunea precedentă, pe chestiunea nr. 4 cu privire la raportul Prim-ministrului. Este deja elaborat un proiect de hotărîre la acest subiect. Dați să revenim la chestiunea nr. 4, să aprobăm hotărîrea pe această chestiune și ulterior deja vom reveni la următoarea.

Domnul Marian Lupu:

Eu zic că noi trebuie să încheiem dezbaterile la subiectul pe care l-am început și după care o să revenim. Nu vă supărați, fiindcă, în mod normal, eu am să vă rog să mai verificați și toate nuanțele legale procedurale. Dacă este proiect de hotărîre înregistrat cu număr pentru a fi discutat?

Proiectul nr. 2139. Dacă sînt propuneri de amendare sau adițional la acele indicate?

Microfonul nr. 4.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Ne pare rău că dumneavoastră cu un stagiu atît de mare de parlamentar totuși ignorați Legea nr. 780. Articolul 11 din această lege expres prevede: „Hotărîrile cu caracter individual și alte hotărîri, care nu conțin norme de drept, pot fi examinate, fără a fi supuse tuturor procedurilor prealabile în organele de lucru ale Parlamentului”.

De aceea, hotărîrea.

Domnul Marian Lupu:

Mult stimat domnule Deliu...

Domnul Tudor Deliu:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Fără avize și rapoarte, da, dar documente neînregistrate și nepuse oficial în circuitul parlamentar? Iată, cu aceasta chiar mă mirați dumneavoastră pe mine.

Domnul Tudor Deliu:

Eu citesc încă o dată: „Fără procedurile prealabile în organele de lucru ale Parlamentului”.

Domnul Marian Lupu:

Ceea ce înseamnă, în organele de lucru ale Parlamentului, avize și rapoarte.

Domnul Tudor Deliu:

Este și Secretariatul Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Noi avem un document, care trebuie să fie pus oficial în circulație, în circulația parlamentară. Și aici categoric nu aveți dreptate, stimate coleg. Fără raport, da, fără aviz, da.

Domnul Tudor Deliu:

Deci eu aș putea.

Domnul Marian Lupu:

Dar cum votăm un document ne înregistrat?

Domnul Tudor Deliu:

Atunci, vă rog, tălmăciți „procedurile prelabile în organele de lucru ale Parlamentului”. Ce ar însemna?

Domnul Marian Lupu:

Am să rog foarte mult Comisia juridică, numiri și imunități să ne tălmăcească ce înseamnă: „Organele de lucru ale Parlamentului sînt comisiile parlamentare”. Care ... de obicei, ce fac comisiile? Pregătesc avize și scriu rapoarte.

Domnul Tudor Deliu:

Corect.

Domnul Marian Lupu:

Acestea sînt organele de lucru, altele nu sînt. Și atunci eu fac referință nu la rapoarte și la avize, eu fac referință la punerea în circuit a documentului. Noi avem ordinea de zi, dragii mei.

Și vreau să vă atrag atenția, stimații mei colegi, că la începutul ședinței noi formăm agenda.

Domnul Tudor Deliu:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Care este un lucru sfînt și pentru plenul Parlamentului. Și noi în agendă...

Domnul Tudor Deliu:

Și în agendă.

Domnul Marian Lupu:

N-am avut absolut nimic pînă în momentul de astăzi.

Domnul Tudor Deliu:

În agendă a fost audierea raportului Prim-ministrului.

Domnul Marian Lupu:

Corect.

Domnul Tudor Deliu:

Pe marginea raportului, Parlamentul adoptă, poate adopta hotărâri.

Domnul Marian Lupu:

Unde-i proiectul înregistrat? Dați-mi-l să-l văd! Anunțați numărul!

Domnul Tudor Deliu:

Eu încă o dată fac trimitere la articolul 11.

Domnul Marian Lupu:

Comisia juridică, numiri și imunități, vă rog, să ne tălmăciți acest lucru!
Microfonul nr. 5.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Aveți perfectă dreptate. Documentul trebuie înregistrat ca proiect. Deputații trebuie să ia cunoștință de el. Avizele, da, pot fi exceptate, pentru că nu conțin norme de drept. Și atunci comisiile parlamentare nu au ce să expună asupra acestor probleme.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Stați că am început. O clipă. Mergem pe cerc. Aceasta a fost doar o opinie de expertiză.

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Noi înțelegem că s-a creat un grup ad-hoc verde-roșu. Voi ați elaborat acest proiect de hotărâre, dar noi nu l-am văzut. Noi, imediat cum ni-l dați, îl vedem și examinăm. Cu adevărat, el poate fi examinat, aveți perfectă dreptate, domnule Președinte al Parlamentului și președinte al comisiei, fără avizele și deciziile comisiilor, dar cel puțin trebuie să-l vedem. Dați-ne să-l vedem, dați-ne timp să-l citim și după aceea hotărîm, fără absolut nici o problemă. Păi, înțeleg că este simplu, dar arătați-ni-l, nu-l țineți sub masă în partea dreapta a sălii și puneți-ne să votăm. Arătați-ni-l și după aia votăm. Dați-i număr, înregistrați-l, faceți un efort. Mișcați-vă!

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин Председатель,
Фракция Партии коммунистов просит паузу для того, чтобы зарегистрировать проект постановления – 20 минут.

Domnul Marian Lupu:

Pauza este oferită.

Revenim în ședință la orele 16.00.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile.

Timpul pauzei a expirat.

Așa. Poftim, cine, de unde? Microfonul nr.3? Vă rog.

Domnul Grigore Petreco:

Domnule Președinte al ședinței.

Noi propunem să mergem, totuși, conform ordinii de zi. Primul subiect în ordinea de zi a fost Raportul Prim-ministrului. Din câte cunoaștem, proiectul dec Hotărîre a Parlamentului, în urma dezbaterilor la acest subiect, a fost deja înregistrat, propunem să mergem să terminăm dezbaterile la acest subiect și pe urmă trecem la raportul Comisiei de anchetă.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Noi vorbim de un proiect inițiat acum și Raportul Prim-ministrului cu proiectul de hotărîre, pe care, dumneavoastră ați cerut pauză, să-l înregistrați, unul cu altul, acestea sînt două subiecte absolut diferite juridic și procedural.

Da. Fiindcă noi, uitați-vă, avem raportul Comisiei de anchetă și anexat, din start, proiectul de Hotărîre nr.2139. Iată de ce, odată ce acest proiect, pe care încă nu l-am văzut, nici n-a apărut, deputații nici nu îl au la mîină încă, noi cu dumneavoastră terminăm subiectul care vizează Comisia de anchetă și proiectul nr.2139, după care vă ascultăm mai departe care sînt propunerile.

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Noi nu în zadar am solicitat o pauză în prima jumătate a zile tocmai pentru a face un schimb de păreri în vederea acestor soluții, pe care noi, de altfel, pînă la un punct le împărtășim. Împărtășim îngrijorarea față de securitatea instituțiilor statului ș.a.m.d. Dar modalitatea aceasta accelerată este surprinzătoare pentru noi. N-am avut vreo informație nici în ședința Alianței. Și cîtă vreme ne considerăm încă în Alianță ar trebui totuși, cel puțin, să fim consultanți în momentul elaborării unor decizii foarte importante de genul acesta.

Proiectul despre care s-a inițiat aici, s-a anunțat, el n-a fost discutat. Noi avem dreptul acesta să-l discutăm, să solicităm încă o pauză, ca să-l discutăm în fracțiunea noastră.

Dar pentru că deja lucrurile se precipită înspre seară, este ora 16.00, noi cred că am lucrat suficient și pentru ziua de mîine, eu propun altă modalitate de abordare. Noi oricum ne vom apropia de problemele acestea și eu rog colegii din Alianță să fie mai îngăduitori și să ne dea posibilitate, cu mintea rece, așa să ne apropiem, să discutăm aceste subiecte, toate aceste subiecte, inclusiv cele două rapoarte audiate astăzi.

Nu voi solicita pauză, voi solicita doar ca să revenim la votul de dimineață, să nu dăm un mesaj prost în ajunul sfințelor sărbători ale Hramului Acoperămîntului Maicii Domnului, să nu dăm acest mesaj negativ în ajun, să revenim la decizia de dimineață, să revotăm ca ziua de mîine să fie, totuși, zi de sărbătoare. Să ne ducem să ne ispășim păcatele, să ne mai ducem pe la biserici. După aceea vom reveni săptămîna viitoare la toate aceste subiecte, ne vom mai consulta cu specialiștii și, la calmitate, la mintea rece, vom aborda și vom discuta toate subiectele atît de stringente și care, într-adevăr, nu putem să le ocolim. Asta este poziția Frațiunii Partidului Liberal.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Și eu susțin parțial propunerea Partidului Liberal, cu toate că noi deja am votat pentru faptul ca mîine să fie prăznuită, cum se spune în limbaj bisericesc, Acoperămîntul Maici Domnului ca sărbătoare religioasă, să sărbătorim Hramul Chișinăului. Am mai făcut un apel către Frațiunea Partidului Democrat și, eventual, și către opoziție, totuși, să avem o atitudine, mă rog, creștinească față de ziua de mîine și să nu exagerăm în voința noastră de a demonstra o foarte mare rîvnă în munca noastră de legiuitori, mai ales că știm că pe alocuri ne permitem noi și alte modalități de comportament în acest sens.

Dar cît ține de partea a doua, cu graba în adoptarea anumitor hotărîri ale Parlamentului nu împărtășesc poziția expusă de către colegii din Frațiunea Liberală, din motive că noi am reiterat invitația către toate fracțiunile parlamentare să facă parte din grupul de lucru care urmează să elaboreze un proiect de hotărîre

pe marginea rapoartelor comisiilor parlamentare, dar și a Raportului Prim-ministrului.

În fond, acest proiect de hotărîre conține niște prevederi foarte simple care se referă la faptul cît de corect și-au exercitat atribuțiile funcționale instanțele care au responsabilitate directă față de Parlament. Aici eu nu văd care ar fi motivul să mai tergiversăm ceva pentru a lua cunoștință de aceste proiecte?

Și trei. Anume un semnal prost ar fi față de societate nevoțarea acestui proiect, acestor proiecte astăzi din motive că tendința de a crea impresia că nu e nimic grav, că tot ce-a fost a fost așa, ușurel, cum spun unii, „floare la ureche”, iată asta dă un semnal extrem de prost că statul nu este capabil de a asigura calitatea actului guvernării. Din cauza asta rog să apreciați cu înțelegere insistența noastră că, deoarece s-a pronunțat de cineva, că, iată, am ajuns la final. Finalul e departe. Finalul va fi atunci cînd cetățenii Republicii Moldova vor trăi bine. Dar, în acest caz particular, finalul va fi atunci cînd acționarii de drept nu vor fi prejudiciați, iar cei care nu și-au îndeplinit obligațiunile sale funcționale față de societate, față de cetățeni să fie sancționați pe măsură.

Poziția noastră este ca noi să examinăm acest proiect de hotărîre, care are un caracter care nu vizează norme de drept, poate fi examinat și adoptat în plenul Parlamentului și să nu invocăm transmiterea mesajelor proaste, fiindcă ele au cu totul altă conotație.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Cîteva chestiuni, de fapt, trei.

Prima. Sărbătorile creștine nu se stabilesc prin decizia Parlamentului, ci se organizează în conformitate cu calendarul creștin ortodox al Mitropoliei Moldovei. Noi nu sîntem consiliul municipal Chișinău, noi sîntem Parlamentul Republicii Moldova din care fac parte reprezentanții tuturor raioanelor, a mai multor localități și eu cred că noi mîine trebuie, în prima jumătate a zilei, să muncim, ca să merităm acea odihnă, mai ales acei care locuiesc în municipiul Chișinău, s-o merităm și, poftim, să hrămuim după masă, dacă vom merita această odihnă.

Doi. Noi solicităm demiterea Secretarului general al Parlamentului din cauză că acest proiect de lege, care acum va fi examinat de noi, ei se opuneau să-l înregistreze, cu mare greu el a fost înregistrat. Eu cred că a fost dată o comandă specială pentru ca să fie tergiversată înregistrarea acestui proiect de lege, acestei hotărîri a Parlamentului. Și considerăm că pentru lucrul acesta trebuie pedepsită persoana responsabilă. Solicităm demiterea Secretarului general al Parlamentului.

Și trei. Noi cerem ca Regulamentul să fie respectat, noi cerem ca ordinea de zi să fie respectată, noi o avem aprobată, noi am finalizat dezbaterea și la prima, și la cea de a doua întrebare și cerem ca, în strictă conformitate cu ordinea de zi a Parlamentului, să examinăm prima chestiune, care se referă, proiectul de hotărîre

care reiese din Raportul Prim-ministrului. A doua, cu Comisia de anchetă cu cazinourile și mai departe în strictă conformitate cu ordinea de zi.

Eu înțeleg că poate dumneavoastră aveți o altă părere, dar cer ca această chestiune să fie supusă votului.

Domnul Marian Lupu:

Aceste chestiuni nu se supun votului, stimați colegi. Nici o problemă. Însă ordinea de zi iat-o. Acest proiect, care a fost înregistrat acum 10 minute își face apariția acum, deja în condițiile când ordinea de zi a fost adoptată, pe care motiv, ordinea de zi a subiectelor incluse pe agenda ședințelor plenului Parlamentului sînt stabilite de Președintele ședinței.

Președintele ședinței este în drept funcție de diferiți factori... Nu. Categorie. Ridicați Regulamentul și indicați-mi unde este scris. N-o să găsiți, eu cunosc foarte bine. Eu nu știu ce vă deranjează pe dumneavoastră această ordine, probabil, în aranjamentele roșii-verde care s-a făcut ceva contează aici, însă noi o să mergem potrivit ordinii de zi.

Păi, da de ce spun roșu-verde? Fiindcă acest proiect este înregistrat, autori doar deputați de la PCRM și deputați de la PLDM.

Deci nu vă supărați. Ordinea de zi a fost stabilită, noi o să mergem așa cum lucram. Dacă sînt careva alte propuneri?

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Vă rog, liniște.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Parlamentul a votat ca să lucrăm mîine, dar aceasta nu înseamnă modificare la legea care este în vigoare, Codul muncii. Noi n-am făcut modificare la Codul muncii, că Parlamentul e în drept să decidă: lucrăm sau nu lucrăm.

Vreau să vă aduc la cunoștință că în Codul muncii e scris că în localitatea în care are loc ... sărbătorește Hramul, consiliile locale stabilesc dacă e zi liberă sau nu, și nu Parlamentul, și nici Guvernul, prin dispoziție sau prin hotărîre. Scrie în Codul muncii.

Astfel, în 2002, consiliul municipal a stabilit că pe data de ... când cade Hramul orașului, 14 octombrie, este zi liberă, sărbătoare. Și nu se referă doar numai la noi, la deputați, noi avem și funcționari, și ei se întrebă: da de ce parlamentarii, dacă sînt deputați, fac ce vor ei și încalcă legea? Ei au dreptul mîine la o zi liberă.

De aceea, eu cred că votul care a avut loc nu-i legal. Și oricare din noi, eu ca deputat, funcționarii din Aparat mîine dacă nu vin la serviciu nimeni nu le poate face nimic. Că legea îmi dă dreptul să sărbătoresc Marea sărbătoare.

Doi. Vreau să felicit opoziția că le-a reușit să dezbină Alianța. Ei spre asta merge, cum încă nu? Dacă avem proiecte comune. Eu totuși cred că noi, cei care am constituit Alianța, avem maturitatea politică, avem cultura politică, avem

angajament față de alegători și trebuie să fim responsabili de ceea ce se întâmplă astăzi în sala aceasta.

Eu nu sînt împotriva și nici Frațiunea Partidului Liberal să pedepsim, chiar dacă trebuie să concediem din funcție, orice persoană care încalcă legea. Dar atunci cînd lucrul acesta este sprijinit, împins de opoziție și noi, Alianța, unii din Alianță, acceptăm lucrul acesta, înseamnă că Alianța nu mai are o unitate.

Vreau să vă amintesc doar următorul lucru, fracțiunea, opoziția a cerut demisia Șefului SIS-lui, Procuraturii și nu mai țin minte cui, primii ei au cerut. Acum din cadrul Alianței PLDM susține această demisie. Nu-mi dați replici, că, știți, ale mele sînt ghimpoase.

Eu mă întreb, vasăzică, noi dimineață am refuzat Alianța, n-a vrut să ne informeze ce se întâmplă aici. Acum, iarăși, nu vrem să ne întrunim în cadrul Alianței. Ce facem noi acum? Distrugem Alianța? Distrugem speranța cetățenilor într-un viitor? Ce se întâmplă aici?

Și ultima ce vreau eu să solicit. Am înțeles că insistă să fie pus la vot.

Domnule Președinte,

Eu propun să nu luăm decizii numai în baza raportului PLDM. Fiindcă și președintele Comisiei economie, buget și finanțe, domnul Ioniță, a prezentat un raport, dar știm deja cît e dumnealui de cinstit cu raider-ul parlamentar, invenție nouă de a lui, și doar Raportul Prim-ministrului. Trebuie să invităm aici Procurorul General, Șeful SIS-lui, pe toți acei vizați să fie concediați, să-i ascultăm și pe ei. Ca noi, deputații, să putem lua o decizie corectă, legală, dar nu din mers și din fugă, că cineva dorește acest lucru să taie capul cuiva. Aceasta nu trebuie să admitem, lucrul acesta.

De aceea, eu propun să fie invitați, dacă nu astăzi, facem pauză și-i invităm săptămîna viitoare, dar să ascultăm Procurorul General. Să ascultăm, fiindcă noi i-am audiat în Parlament ... O clipă, vă rog. I-am audiat în Parlament și atunci nici unii n-au cerut demisia lor și n-au spus că trebuie demisi cînd au fost audiați și SIS-ul, și Procuratura Generală, și Comisia Pieței Financiare.

Domnul Marian Lupu:

Îi vom invita. Să vedem ce-i cu proiectul acesta.

Domnul Mihai Ghimpu:

Cu atît mai mult că, n-avem proiectul.

Domnul Marian Lupu:

Și dacă vizează ...

Domnul Mihai Ghimpu:

Dați-ne proiectul la mîină, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

O să-i invităm neapărat.

Domnul Mihai Ghimpu:

Dați-ne proiectul la mână. Ce votez eu?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

Noi am finalizat dezbaterile la aceste chestiuni. Eu nu înțeleg cum poate fi calificat acest discurs altfel decât o luare de cuvânt. Luările de cuvânt s-au terminat, noi acum sîntem în procedura de vot. Hotărîrile trebuie propuse Parlamentului, dezbătute și votate. Și eu vă rog frumos, aveți Regulamentul ca bază, ghidați-vă de acest Regulament.

Domnul Marian Lupu:

Neapărat.

Domnul Eduard Mușuc:

S-au finalizat toate luările de cuvânt, examinăm hotărîrile și le supunem votului și nu altfel.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreenco:

Mulțumesc.

De asemenea, consider că trebuie să respectați Regulamentul, inclusiv în ceea ce privește punerea la vot a propunerilor. Articolul 46 din Regulamentul Parlamentului, care se numește „Modificarea și completarea ordinii de zi”, punctul 2: cererile motivate privind modificarea și completarea ordinii de zi se fac printr-o singură luare de cuvânt limitată în timp. În cazul în care există o altă părere, se va da cuvânt numai cîte unui reprezentant din partea fiecărei fracțiuni parlamentare, după care propunerile vor fi supuse votării.

Domnule Lupu,

Noi am propus să fie supusă votului hotărîrea Parlamentului, proiectul de hotărîre a Parlamentului, care a fost elaborat în urma Raportului Prim-ministrului și a tuturor comisiilor, care am avut data trecută raportul Comisiei economie, buget și finanțe, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică ș.a.m.d. Am audiat Procuratura Generală, am audiat guvernatorul Băncii Naționale, toate structurile, ce vreți mai departe să audiem?

Noi am creat grupul de lucru ...

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg, ...

Domnul Grigore Petrenco:

Am creat grupul de lucru, am delegat reprezentanți în acest grup de lucru.

Domnul Marian Lupu:

Eu nu știu ce grup de lucru dumneavoastră ați format, vă privește.

Domnul Grigore Petrenco:

De aceea, puneți la vot propunerea noastră.

Domnul Marian Lupu:

Deci cu proiectul noi o să ajungem la vot, nici o problemă, nu avem probleme cu toată treaba aceasta. Noi discutăm acum ordinea de examinare și sîntem la nr.2139 și trebuie să încheiem cu el, după care vom continua la propunerea dumneavoastră. Asta-i simplu.

Microfonul nr.4.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu o să mă cobor la chestiuni lumești referitor la ziua de mîine. Eu înțeleg rîvna comuniștilor de a lucra, pentru că jumătate de an s-au odihnit. Dar mîine este o sărbătoare, totuși, bisericească, care nu ne face față să lucrăm. Nu este vorba de noi, deputații, este vorba de sute de lucrători din incinta Parlamentului. Comuniștii din '17 au fost antihriști și merg mai departe de a fi antihriști. Asta-i prima.

Și a doua. Ceea ce se referă la audierea Procurorului și șefului CNPF-lui și audierile Procurorului General. Da, ei au fost în Parlament, dar ei nu s-au expus pe marginea raportului. Să vedem. Pe marginea raportului Prim-ministrului. Chiar oamenii care sînt judecați la moarte li se dă ultimul cuvînt. Nu putem avea o înțelegere? Să fim mai omenoși.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Deci tot, stimați colegi. Acest proiect a fost repartizat deputaților? N-a fost. Bine. Repartizați-l. Repartizați-l și după aceasta îl discutăm, între timp noi continuăm discuția asupra proiectului nr.2139.

Dragii mei,

Noi avem ordinea de zi. Proiectul o să fie repartizat, supus votului pentru a fi inclus în ordinea de zi, simplu ca bună ziua. Ce vreți voi încă? M-am exprimat foarte și foarte clar. Între timp finalizăm nr.2139.

Stimați deputați,

Noi nu avem subiect, totul e foarte clar. Proiectul nr.2139, după care va urma proiectul, care se repartizează acum, îl votăm și-l punem pe ordinea de zi. Asta-i chestia.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnciov:

Mulțumesc.

Am vrut să înaintez un moment de procedură, dar, înainte de a-l spune, aș vrea să-i amintesc colegului nostru, domnului Brega din Partidul Liberal, Consiliul municipal Chișinău a fost ales încă vara și, din cauza blocajului din partea Partidului Liberal, n-a avut loc nici o ședință normală a acestui consiliu, care ar trebui să pregătească, inclusiv capitala, de sezonul de iarnă. Așa că, nu vă faceți grijă de ședința Parlamentului, aveți grijă de Consiliul municipal, vă rog. *(Aplauze.)*

Și acum propunere de procedură.

Domnule Președinte al Parlamentului, Președinte interimar al Țării,

Este Constituția, este Regulamentul Parlamentului și eu vă rog foarte mult să nu vă abateți de la procedura constituțională și legală. Au fost înaintate câteva propuneri din partea deputaților și aceste propuneri se bazează pe Regulamentul Parlamentului, au fost citite articolele, alineate, ca să le aveți în față. Propunerea o reiterez și rog să fie pusă la vot. Noi am audiat punctul 4 – „Audierea Prim-ministrului”, să fie aprobată hotărîrea în baza acestei audieri și propunerea grupului creat de Parlament, nu de altcineva. Dumneavoastră foarte bine trebuie să cunoașteți că săptămîna trecută a fost creat acest grup de lucru, și apoi să trecem la ceea ce propuneți dumneavoastră. Rog propunerea să fie supusă votului.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Luată, vă rog, Regulamentul, eu am să aștept și o să vă ascult cu foarte multă atenție.

Domnul Artur Reșetnciov:

Deci propunerile deputaților se supun votului, vă rog foarte mult.

Domnul Marian Lupu:

Privind ordinea de examinare.

Domnul Artur Reșetnciov:

Domnule Președinte, ...

Domnul Marian Lupu:

Nu includerea sau neinclusiunea, dar ordinea de examinare.

Domnul Artur Reșetnciov:

Domnule Președinte,

Atunci, cînd s-a finalizat audierea Prim-ministrului și ați trecut la următorul punct al ordinii de zi ...

Domnul Marian Lupu:

Corect.

Domnul Artur Reșetnicov:

.. de ce nu am finalizat prima procedură, dar am trecut la următoarea?

Domnul Marian Lupu:

Stați, vă rog, da ...

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu este o încălcare?

Domnul Marian Lupu:

... care era procedura? Spuneți-mi, vă rog. În ordinea de zi, aprobată de noi, era indicat raportul, nici pomină de proiect de hotărâre de Parlament.

Domnul Artur Reșetnicov:

Atunci ridicați stenograma și vedeți cum noi am obligat grupul de lucru să prezinte proiectul de hotărâre.

Domnul Marian Lupu:

Noi n-am obligat. Fiindcă în plenul Parlamentului nici nu s-a votat, la propunerea domnului Sîrbu, care, pe bună dreptate, a spus că asemenea lucruri nici nu se votează.

Domnul Artur Reșetnicov:

Noi am pus în sarcina acestui grup de lucru care au prezentat proiectul de hotărâre.

Domnul Marian Lupu:

Două fracțiuni au pus în sarcină.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte,
Acum depășiți cadrul constituțional, eu vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Nu vă supărați, vă rog. Dacă luați Regulamentul și-mi citiți, negru pe alb, o să cad de acord. Luați Regulamentul și citiți-mi-l, vă rog mult.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte,
A fost raportul Comisiei economie, buget și finanțe, unde era prevăzută.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Butmalai:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Se constată faptul că s-a întrerupt transmiterea în direct a ședinței din plenul Parlamentului. Trebuie de clarificat, că sună cetățenii și întreabă ce se întâmplă în Parlament. Și al doilea.

Domnul Marian Lupu:

Mult stimați, mult stimate coleg.

Domnul Ion Butmalai:

Și a doua sugestie. Până când Parlamentul este al Republicii Moldova și nu instituție privată, ca societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată, eu solicit de la dumneavoastră, conform Regulamentului, și terminați-o cu atacurile la persoane.

Este Regulamentul Parlamentului, dați să mergem concret, conform legii. Vă rog frumos.

Domnul Marian Lupu:

Eu sînt absolut de acord. Luați-l, vă rog, în mîină și citiți-mi-l, asta o vreau, ca să fim în strictă conformitate cu Regulamentul.

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Referitor la roșu-verde. Articolul 61,(3) prevede expres: pe marginea proiectelor prezentate comentarii nu se admit.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

N-am comentat nici o iotă din conținutul proiectului.

Domnul Iurie Țap:

Îmi cer scuze, roșu-verde, eu am spus foarte clar și vă rog, respectuos, să ne respectăm reciproc.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Păi, așa și este, stimați colegi.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Președintele nu are dreptul să facă comentarii, dar noi avem dreptul, domnule Țap.

Domnule Președinte,

Se constată o situație când noi, Frațiunea Partidului Liberal, suntem, practic, impuși să votăm un proiect de hotărîre pe care noi nu l-am văzut. Colegii se oferă să-l citească și noi să-i credem pe cuvînt.

Noi solicităm Secretariatului Parlamentului ca, în timp util, să ne distribuie acest proiect de hotărîre, noi vom lua act de acest proiect de hotărîre și vom acționa în consecință. Pînă atunci putem să votăm proiectul cu cazinourile.

Domnul Marian Lupu:

Exact. Deci, dragii mei colegi, dacă este să urmărim buchia Regulamentului, cum, spuneți-mi, vă rog. (*Rumoare în sală.*) Stați, stați, stați. Cum, chiar distribuind acum, voi propuneți, fără ca oamenii să vadă acest document. (*Rumoare în sală.*) Pe care motiv, dragii mei? Noi o să facem, o să procedăm în felul următor.

Nr.2139, pe care îl aveți în față, îi cunoscut conținutul, acesta îl discutăm, cum încheiem cu el, între timp se distribuie textul proiectului nr.2237 pe care o să-l votăm și îl discutăm după asta.

Nu putem să discutăm un text care nici nu este distribuit deputaților. (*Rumoare în sală.*) Nu contează vine sau nu vine la comisie, fizic, deputații nu au proiectul în față. (*Rumoare în sală.*) Iată, acesta-i, voi, alții nu-l au. Este neconstituțional ceea ce spuneți dumneavoastră.

Nr.2139, ca să încheiem dezbaterile. Vă rog, nr.2139. Aveți proiectul în față. Eu o să pun la vot cînd este distribuit tuturor și vă promit că o fac. Nici o problemă nu-i. (*Rumoare în sală.*) Vă rog.

Doamna Raisa Apolschi:

Hotărîre cu privire la raportul Comisiei parlamentare de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr.176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Se ia act de raportul Comisiei parlamentare de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr.176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Articolul 2. – Raportul și materialele respective ale Comisiei parlamentare de anchetă se remit Procuraturii Generale în vederea stabilirii componentei de infracțiune pe acest caz, cu informarea ulterioară a Parlamentului, în termen de 3 luni.

Articolul 3. – Biroul Permanent al Parlamentului va opera modificări în Regulamentul Secretariatului Parlamentului, pentru a stabili procedura clară de interacționare dintre subdiviziunile Secretariatului Parlamentului pe interior și dintre Secretariatul Parlamentului și instituțiile de stat.

Articolul 4. – Secretarul General al Parlamentului va asigura perfecționarea fișelor de post ale funcționarilor Secretariatului, cu specificarea clară a atribuțiilor

de serviciu și responsabilităților acestora și respectarea strictă a procedurii de lucru cu documentele.

Articolul 5. – Se recomandă Aparatului Președintelui Republicii Moldova modificarea Regulamentului Aparatului și a fișelor de post ale funcționarilor pentru asigurarea respectării stricte a atribuțiilor de serviciu și a responsabilităților acestora, precum și a procedurilor de interacționare a Aparatului Președintelui cu alte instituții de stat.

Articolul 6. – Raportul Comisiei de anchetă se remite Președintelui Parlamentului Republicii Moldova, Președintelui-interimar al Republicii Moldova și Prim-ministrului pentru examinarea și luarea măsurilor ce se impun.

Președintele Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Propuneri la acest proiect?

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, domnule Președinte,

Ca atare, eu am fost la acest microfon înainte de a lua cuvântul doamna respectivă. Din partea Frațiunii PCRM, vrem să constatăm un lucru, e regretabil, dumneavoastră nu v-ați conformat prevederilor Regulamentului: nu v-ați conformat prevederilor legale, ați continuat examinarea chestiunii nu în conformitate cu ordinea de zi și în detrimentul... nu în conformitate cu voința majorității din plenul Parlamentului.

Noi solicităm revocarea din funcție a Președintelui Parlamentului, domnului Marian Lupu, din cauza acestor încălcări grave. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Eu mă așteptam la acest punct anume astăzi. (*Rumoare în sală.*) Mă așteptam, pe care motiv este nevoie, într-adevăr, să ne clarificăm cu aspectele procedurale. A venit o propunere. Dacă nu greșesc eu, această propunere poate să vină din partea unei... sau unei treimi nu mai puțin, 1/3 este prezentă și atunci, stimați colegi, dacă este această propunere, rog frumos să duceți exercițiul pînă la sfîrșit și să propuneți includerea pe ordinea de zi, organizarea, (*Rumoare în sală.*) vă rog, vă rog, organizarea procedurii de executare a propunerii dumneavoastră.

Vă rog, la microfon, propuneți. O clipă.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, domnule Marian Lupu,

Cu susținerea acestei chestiuni din partea Președintelui Parlamentului, noi propunem includerea în ordinea de zi a chestiunii respective.

Domnul Marian Lupu:

Perfect.

Stimați colegi,

Imediat după ce terminăm lucrul acesta, ca să menținem ordinea, eu voi supune votului, cu mare interes, această propunere. (*Rumoare în sală.*) Deci. Stați, stați, stați. Nr.2139, propuneri pe marginea acestui proiect. Stați un pic, pe marginea acestui proiect.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Sigur că pe marginea acestui proiect, numai că vreau să spun că domnul Mușuc crede că o să-i meargă ca în Consiliul municipal, că m-a dat pe mine jos și s-a urcat el, n-o să-i treacă aici. Președinte de Parlament oricum n-ai să fii, Mușuc. (*Rumoare în sală.*)

Acum la proiectul de hotărîre care se discută acum. Propun ca articolul, acest proiect de hotărîre să fie completat cu următorul, cu un articol nou: ”Se eliberează din funcție de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe domnul Veaceslav Ioniță”. Să fie articolul 2 și mai departe celelalte se schimbă: 3, 4, 5, 6, așa cum este prevăzut.

Adică, proiectul de hotărîre să fie din 8 articole. Ceea ce, de fapt, este în recomandări, la sfîrșit, aici, că să inițieze procedura președintele. Odată ce am ascultat azi raport, am dezbătut, azi trebuie să fie eliberat din funcție de președinte domnul Ioniță.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Alte propuneri la acest proiect?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu speram că totuși colegii noștri au suficientă decență pentru a nu încerca să devieze atenția opiniei publice față de acest subiect. Este scris foarte clar că raportul se prezintă Procuraturii, pentru a determina gradul de vinovăție a tuturor părților implicate în acest subiect. Or, una din părțile implicate în temă este și domnul Ghimpu, pe atunci Președinte interimar și Președinte al Parlamentului, care are un Aparat... avea atunci un Aparat de circa 100 de oameni în Parlament... și încă vreo 60 de oameni la Președinție. Și, în situația asta, deoarece noi nu avem pe cine propune să demitem astăzi, mie mi se pare cam necorectă propunerea dumneavoastră.

De aceea, propunerea noastră este să votăm proiectul de hotărîre în redacția în care el este propus astăzi ca, ulterior, să determinăm care-i gradul de vinovăție, dacă cineva mai merită să-și mențină funcția sa în actualul Parlament, dacă acei care au fost în funcție în Parlamentul precedent, în legislatura precedentă, merită și ei să fie sancționați, să vedem care-i măsura în care putem să-i sancționăm.

Domnul Marian Lupu:

Păi, de fapt.

Domnul Valeriu Streleț:

Adică, sînt niște propuneri, așa, cam, care...

Domnul Marian Lupu:

De fapt, propunerea asta a venit din...

Domnul Valeriu Streleț:

Eu am impresia că se urmărește scopul de a include o clauză, care să facă acest proiect nevotabil și apoi, pe urmă ce-a fi a fi.

Domnul Marian Lupu:

Nu, problema, nu-i asta, fiindcă fiecare propunere se face, se pune la vot separat.

Domnul Valeriu Streleț:

Păi, asta este.

Domnul Marian Lupu:

Înainte de documentul integral. Însă eu înțeleg că lucrul acesta derivă din raportul comisiei, care a fost votat în unanimitate.

Microfonul nr.3. Pe cerc mergem.

Domnul Vadim Mișin:

Спасибо.

Господин Председатель, Вы все время нас отсылаете к тому, чтобы мы читали Регламент, но сами вот сейчас его нарушаете. Я скажу почему. Вам зачитали пункт, который гласит о том, что каждое предложение депутата обязательно голосуется, и Вы повернули это так, что пройдем повестку дня, а потом проголосуем, это нонсенс. Господин Председатель, это абсурд.

Депутат внес предложение, Вы обязаны поставить на голосование, проголосовать его. А каким он попадет в повестку дня, это совершенно другой вопрос. Но вы обязаны были проголосовать сразу, как поступило это предложение, и не иначе.

Domnul Marian Lupu:

Вадим Николаевич,

Вы прекрасный знаток Регламента, я с этим полностью соглашусь, так тем более. Вы же прекрасно знаете, что вообще-то повестка дня, ее модификация происходит и по Регламенту и традиционно годами в начале каждого заседания. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vadim Mişin:

Да.

Domnul Marian Lupu:

Сейчас мы с вами вообще отходим от обычной парламентской практики, но даже здесь мы поставим на голосование этот вопрос, безусловно.

Domnul Vadim Mişin:

Мариан Ильич, вот я.

Domnul Marian Lupu:

Мы с вами в девяносто девяти и, запятая, девяти процентах случаев – повестка дня, а это и есть предвидения пункта 46.

Domnul Vadim Mişin:

Секундочку.

Domnul Marian Lupu:

Все это делается вначале.

Domnul Vadim Mişin:

Я хочу напомнить вам, что так было в старом Регламенте, а потом под председательством Председателя Парламента Лупу внесли изменения, где сняли то, что вы сейчас говорите, и я держу перед собой *(Аплодисменты в зале.)*

Domnul Marian Lupu:

Да.

Domnul Vadim Mişin:

Пункт, который говорит, что изменения в повестку дня можно вносить всегда. Вот он. Единственное, что Вы обязаны по этому вопросу сразу голосовать. *(Аплодисменты в зале.)*

Domnul Marian Lupu:

Вадим Николаевич, дайте Вам зачитать 46.3.

Domnul Vadim Mişin:

Будем друг другу читать, я не возражаю.

Domnul Marian Lupu:

În mod excepțional, то есть в чрезвычайных условиях. Речь, а первая часть касается только первого заседания двухнедельной...

Domnul Vadim Mişin:

А кто определяет исключительность? Не Вы же?

Domnul Marian Lupu:

Тоже вопрос.

Domnul Vadim Mişin:

Определяет Парламент. А в Парламенте ничего не определяется лично. Такой орган.

Domnul Marian Lupu:

Поэтому мы с Вами сейчас закончим обсуждение этого вопроса, поставим на голосование предложения фракции по поводу снятия Председателя Парламента и поставим на голосование еще вопрос, который был предложен. Вот так мы с Вами поступим.

Domnul Vadim Mişin:

Нет, сначала Вы сейчас должны проголосовать вопрос, который был предложен, а потом все остальное...

Domnul Marian Lupu:

Я предлагаю, коллеги, мы с вами остановились на полпути, мы не закончили вопрос, который был представлен под номером 2139. Согласитесь.

Domnul Vadim Mişin:

Мариан Ильич.

Domnul Marian Lupu:

Давайте закончим эту тему, этот вопрос.

Domnul Vadim Mişin:

Так почему вы пытаетесь закончить вопрос, который в повестке дня стоит дальше, и ушли от вопроса, который стоит впереди.

Domnul Marian Lupu:

Вадим Николаевич.

Domnul Vadim Mişin:

Был отчет Премьера.

Domnul Marian Lupu:

Этот проект, он только что появился.

Domnul Vadim Mişin:

Не важно. Это абсолютно неважно.

Domnul Marian Lupu:

Очень важно.

Domnul Vadim Mișin:

Это абсолютно неважно. Он уже роздан.

Domnul Marian Lupu:

Я готов с вами спорить по процедурным вопросам, потому что и я их тоже знаю очень неплохо. Значит, deci propunerea a fost înregistrată, va fi supusă votului. Așa. Pe cerc mergem.

Microfonul nr. 5.

Domnule Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Eu vă rog pe dumneavoastră să spuneți clar colegilor din Parlament că ordinea de zi votată poate fi modificată într-o situație, cum este scris aici, în mod excepțional, la propunerea fracțiunilor, cum este scris aici, a Biroului permanent, dar decide Președintele Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Știu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Păi, spuneți-le. Că la noi iese așa, că cineva în stat decide toate, face ce vrea, vine, vasăzică, și dictează Parlamentului, de acum, conduce cu Parlamentul, dar Președintele Parlamentului nu poate, vasăzică, avînd legea în față, unde scrie negru pe alb: ce, oricine poate veni cu propunere de modificare a ordinii de zi, dar decide Președintele Parlamentului. Și dacă dumneavoastră acceptați, spuneți că accept. Dacă nu, nu accept și buna ziua.

Domnul Marian Lupu:

Așa și este.

Domnul Mihai Ghimpu:

Lumea știe, nu vă puneți întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Deci...

Domnul Mihai Ghimpu:

Și doi. N-am încheiat. Cu propunerea, este din nou procedură. Noi trebuie să încheiem cu acest proiect, care stă doamna la tribună.

Domnul Marian Lupu:

Păi, eu despre aceasta și vorbesc.

Domnul Mihai Ghimpu:

Supunem votului propunerea mea și apoi continuăm pe celelalte, dacă dumneavoastră le acceptați, fiindcă proiectul acesta este în ordinea de zi.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Domnul Mihai Ghimpu:

Vă rog să vă asumați această răspundere.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Vreau să precizez că, conform Regulamentului, deputații Parlamentului, în cazul dat domnul Ghimpu, nu este în drept să vină cu o atare propunere. Regulamentul spune foarte clar, articolul 11,(3), care este procedura de demitere a președinților de comisii, echivalentă cu cea a vicepreședinților de Parlament.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu mă uit la ceas, e ora cinci, eu, din experiență, știu că, dacă comuniștii la ora asta stau în sală, nu degeaba. (*Rumoare în sală.*) (*Aplauze.*) De aceea, având în vedere că, într-adevăr, mîine e Hramul, și toți cam se gîndesc la chestia asta, eu propun ca noi să anunțăm o pauză și-i absolut regulamentar, și Președintele poate să facă lucrul acesta, o pauză pe vreo două–trei zile (*Rîsete în sală*) da, să hrămuiască toți. Da, eu înțeleg că voi vreți să veniți la guvernare pînă la hram, dar eu vă propun să veniți după hram.

De aceea, domnule Președinte, eu cred că, într-adevăr, lumea a obosit, deja nimeni nu mai înțelege ce trebuie să voteze, în primul rînd. Să facem ordine în hîrtii, să treacă prin comisie și cum, spune rusul... (*Rumoare în sală.*) Zina, te rog frumos... чему быть, тому не миновать.

De aceea, să facem tot în regulă, așa cum domnul Mișin spune: să fie totul четко.

Domnul Marian Lupu:

(*Rîde*). Așa. La proiectul nr.2139, revin. Propuneri?
Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Pentru domnul Streleț, pentru că a fost surprins de propunerea domnului Președinte Ghimpu. Citiți din recomandările comisiei, punctul 3: a recomanda Președintelui Parlamentului, domnului Marian Lupu, examinarea chestiunii privind inițierea procedurii aflării domnului Veaceslav Ioniță în funcția de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe.

Eu vreau să vă spun că acest raport a fost aprobat cu unanimitate de voturi, inclusiv de către toți cei 9 membri ai comisiei. Nu văd absolut nimic surprinzător în ceea ce a propus domnul președinte, ca acest punct să se conțină și în hotărîrea Parlamentului. De aici nu văd absolut nici o surprindere.

Cu adevărat, formula implică, procedura trebuie să fie inițiată de Președintele Parlamentului pentru precizare și conformitate juridică, probabil ar trebui să sune în felul următor: propune Președintelui Parlamentului să inițieze procedura și tot așa mai departe după text, cum sună în recomandări.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu am citit cu atenție nu Regulamentul, dar raportul acestei comisii, după cum am menționat. Eu înțeleg unde vor să se plaseze accentele respective. Firește că această propunere va fi votată separat, vom vedea cum va întruni.

Însă, totodată, eu aș vrea să vă întreb: care-i teama de a vota la început proiectul pe marginea rapoartelor comisiilor de specialitate și a raportului Prim-ministrului, deoarece se vede evident că există o voință în plenul Parlamentului de a vota, în primul rînd, acel proiect.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Streleț,

Eu văd o voință PLDM-istă, PCR-istă.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu văd că dumneavoastră încercați să deturnați...

Domnul Marian Lupu:

Deci întrebați.

Domnul Valeriu Streleț:

...mesajul care este astăzi.

Domnul Marian Lupu:

Eu nu accelerez, eu doar constat niște lucruri pe care le văd toți și toată lumea.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Lupu,

Dumneavoastră vă este convenabil să vedeți ceea ce vreți.

Domnul Marian Lupu:

E o altă problemă. Dar care-i teama voastră ca să mergem în continuare pe ordinea de zi și să mergem în ordinea în care au fost puse întrebările.

Domnul Valeriu Streleț:

Ordinea în care se votează subiectele.

Domnul Marian Lupu:

Da.

Domnul Valeriu Streleț:

De asemenea, o decide plenul Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Nu-i corect.

Domnul Valeriu Streleț:

Dacă nu vă supărați.

Domnul Marian Lupu:

Nu-i corect. Nu vă supărați, fiindcă...

Domnul Valeriu Streleț:

De ce, chiar cu toată autoritatea care o aveți dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Categoric, nu. În multe ședințe fiind numerotate de la unu pînă la 10, funcție de diferite situații, președintele ședinței le schimbă.

Domnul Valeriu Streleț:

Dacă plenul Parlamentului, știu că președintele ședinței poate face tot ce dorește. Dar dacă plenul Parlamentului insistă ca să fie pus la vot.

Domnul Marian Lupu:

Ridicați, vă rog, Regulamentul.

Domnul Valeriu Streleț:

Și prin asta se decide.

Domnul Marian Lupu:

Nu, ridicăți.

Domnul Valeriu Streleț:

Un anumit subiect.

Domnul Marian Lupu:

Și vă rog frumos să-mi...

Domnul Valeriu Streleț:

Care derivă din rapoartele prezentate.

Domnul Marian Lupu:

Dați citire articolului. Unde este scris? Noi toți facem referință la Regulament.

Domnul Valeriu Streleț:

Dacă porniți de la premisa că decide plenul Parlamentului pînă la urmă. Nu doar dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Dragii mei,

Noi sîntem. De ce a cîta oară vreți să întrerupeți lucrul acesta. Noi sîntem la nr.2139. Care-i problema, nu înțeleg.

Domnul Valeriu Streleț:

Problema este că se vede o tendință de a tergiversa aceste lucruri, de a încerca cumva imediat după votarea...

Domnul Marian Lupu:

Vreau să vă spun o chestie.

Domnul Valeriu Streleț:

Nr.2139.

Domnul Marian Lupu:

Eu voi pune la vot.

Domnul Valeriu Streleț:

Sub diferite motive. Cum a propus și domnul Diacov.

Domnul Marian Lupu:

Tot ceea ce a fost propus de către colegi.

Domnul Valeriu Streleț:

De a închide ședința.

Domnule Președinte...

Domnul Marian Lupu:

Ședința n-o să fie închisă. Noi o să continuăm foarte frumos înainte.

Domnul Valeriu Streleț:

Noi am mai asistat la diferite tertipuri de genul acesta.

Domnul Marian Lupu:

Dacă o să fie necesar, invităm și Procurorul General, și toți ceilalți în această sală.

Domnul Valeriu Streleț:

Procurorul General a fost aici și ne-a spus că totu-i bine, ca să determinăm astăzi din raportul Prim-ministrului că nici pe departe nu e totul bine, că s-a deschis dosar doar în temeiul...

Domnul Marian Lupu:

Păi, atunci.

Domnul Valeriu Streleț:

La...

Domnul Marian Lupu:

O să ascultăm și pe cei de la SIS.

Domnul Valeriu Streleț:

Cazului de preluare a 4%.

Domnul Marian Lupu:

Și pe cel de la Procuratură. Care-i problema?

Domnul Valeriu Streleț:

Au fost toți aici, însă.

Domnul Marian Lupu:

Dar de ce vă temeți dumneavoastră de sosirea lor încă o dată înapoi?

Domnul Valeriu Streleț:

Dar nu ne temem, că nu avem de ce.

Domnul Marian Lupu:

Păi, dacă nu vă temeți, acceptați ideea și-i tot.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu v-am spus ca dumneavoastră să aveți respect față de plenul Parlamentului și să votați în ordinea în care o solicit.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg...

Domnul Valeriu Streleț:

Plenul Parlamentului...

Domnul Marian Lupu:

Eu acuși voi pune...

Domnul Valeriu Streleț:

...pe această chestie.

Domnul Marian Lupu:

...la vot propunerea PCRМ-ului privind organizarea procedurii de demisie a Șefului Legislativului. O să aveți o foarte bună oportunitate să vă pronunțați pe marginea acestei propuneri.

Încă propuneri la acest proiect?

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreenco:

Ca să nu trăgănați și mai departe activitatea legislativă, propunem să votăm deci pe marginea proiectului nr.2139, dar, imediat după aceasta, revenim la chestiunea legată de raportul Prim-ministrului.

Domnul Marian Lupu:

Dar eu de câte ori vă spuneam acest lucru. (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Aici în recomandările Comisiei de anchetă, cu cazul cazinourilor, este scris: a recomanda Președintelui Parlamentului domnul Marian Lupu examinarea chestiunii inițierii procedurii privind aflarea domnului Veaceslav Ioniță în funcția de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe.

Vă rog, inițiați acest lucru. Întrebați fracțiunile dacă-s de acord ori nu și puneți la vot propunerea mea de eliberare din funcție a domnului Ioniță.

Domnul Marian Lupu:

Păi, evident că o să pun la vot lucrul acesta.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu, dar inițiați, întrebați fracțiunile înainte de asta: sînteți de acord sau nu? Faceți fără pauză, nu mai trebuie pauză. Întrebați de la microfon, Frațiunea PCRM, sînteți de acord să fie eliberat Ioniță? (*Rumoare în sală.*)

Și ei o să spună, da.

Că ei vor tot să distrugă azi.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Mihai Ghimpu:

Pe urmă Frațiunea PD.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Domnul Mihai Ghimpu:

PCRM, PLDM.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Domnul Mihai Ghimpu:

Și facem după Regulament.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Domnul Mihai Ghimpu:

Și le facem azi o sărbătoare... mîine la opoziție.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Deci...

Domnul Mihai Ghimpu:

Așa-i, domnule Voronin, vrem să organizăm o sărbătoare frumoasă...

Domnul Marian Lupu:

Alte propuneri la nr.2139.

Domnul Mihai Ghimpu:

...mîine în Chișinău. (*Rumoare în sală.*) Da, vă mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Eu vă rog foarte mult, ori ne calmăm, ori că iar o să luăm un ceas de pauză. Deja eu... La subiectul nr.2139.
Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,
De procedură. Deci, în primul rând, puneți la vot toate amendamentele care vin la acest proiect și pe urmă proiectul se votează.

Domnul Marian Lupu:

Maria Sevastianovna,
Eu am auzit o propunere deocamdată și vă întreb de 10 ori: mai are cineva propuneri adăugătoare la acest proiect?

Doamna Maria Postoico:

Deci eu...

Domnul Marian Lupu:

Dar voi numai de procedură îmi spuneți.

Doamna Maria Postoico:

Am confirmat procedura mai departe.

Domnul Marian Lupu:

Eu știu care-i procedura.

Doamna Maria Postoico:

Foarte bine.

Vă mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Deci alte propuneri nu sînt? Concret propuneri.
Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu:

Deci vizavi de propunerea domnului Ghimpu. Ea nu poate fi inclusă în proiectul de hotărîre, dat fiind faptul că există procedura legală reglementată de Regulament. Doar Președintele Parlamentului poate iniția procedura de demitere a secretarului, președintelui și vicepreședintelui comisiilor.

De aceea, propunerea formulată nicidecum nu poate să fie inclusă în hotărîre, dacă nu vin cu altă reformulare.

Domnul Marian Lupu:

Și atunci, cum s-a spus, dacă eu consult fracțiunile, întreb: fracțiunile sînt de acord sau nu?

Domnul Tudor Deliu:

Și în hotărîre de Parlament nu poate să fie că e demis în acest caz.

Domnul Marian Lupu:

Dar prin ce se demite președintele comisiei?

Domnul Tudor Deliu:

Păi, în primul rînd, trebuie de adoptat hotărîrea ca Președintele Parlamentului să inițieze procedura, adoptăm hotărîrea și porniți procedura.

Domnul Marian Lupu:

Deci eu o să. Alte propuneri nu sînt? Nu sînt. Și vom termina cu acest subiect. Deci nr.2139. Ca să urmăm aceste norme de procedură și să urmăm decizia, de fapt, conținută în raportul Comisiei de anchetă, voi adresa întrebări, o singură întrebare fracțiunilor parlamentare în privința propunerii evocate de la microfonul nr.5, privind președintele, demisia președintelui comisiei, domnul Ioniță.

Fracțiunea PCRM, cum se pronunță, pro sau contra? *(Rumoare în sală.)*
Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Fracțiunea PCRM – contra, fiindcă se încalcă Regulamentul. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Aha, bine.

Domnul Dumitru Diacov:

Fracțiunea PDM cere o pauză de 15 minute. *(Rîsete, rumoare în sală.)*

Domnul Marian Lupu:

Pauza este solicitată.

Domnul Dumitru Diacov:

(Rumoare în sală.) Asta nu-i procedură de vot, nu s-a votat, asta, domnul Președinte a întrebat, a consultat. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Marian Lupu:

Stați, stați, stați.

Stimați colegi,

Noi sîntem în procedură de vot. Pauza de 15 minute o să fie acordată după ce terminăm această procedură de vot.

Fracțiunea PD, Frațiunea PLDM, Frațiunea PL, deci procedural întreb acest lucru înainte de a supune votului. Noi și așa știm cum o să se termine rezultatul. (*Rumoare în sală.*) Știu.

Fracțiunea PLDM?

Domnul Valeriu Streleț:

Firește că nu.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Fracțiunea PL? Frațiunea PL? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Hadârcă:

Este normal, pentru că am solicitat.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă:

Este normal, pentru că am solicitat să susținem.

Domnul Marian Lupu:

Fracțiunea PD. La microfonul nr.3. (*Rumoare în sală.*) Microfonul nr.3.

Domnul Dumitru Diacov:

Eu nu știu despre ce întrebați, dar noi deocamdată nu sîntem de acord. (*Rîsete, rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Deci fiind clare răspunsurile fracțiunilor... (*Rumoare în sală.*) Fiți atenți, organizați-vă puțin, că sîntem în procedura de vot.

Voi supune votului propunerea, înaintată de la microfonul nr.5, privind includerea unui punct suplimentar care vizează demiterea președintelui Comisiei economie, buget și finanțe

Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Stați puțin.

Microfonul nr.4.

Domnul Sergiu Stati:

Apoi, procedura.

Domnul Iurie Țap:

Domnule Președinte,

Iertată să-mi fie insistența, dar nu poate fi pusă propunerea deputatului în acest sens. Dumneavoastră doar, Președintele Parlamentului poate iniția această procedură.

Dumneavoastră iarăși ați zis, propunerea venită de la microfonul nr.5. Nu are dreptul.

Domnul Marian Lupu:

Stimate domnule Țap,

Mulțumesc.

Iată, în măsura asta... (*Rumoare în sală.*) Un pic de liniște, vă rog. Am trecut pe diagonală proiectul propus de fracțiunea... semnată de reprezentanții Frațiunii PCRM și PLDM și vreau să vă spun că, în pofida normelor constituționale și în pofida și contra prevederilor legislației, aici sînt incluse niște puncte care, de fapt, nici nu țin ca inițiere de competența Parlamentului și, în pofida acestui fapt, că se încalcă Constituția, ele sînt prezente.

Și atunci ce costă. (*Rumoare în sală.*) Ce costă? Nu dragii mei, există legi foarte clar indicate fiind, acuși le discutăm și pe ele. Pe care motiv, dacă asta e chestia, am supus votului, rog rezultatele să fie anunțate.

Cine e pentru propunerea evocată de la microfonul nr.5 de domnul Ghimpu.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2?

Domnule Sîrbu, mai regejor, vă rog. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 15.

Sectorul nr.3 – au ridicat mîna 4 deputați, deocamdată. Vă rog, Frațiunea Liberală nu este clar, pentru că doar 4 deputați au ridicat. În total acum – 11.

Domnul Marian Lupu:

– 11.

26 de voturi. Număr insuficient pentru a accepta această propunere de plenul Parlamentului.

Cîteva propuneri tehnice.

Doamna Palihovici, vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, stimați colegi,

La proiectul nr.2139, în articolul 3, vreau să atrag atenția că Parlamentul nu are un Regulament al Secretariatului Parlamentului, ceea ce spune a fi modificat. Nu putem modifica ceea ce nu avem.

De aceea, vă propun ca textul să apară în felul următor: Biroul permanent al Parlamentului va asigura elaborarea și adoptarea Regulamentului Secretariatului Parlamentului.

Noi nu avem așa regulament și, deoarece în raportul prezentat de mai multe ori s-a constatat că nu era respectată o procedură de circulație a proiectelor, actelor legislative și a coordonării lor, propun ca acest proiect să fie completat cu un articol nou, în care să se pună în sarcina Biroului sau a Secretariatului Parlamentului elaborarea instrucțiunilor cu privire la circulația proiectelor de acte legislative în cadrul Parlamentului și atunci va fi foarte clar cine și la ce etapă răspunde de acest proiect și pentru ce pune semnătura pe proiectul care după aceea ajunge în ședința de plen pentru a fi votat.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Așa, aici totu-i clar? Alte propuneri nu sînt la text, nr.2139? La text sau nu? (*Rumoare în sală.*)

Deci supun votului, ținînd cont de fapt, de propunerile făcute de ordin tehnic, aprobarea proiectului nr.2139.

Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 34.

Domnul Marian Lupu:

Se vede că-i majoritatea.

Mulțumesc.

Proiectul nr.2139 este acceptat.

Iată, acum pauză de 15 minute, solicitată de domnul Diacov.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

A expirat pauza solicitată. Rog să vă ocupați locurile. Așa, constat, după numărul de deputați prezenți, că avem cvorumul pentru continuarea ședinței.

Acum, după ce am votat nr.2139, două propuneri, care au fost înaintate în sala plenului Parlamentului.

Prima. Propunerea Frațiunii PCRМ privind desfășurarea procedurii de demitere a Președintelui Legislativului. Cine este pentru această propunere? (*Rumoare în sală.*) Stați puțin, asta-i propunerea de demitere. Asta-i procedura votului secret care trebuie să fie desfășurată ș.a.m.d.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, domnule Președinte,

Eu vă rog frumos să nu vă grăbiți tare cu această chestiune, o să reușiți. Eu ceea ce vreau să vă spun. Dumneavoastră veți supune votului această propunere din partea Frațiunii PCRМ atunci când va fi respectată strict procedura. Noi elaborăm proiectul de hotărîre, o să-l înregistrăm la Secretariatul Parlamentului, așa, ca să nu fie contestată această decizie la Curtea Constituțională după ce vom aproba-o, ceea ce înseamnă că atunci când va parveni un proiect de hotărîre cu un număr exact, deoarece noi știm foarte bine că dumneavoastră respectați cu strictețe această normă și această procedură, atunci veți supune votului și veți include dezbateră acestui proiect de hotărîre în plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Adică, Frațiunea PCRМ își retrage propunerea pînă în momentul...

Domnul Eduard Mușuc:

Frațiunea PCRМ nu retrage această propunere. Frațiunea PCRМ insistă asupra acestei propuneri, dar Frațiunea PCRМ vrea ca propunerea aceasta să fie dusă pînă la capăt, în strictă conformitate cu prevederile legale, să nu fie contestată la Curtea Constituțională.

Domnul Marian Lupu:

N-am nici un dubiu.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, da, будьте внимательны.

Domnul Marian Lupu:

N-am nici un dubiu. Și acum proiectul înaintat, nr.2237, care a fost repartizat în sală. Cine este pentru includerea lui în ordinea de zi rog să voteze. Majoritatea. Propunerea este acceptată.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Este Regulament, nu?

Domnul Marian Lupu:

Păi.

Domnul Mihai Ghimpu:

Parcă numai ce ne învață pe noi opoziția să respectăm Regulamentul. Domnul Mușuc nu mai vrea să fie Președinte de Parlament și dumneavoastră deodată puneți la vot.

Domnul Marian Lupu:

Stimate domnule președinte,

Citesc articolul 46, modificarea și completarea ordinii de zi. Modificarea și completarea ordinii de zi și completarea ordinii de zi, pot avea loc numai la prima ședință plenară a săptămânii de lucru.

Noi sîntem astăzi în prima ședință plenară a săptămânii de lucru.

Domnul Mihai Ghimpu:

Asta se face de dimineață, domnule Președinte, cînd se formează, se votează ordinea de zi.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,

Cu părere de rău, iată am aici Regulamentul, lipsește prevederea că doar la începutul ședinței. În trecut, într-adevăr, era așa ceva. În Regulamentul modificat nu există o asemenea prevedere.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte...

Domnul Marian Lupu:

Nu, eu vă spun, iată, vă citesc.

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu vreau să aud părerea șefului Direcției juridice. (*Rumoare în sală.*) Că deputații vin și se duc, dar juriștii toată viața lucrează cu legea.

Domnul Marian Lupu:

Aveți ceva de spus.

Microfonul nr.1.

Domnul Ion Creangă – șeful Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului:

Deci, stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Articolul 46, care stabilește elaborarea ordinii de zi, deci se referă la ordinea de zi propusă de Biroul permanent. Deci atunci cînd se elaborează și se adoptă de

către Parlament, se referă la ordinea de zi care a înaintat-o Parlamentul, se amendează și se aprobă, iar după ce se aprobă pe două săptămâni, după aceea se aplică alineatul (3), că orice modificare ulterioară se face la propunerea fracțiunilor, comisiilor și dacă Președintele acceptă.

Deci aceasta este procedura.

Domnul Mihai Ghimpu:

Clar.

Domnul Marian Lupu:

Nu, dați-mi voie.

Domnul Mihai Ghimpu:

Doi plus doi, face patru și în juridică.

Domnul Marian Lupu:

Dați-mi...

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu numai în matematică.

Domnul Marian Lupu:

Dați-mi voie să vă citesc iată ce. Articolul 45, aprobarea ordinii de zi. Ordinea de zi este supusă spre aprobare Parlamentului în ultima zi din săptămâna de lucru ce precede perioada pentru care a fost întocmită și se aprobă cu votul majorității deputaților prezenți. Lucru care l-am făcut vinerea trecută.

Ordinea de zi este publicată ș.a.m.d. Acesta-i 45, unu și doi. Și articolul 46 - „modificarea și completarea ordinii de zi”.

Alineatul (1). Modificarea și completarea ordinii de zi pot avea loc numai la prima ședință plenară a săptămânii de lucru, adică noi sîntem azi în prima zi, la cererea Biroului permanent, a unei fracțiuni parlamentare, a unei comisii permanente, a unui grup din 5 deputați sau a autorului actului menționat în ordinea de zi.

46,(2). Cererile motivate sînt făcute printr-o scurtă luare de cuvînt... și e clar.

Și 46,(3). În mod excepțional, Președintele Parlamentului poate propune, în orice ședință a Parlamentului, modificarea și completarea ordinii de zi din proprie inițiativă, la cererea Biroului permanent, a unei fracțiuni parlamentare sau comisii parlamentare.

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu...

Domnul Marian Lupu:

Ceea ce...

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Noi doar nu votăm ordinea de zi peste fiecare oră, se are în vedere dimineața, când se votează ordinea de zi pentru ziua de azi. Noi doar nu discutăm un proiect de lege și iar venim cu o propunere de modificare a ordinii de zi.

Asta se face când se votează ordinea de zi pe ziua de astăzi sau înțelegeți dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Eu înțeleg, dar...

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu se votează. Noi nu putem să intervenim în ordinea de zi peste fiecare 5 minute și este clar stipulat în Regulament, dar, mă rog.

Domnul Marian Lupu:

Cu părere de rău, în Regulament nu-i stipulat lucrul acesta. Iată, asta-i și problema.

Domnul Mihai Ghimpu:

Regulamentul e scris bine și v-a spus și șeful Direcției juridice. Toți juriștii o să vă spună așa.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc pentru opinie, dar eu gândesc, ca să nu mai discutăm lucrurile acestea, că înțelegerea mea a Regulamentului este foarte clară, azi sîntem în prima zi de lucru a etapei bisăptămînale.

Da, am putea să discutăm multe, că-i de dimineață și aveți dreptate. În acest caz, noi deschidem poarta pentru ca în orice ședință de dimineață pînă în seară să adăugăm la ordinea de zi, însă acestea sînt prescrierile, prescripțiile Regulamentului Parlamentului.

Votul a avut loc. Proiectul nr.2237. Ce-i încă?

Microfonul nr.4.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Înainte de a vota totuși discutăm proiectul acesta de lege. *(Rumoare în sală.)*
De ce... *(Rumoare în sală.)* a.

Domnul Marian Lupu:

Da. Tac, proiectul respectiv, stimați colegi. Cine-l raportează?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu consider că, moral, domnul Ioniță nu are dreptul să prezinte proiectul acesta astăzi. (*Rumoare în sală.*) Nu are dreptul. El trebuie eliberat din funcție pentru delapidare de 6 milioane din bugetul statului.

N-are dreptul să prezinte, moral, acest proiect. Puteți dumneavoastră cu... ce dreptate faceți. Acolo încă nu se știe, vasăzică, care-i vinovatul, că nimeni n-a spus azi care-i vinovat și de ce, unde avem azi o hotărîre a Comisiei de anchetă, în care e clar scris că Ioniță a falsificat legea, noi îl scoatem la tribună și încă-i dăm voie să citească proiectul.

Doamna Liliana Palihovici:

Există prezumția nevinovăției.

Domnul Mihai Ghimpu:

Îmi pare rău, domnule Președinte.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ghimpu...

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Dacă se poate. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, sîntem în procedura de examinare a proiectului.

Stimați colegi...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar eu, deja eu îl citesc.

Domnule Popa,

Îmi dați voie după...

Domnul Marian Lupu:

Tot ce o să fie în cadrul dezbaterilor. O clipă, să prezinte proiectul și după aceasta discutăm tot ce este de discutat.

Domnule Ioniță,

Vă rog. O clipă, domnule președinte. (*Rumoare în sală.*) Of, of, of, ce-i greu cu voi ... (*Rumoare în sală.*)

Spune ce ai de spus, stimate domnule Deliu.

Microfonul nr.4, te rog.

Domnul Tudor Deliu:

Vreau să spun, cer scuze. În primul rând, eu așa... asta vreau să mai zic o dată, să terminăm cu samavolniciile. Dumneavoastră sînteți Președintele Parlamentului...

Domnul Marian Lupu:

Corect.

Domnul Tudor Deliu:

...ales de Parlament și trebuie să conduceți ședințele și să nu faceți ceea ce doriți dumneavoastră. În ceea ce privește domnul Ghimpu, mie îmi pare rău că dumnealui s-a transformat în procuror aici. Este prezumția nevinovăției, domnule Ghimpu.

Noi vom remite, așa este în hotărîre, vor decide organele respective și nu dumneavoastră. Dar vreau să vă spun că nici dreptul nu aveți să spuneți lucrurile acestea...

Domnul Marian Lupu:

Păi, vreau să vă spun, o clipă, stimați colegi, faceți referință la Regulament, foarte bine. În luarea de cuvînt de la microfonul nr.5 a fost vizată persoana și, potrivit Regulamentului, persoana doar, în speță, are dreptul la replică și nu din partea altora. (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Dreptul la replică. Eu nu am vorbit din punctul de vedere al Codului penal. Eu am vorbit din punctul de vedere al hotărîrii Parlamentului și al recomandărilor Comisiei de anchetă. (*Rumoare în sală.*) Acolo este scris: a recomanda Președintelui Parlamentului să inițieze procedura de eliberare din funcția de președinte.

Nu poate un deputat să fie președinte de comisie în cazul în care el falsifică legi și aduce prejudicii statului de milioane de lei. Asta doar îi problema. Și acum putea altcineva să iasă acolo.

El acum iese și ne dă nouă lecții. Cu ce drept?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi...

Domnul Mihai Ghimpu:

Unde-i răspunderea, unde-i rușinea aceasta? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Eu sper că organele de drept își vor face meseria și proverbul, înțelepciunea populară va spune: cine strigă, prindeți hoțul. Cred că va fi clar.

Dar acum o să dau citirii hotărîrii. Hotărîrea cu privire la activitatea unor autorități ale statului.

În conformitate cu articolul 74 din Constituția Republicii Moldova, articolul 92 din Regulamentul Parlamentului, articolul 11 al Legii nr.780/15 din 27.12.2001 privind actele legislative, audiind rapoartele și informațiile prezentate de către Comisia economie, buget și finanțe, Comisia juridică, numiri și imunități, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică și de Prim-ministrul Republicii Moldova, referitor la atacurile asupra sistemului financiar-bancar, Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Se ia act de rapoartele și informația prezentată de comisiile permanente ale Parlamentului, Comisia economie, buget și finanțe, Comisia juridică, numiri și imunități, Comisia securitate, apărare și ordine publică, precum și de raportul Prim-ministrului Republicii Moldova referitor la atacurile asupra sistemului financiar-bancar.

Articolul 2. – A considera drept nesatisfăcătoare activitatea Serviciului de Informații și Securitate, Procuraturii Generale, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în exercitarea atribuțiilor sale legale.

Articolul 3. – Președintele Parlamentului va iniția în cel mult 7 zile calendaristice procedura demiterii Procurorului General și președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Articolul 4. – În temeiul articolului 13 alineatul (1) din Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, se eliberează domnul Gheorghe Mihai din funcția de director al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

Articolul 5. – Prim-ministrul Republicii Moldova va informa Parlamentul în termen de 14 zile calendaristice despre acțiunile întreprinse referitor la remanierele de cadre din Guvernul Republicii Moldova.

Articolul 6. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.
Președintele Parlamentului. Chișinău. Republica Moldova.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări, opinii.
Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,
Deci eu am stat la microfon, aici, demult.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu sînt deputat, în acest caz, aici.

Domnul Victor Popa:

Pentru că domnul Ioniță ne-a demonstrat că poate citi. Noi avem hotărîrea aici, putea să nu ne-o citească.

Este altceva. Conform articolului 11 din Legea cu privire la actele legislative, acolo spune că hotărârile Parlamentului care nu au caracter normativ pot fi examinate fără a fi supuse tuturor procedurilor în organele de lucru.

Pot fi, asta înseamnă că se exclude posibilitatea de a fi examinate, iar noi sîntem în cazul în care exact ele trebuie să aibă avizul Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului, a Comisiei juridice, numiri și imunități, sub următorul pretext.

Deci noi încălcăm prevederea legislației. Este Legea cu privire la Procuratură în care se stabilește clar, articolul 66 alineatul (4), că Procurorul poate fi demis numai în cazurile: plecare onorată, ce înseamnă compromiterea titlului de Procuror, demisie proprie, sentința organului judecătoresc și pierderea cetățeniei Republicii Moldova.

Vreți să mai avem o hotărîre de Parlament atacată la Curtea Constituțională, să mai dea o palmă justiția, poftim, s-o facem.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule...

Domnul Victor Popa:

Dacă nu vreți avizul organelor de specialitate ale Parlamentului.

Mai departe. Legea cu privire la Consiliul Național al Pieței Financiare. Deci și aici articolul 15 ne spune că membrul Consiliului de administrație poate fi revocat în urma exercitării neadecvate a funcțiilor care au dus la efecte de criză pe piața financiară nebanară. Încă o modalitate de a fi atacată hotărîrea noastră.

Păi, dragii mei, atunci să nu ne grăbim. Să examinăm acest proiect în Direcția juridică, în Comisia juridică, numiri și imunități să avem avizele organelor de specialitate și atunci o să revenim, dar să nu încălcăm noi legislația.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Dumneavoastră, vreau să vă spun că induceți de două ori în eroare opinia publică.

Prima dată se referă la atacul instituțiilor financiare, dar s-a făcut pe piața nebanară. E vorba de acțiuni. Iar cît de valori mobiliare care este Comisia națională. Cît privește procedura de demitere, dumneavoastră, dacă citiți foarte atent articolul 3 – Președintele Parlamentului va asigura procedura, iar noi, ca Parlament.

Domnul Victor Popa:

Da, vă explic.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Îi cerem în 7 zile.

Domnul Victor Popa:

Domnule Ioniță,

Vă explic.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Să respecte legislația.

Domnul Victor Popa:

Și la aceasta. Și asta este o încălcare a legislației. Din ce cauză?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Este opinia dumneavoastră.

Domnul Victor Popa:

Ascultați-mă aici. Pentru că atât Constituția, cât și Legea cu privire la Procuratură, cât și Legea cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare oferă Președintelui Parlamentului un drept, iar dumneavoastră vreți ca dreptul Președintelui Parlamentului să fie transformat în obligație. (*Rumoare în sală.*)

Nu este corect.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Sînt circumstanțele suficiente, ca să cerem așa ceva.

Domnul Victor Popa:

Deci poate inițiativa să vină, să se adreseze Președintelui Parlamentului cu rugămintea să inițieze, dar nu-l putem obliga să facă acest lucru, pentru că legislația îi oferă lui dreptul de a veni cu propunerea, dar nu are obligația aceasta. (*Rumoare în sală.*) Sigur că da.

Deci să nu confundăm lucrurile elementare: drepturi și obligații.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dumnealui are un drept...

Domnul Victor Popa:

Pentru că așa, cum îi formulat aici, este în mod imperativ: va iniția în cel mult 7 zile încălcarea normelor legislative. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Dacă îmi permiteți, să-i dau o replică colegului Popa în ceea ce privește neconstituționalitatea.

În primul rînd, nu dumneavoastră sînteți cel care să dea apreciere asupra neconstituționalității, deoarece eu vreau să reamintesc, domnule Popa, că anume la inițiativa dumneavoastră toate actele adoptate au fost declarate ulterior neconstituționale. Unu la mîină.

Și doi. Prin acest proiect de hotărîre noi nu-l demitem pe Procurorul General și conducerea CNPF-ului, fi-i foarte atent. Dacă noi era să-l demitem astăzi, fără respectarea procedurii, era să fie o altă chestiune. Noi doar am propus ca Președintele Parlamentului să inițieze această procedură și, de aceea, este un proiect absolut legal și constituțional, domnule Popa. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Mă voi referi și eu la articolul 3, la ceea ce... și am două chestiuni.

În primul rînd, așa cum spunea și domnul Pop, felul în care sună. *(Rumoare în sală.)* Domnul Popa, da. Felul în care sună este un mod imperativ. Președintele Parlamentului va iniția în cel mult 7 zile calendaristice. Parlamentul nu poate să-l oblige sau imperativ să indice Președintelui și din cauza asta propunerea este că anume această parte a propoziției să fie exclusă.

Și a doua chestiune, ce ține de Comisia Națională a Pieței Financiare. Luînd în considerare că Comisia, în general, este un organ colectiv în care există și o responsabilitate colectivă și deciziile se iau în mod colectiv, luînd în considerare că unul dintre vicepreședinții Comisiei deja a fost compromis, domnul Gherman, luînd în considerare și știm foarte bine despre chestiunea cu compania de estimare și anume Estimator, iată de ce propunerea este, domnule Ioniță, ca aici, acest articol 3, care se referă la Comisia Națională a Pieței Financiare să nu se refere doar la președinte de la conducerea Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Ceea ce ați spus dumneavoastră n-a constatat nici comisia, este opinia dumneavoastră. Este o opinie, domnule Candu, care are dreptul la viață.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

La cele ce spune de domnul Popa, juristul Popa. Eu nu înțeleg cine ne învață pe noi respectarea, să respectăm Constituția? Acei care au solicitat și care au introdus proiecte de lege care vizează modificarea Constituției cu 51 de mandate? Sau acei care au ignorat procedura de modificare a Constituției și cu un număr mai mic de deputați au propus Parlamentului să adopte o nouă Constituție? Ei, în general, nu se orientează în spațiu, dar ies la microfon și ne învață pe noi cum să respectăm Constituția.

Supuneți votului acest proiect de hotărîre cu toate propunerile concrete și exacte care vor parveni anume la textul acestei hotărîri.

Domnul Marian Lupu:

Anume aceste propuneri exacte și trebuie să fie formulate în cadrul dezbaterilor.

Microfonul nr. 3.

Ce ați vrut să formulați?

Domnul Andrian Candu:

Am să revenim, stimate domnule Președinte, onorat Parlament.

Domnul Marian Lupu:

Formulați propunerea.

Domnul Andrian Candu:

Propunerea este, care o cerem să fie pusă la vot cu solicitarea ca să fie exclusă prima parte a propoziției din articolul 3, iar la a doua parte, ce ține de Comisia Națională a Pieței Financiare, într-adevăr, să sune... și aceasta este propunerea pe care o cerem să o pună la vot conducerea Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Domnul Marian Lupu:

Să fie demisă. Adică, să fie comasat articolul 3 cu articolul 4.

Domnul Andrian Candu:

Nu.

Domnul Marian Lupu:

Să fie demisă conducerea.

Domnul Andrian Candu:

Articolul 3 să se refere doar la Comisia Națională a Pieței Financiare cu referire la conducerea acesteia și să fie exclusă prima parte ce ține de Procuratura Generală, deoarece, în opinia noastră, este o normă imperativă, care nu poate să-și găsească loc în acest proiect de hotărîre.

Mersi.

Domnul Marian Lupu:

Deci, stimați colegi,

Pentru a avea o claritate, pentru a avea o claritate la acest punct. Tot ce se referă la mulți funcționari, inclusiv CNPF-ul, inclusiv SIS-ul, demisia acestor persoane poate fi făcută la inițiativa Parlamentului.

Nu există procedură specifică, care limitează demisia acestor persoane la propunerea Președintelui Parlamentului. Aceasta înseamnă că deja acum noi, în

textul acestui proiect de hotărîre, putem să includem exact așa imperativ, cum este scris: „se demite șeful SIS”, să fie scris „se demite”. Și o să votăm propunerea domnului Candu, nu doar președintele, dar întreaga componență a conducerii CNPF-lui.

Stați, pe rînd mergem în continuare.

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc.

Noi iarăși constatăm că se încearcă a se deturna cumva esența, de a comasa puncte, de a face comentarii. Este proiectul de hotărîre propus de către grupul de lucru, în care, subliniez încă o dată, toate fracțiunile au avut ocazia și posibilitatea de a fi prezente și de a participa.

În condițiile acestea, propunerea de a face referință la niște vicepreședinți ai Comisiei pentru Piața Financiară, care s-au compromis, dacă o să examinați mai cu atenție, veți găsi alții mult mai compromiși în cadrul comisiei și fără. Aș ruga, într-adevăr, să nu operați cu nume.

Domnul Marian Lupu:

Dar de ce, domnule Streleț, sîntem în dezbateri acum?

Domnul Valeriu Streleț:

Noi am propus grupul de lucru, care este compus din reprezentanți și ai fracțiunii noastre. Am propus această redacție a proiectului de hotărîre și am rugat, fără prea multe comentarii, mă rog, care...

Domnul Marian Lupu:

Stați, stați, stați puțin.

Domnul Valeriu Streleț:

Dar nu zic propuneri, domnule.

Domnul Marian Lupu:

Dumneavoastră vreți ca în plenul Parlamentului să nu se dezbată proiectul de hotărîre?

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Așteptați o secundă. Eu mă pronunț și apoi dumneavoastră spuneți. Fără comentarii prea multe, propunerile doar. Este propunerea la vot. Trece, nu trece? Pe urmă, hotărîre per ansamblu. În situația aceasta, firește există și articolul 17 litera f) din Legea privind statutul deputatului în Parlament, în care un grup de deputați de minimum 1/4 - 26 la număr pot iniția orice vot de neîncredere oricărui funcționar, care a fost numit sau confirmat în funcție de către Parlament.

Domnul Marian Lupu:

Cu excepția legilor speciale.

Domnul Valeriu Streleț:

Mecanismele pot fi găsite, dar la moment există acest proiect de hotărîre și am rugat să-l puneți la vot respectiv și amendamentele formulate, fără a le comenta.

Domnul Marian Lupu:

Păi, stimați colegi, în acest caz, nu închideți gura colegilor dumneavoastră din sală, care participă la dezbateri.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu n-am de gând să închid gura nimănui.

Domnul Marian Lupu:

Dacă sînt dezbateri? Nu, propunerea a fost, să votăm deodată...

Domnul Valeriu Streleț:

Doar atenționez ca să vă abțineți de la comentarii.

Domnul Marian Lupu:

Oamenii. Eu, ca Președinte al ședinței, trebuie să asigur posibilitatea deputaților să se expună pe marginea proiectului de lege în cadrul dezbaterilor. Aceasta este funcția și nu comentariu.

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Noi, stimați colegi din dreapta,

Vrem să înțelegem fiecare, aceasta este o dogmă ce ați scris dumneavoastră aici și nu avem dreptul să intervenim în textul acestei, așa-zise hotărîri. Fie ne permiteți și nouă să participăm la redactarea lui, dacă aveți nevoie și de voturile dumneavoastră. Dacă nu aveți nevoie, noi vă lăsăm să vă faceți opera pînă la urmă. Dacă totuși prima parte este valabilă, atunci vă rog frumos să mă ascultați.

Despre punctul 5. Dacă punctul 1, 2, 3 și 4 pot fi discutate în cadrul aproximativ al Regulamentului Parlamentului, atunci punctul 5, după noi, este total anapoda, pentru că sună în felul următor:

„Prim-ministrul Republicii Moldova va informa Parlamentul, în termen de 14 zile calendaristice, despre acțiunile întreprinse referitor la remanierea de cadre din Guvernul Republicii Moldova”.

Și întreb autorii: spuneți-ne, vă rog frumos, ce ați.. ce înțelegeți prin acest punct 5? Și cum se încadrează el în această hotărîre de Parlament sau este un know-how al grupului ad-hoc, format astăzi de dimineață?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,
Cu acest articol...

Domnul Valeriu Munteanu:

Și ce legătură? Nu vă supărați, ce legătură are acest punct 5 cu ceea ce avem noi în preambulul acestei hotărâri? Spuneți-ne, vă rog frumos.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,
Vă răspund.

Domnul Valeriu Munteanu:

Ne interesează remanierele care o să aibă loc la o Agenție cumva, care este legată cu flori de măr cu raiderul?

Domnul Veaceslav Ioniță:

În articolul 5 scrie foarte clar că peste 14 zile Prim-ministrul va veni în Parlament și ne va anunța ce a întreprins el în privința remanierilor de cadre din Guvern.

Domnul Valeriu Munteanu:

Ce legătură are cu raiderul, domnule Ioniță?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnul Prim-ministru...

Domnul Valeriu Munteanu:

Vreți toată agenda politică să o consumăm printr-o hotărâre de Parlament sau facem o hotărâre pertinentă la tema pe care am propus-o?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,
Îmi pare foarte rău că azi nu ați fost atent la ceea ce a spus domnul ...

Domnul Valeriu Munteanu:

Propunere: solicităm a fi exclus din această hotărâre punctul 5. Și considerăm că nu-și are locul aici. Dacă vreți, discutăm separat, putem să discutăm separat, dar aici nu-mi pare logic.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Este o solicitare clară.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Am înțeles. Îmi pare rău că n-ați auzit ce a vorbit Prim-ministrul astăzi în prima jumătate a zilei.

Domnul Marian Lupu:

Așa, microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț:

La articolul 3, în fond, pentru a da o tentă mai puțin imperativă, cum se exprimă și colegii noștri din Frațiunea PD, noi am putea formula că se propune Președintelui Parlamentului, în termen de 7 zile, să inițieze procedurile respective. Fiindcă instrumentarul îl are și Președintele Parlamentului și Parlamentul per ansamblu. Cred că este o propunere judicioasă.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, Parlamentul hotărăște.

Domnul Marian Lupu:

Aici, puțin mai târziu, eu am să vă dau citire din prevederile legii speciale la acest subiect, înainte de a supune votului și a decide textul acesta final, fiindcă eu nu aș vrea ca noi să ne pomenim încă în situații, precum a fost cu cazul Muruianu. Decizii, eu am în vedere decizii care s-au dovedit a fi, potrivit deciziei Curții Constituționale, cu încălcări de proceduri, care a adus la anularea acestora.

Deci alte propuneri?

Microfonul nr. 3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Într-adevăr, domnule Președinte al Parlamentului,

Este salutar faptul că dumneavoastră recunoașteți că ați acționat absolut ilegal în cazul Muruianu. În principiu, noi sîntem de acord, pentru ca să nu apară nici un dubiu, într-adevăr la articolul 3 la început să propunem următoarea redacție, prezentată și de colegul Streleț:

„Se propune Președintelui Parlamentului să inițieze” și mai departe după text. Cred că, în acest caz, vor dispărea toate dubiile în ceea ce privește legalitatea sau constituționalitatea.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Să inițieze în 7 zile calendaristice.

Domnul Marian Lupu:

În calitate de persoană vizată, dați-mi, vă rog, definiția juridică a noțiunii „se propune”.

Domnul Serghei Sîrbu:

„Se propune” – adică se recomandă, de exemplu. Că nimeni nu vă obligă. Sigur că dumneavoastră puteți să luați act de voința întregului for legislativ și voința poporului sau nu. Ulterior, vom mai vedea.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Eu n-am auzit azi în cuvîntarea... raportul domnului Prim-ministru și nici în raportul Comisiei economie, buget și finanțe, de fapt, nu al Comisiei buget și finanțe, dar a președintelui Ioniță, că cineva dintre membrii Guvernului sînt învinuiți sau n-au făcut ceea ce trebuie în raiderul acesta bancar.

Și atunci, într-adevăr, apare întrebarea, fiindcă, cînd este vorba de remanieri de cadre în Guvernul Republicii Moldova, Guvernul aceasta înseamnă Prim-ministrul și miniștrii, nu Cancelaria sau cineva acolo.

Totuși să ne fie clar. Deja ați, avem altă Alianță aici? Altă majoritate parlamentară avem? Aveți? (*Rumoare în sală.*) Bine, felicitări.

Mulțumesc. Bine, că mi-i clar.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

În continuare, dacă sînteți la microfon.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Eu accentuez încă o dată, cît n-ar vorbi, Mușuc încă mai are de mîncat măligă cu lapte. Pentru că atunci cînd el citea pe silabe cuvîntul Constituție, eu predam în instituțiile de învățămînt superioare: doctor habilitat, profesor universitar, Mușuc, nu jurist. Și mai ai de învățat mult încă.

Domnule Președinte,

Că el îi „santehnik”, știm noi. Deci nu este legătură între articolul 2 și articolul 3. Deoarece a considerat drept nesatisfăcătoare activitatea. Eu nu vorbesc de a Procuraturii. Nu există în Legea cu privire la Procuratură demisia pe acest motiv. De ce vrem să încalcăm legea cu premeditate? De ce vrem să introducem în această hotărîre un punct, care contravine flagrant legislației în vigoare?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu am răspuns deja la întrebare.

Domnul Victor Popa:

Dar n-ați răspuns, că trebuie să înțelegeți, domnule Ioniță, despre ce vorbesc eu aici.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Eu vă mulțumesc pentru amabilitatea cu care vorbiți. Vreau doar să vă spun: Prim-ministrul foarte clar a vorbit azi despre prestația fiecăreia dintre aceste instituții și eu cred că sînt suficiente motive pentru a iniția procedura de demitere. Iar dacă nu se vede lucrul acesta din partea dumneavoastră, atunci nu sînt eu cel care vă poate deschide ochii.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, domnule Președinte,

Sigur că este stranie cam formula în articolul acesta 3, că propunem președintelui, rugăm frumos Președintele să vină cu propunere, ne închinăm Președintelui. Oricum orice formulă îi deocheată. Ea cumva trebuie redusă, fiindcă vă rugăm să faceți dumneavoastră ce vrem noi.

Și articolul 5. Articolul 5 tot este deocheat, fiindcă, iată, și domnul Voronin știe cum se fac remanierele în Guvern. Primul ministru cu Președintele. Nu, aici Parlamentul n-are nici o atribuție.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Îi foarte straniu, domnule Diacov, că după astfel de cazuri nu s-a început procedura de demitere, aceasta este straniu. Nu faptul că noi astăzi votăm. Trebuia demult să înceapă, aceasta este straniu.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am vrut la fel să întreb ce are remanierea de Guvern cu hotîrîrea de astăzi, cu demiterea pe care o cereți. Noi înțelegem că tot ce se face acum și graba cu care insistați să se pună la vot demiterea, fără ca să luăm act în mod conștient și pregătiți de aceste demiteri, fiindcă noi, cum spuneți dumneavoastră, lucrăm în interesul cetățeanului, iar cetățeanul trebuie să fie informat.

Noi înțelegem că toată tivitura aceasta cu raiderul a fost pregătită, dar numai pentru ziua de azi, ca să asistăm la această nuntă, care are loc între Partidul Liberal Democrat și Partidul Comuniștilor. Vă uitați cît de nerăbdătoare este mireasa, dumneavoastră, stimate Streleț, stimate Prim-ministru, Președintele Partidului Liberal Democrat Filat. Cît de mult așteaptă ei ca să veniți și să faceți o nouă Alianță cu dînșii!

Dar aceasta se numește trădare a democrației în Republica Moldova. Și tot sloganul dumneavoastră „Republica Moldova fără comuniști”, „Republica Moldova fără Voronin” a fost un mesaj fals, numai că să vă strecurați la putere.

Și acum vreau să vă dau o întrebare: cum se numesc patrioții care părăsesc echipa și trec în tabăra dușmanului? Și cum se numesc deștepții care își taie craca de sub picioare, domnule Ioniță?

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu vă răspund la întrebare, că am fost eu întrebat.

Domnule deputat,

Vreau să vă spun că cel mai mult ce m-ar interesa, cum se numesc acei care nu văd ce se întâmplă. Și cred că atacurile care le spuneți dumneavoastră, degrabă va fi clar cine a stat în spatele lor. Și fiți siguri, că pe unii din ei îi cunoașteți.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Doamna Raisa Apolschi:

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

Deci eu propun articolul 3 să fie divizat în două articole, pentru că atât acțiunile vizavi de președintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare, cât și ale Procurorului General, ele sînt reglementate de o lege specială, deci aș propune divizarea acestui articol în două articole.

Și reiterez deci propunerea colegului meu de a indica aici nu numai a Președintelui Comisiei, dar și a conducerii Comisiei Naționale în corpore.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, este propunerea înregistrată.

Microfonul nr. 2.

Domnul Constantin Starîș – Frațiunea PCRM:

Господин Председатель,

Я хочу в качестве реплики, ответ на риторический вопрос господину Сахарняну: как называются люди, покидающие команду? Можете спросить у руководства Парламента. Спасибо. (*Aplauze.*) Ой!

Domnul Marian Lupu:

Единственная реакция.

Microfonul nr. 5.

Domnul Vladimir Lupan – Frațiunea PL:

Dacă este propusă demiterea SIS, șefului SIS, CNPF și a Procuraturii, atunci pe cine concret vrea să demită, să remanieze în cadrul Guvernului domnul Prim-ministru?

Întrebarea are sens, pentru că, dacă noi votăm demiterea acestor trei persoane, de ce mai are nevoie Prim-ministrul de puteri adiționale pentru remanieri? Pe cine concret vrea să-l demită?

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnul Prim-ministru în 14 zile, conform hotărîrii noastre, va veni în Parlament și ne va informa în privința aceasta.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț:

Deoarece a fost vizată și fracțiunea, și numele meu a fost menționat.

Domnule Saharneau,

Regretabil este că dumneavoastră, ca patriot, consider că anume așa este, ați participat la o nuntă foarte timpurie, imediat după ce s-a constituit alianța, s-a mai constituit o mică alianță. O nuntă care vine să apere toate fărădelegile care se fac în statul acesta, care blochează mersul reformelor. (*Aplauze.*)

O procuratură absolut ineficientă, care tergiversează examinarea tuturor cauzelor care nu-i sînt convenabile de a le tergiversa, de a le examina în timp util. O comisie care, evident, toată lumea vede, că a acționat foarte lent, vom vedea în interesul cui.

A menționat și Prim-ministrul că degrabă vor ieși la suprafață adevărații autori ai acestui scenariu. În cazul acesta, se poate întreba cine e mai patriot? Pe cine apărați dumneavoastră? Cu cine faceți dumneavoastră nuntă în situația aceasta? Și fiți mai atenți cu asemenea declarații din motive că noi am luptat mult mai mult în perioada... în special acum, cînd ați ajuns să participați și dumneavoastră la Alianța de guvernare, deci nicidecum nu încercați să... și nu puteți să înțelegeți, că sînteți folosiți pe post de mireasă. (*Aplauze.*) (*Rîsete.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Trebuie să dau replică, fiindcă, domnule Streleț, trebuie să fie clar, noi am constituit o Alianță de guvernare, da, pro europeană? Și sigur că în Alianță există și probleme pe care le-ați invocat dumneavoastră, poate există și atacuri reider. Și cele mai... lucrurile acestea trebuie rezolvate în Alianță, dar nu trădînd Alianța. Iar noi cu Partidul Democrat am rămas pe teritoriul Alianței și am încercat în interiorul Alianței să rezolvăm problema, dar nu plecînd la dușman.

Și atunci, punînd pe masă puterea pe care ne-a dat-o cetățeanul cu atîtea sacrificii, noi am rămas pe cîmpul Alianței și vă chemăm să nu părăsiți cîmpul Alianței. Rămîneți aici, ca să rezolvăm problemele, iar problemele pe care le-ați

invocat dumneavoastră, aveți dreptate, numai că ele trebuie puse la punct altfel decât prin trădare.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu văd că, într-adevăr, nu se înțelege adevărata esență a ceea ce se produce atât prin declarațiile referitor la harbuji și la alianțe, la nunți ș.a.m.d. Eu văd că, într-adevăr, se încearcă să se mușamalizeze un caz care pune în pericol și securitatea economică, și securitatea socială și, în general, stabilitatea în Republica Moldova.

Noi venim cu o propunere, de a demonstra că clasa politică, Alianța de guvernare, care deocamdată există, și tot ceea ce faceți dumneavoastră, faceți ca doar să o distrugeți, din motive că apărați niște instanțe, care, elementar, se vede absolut vizibil că nu și-au făcut meseria. Și, în situația dată, dumneavoastră menționați că noi distrugem Alianța? Este cel puțin cinic. Văzînd cu cîtă insistență evitați ca acest subiect să fie discutat tranșant și votat, chiar îmi pun și eu întrebarea: ce scopuri urmăriți?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Vladimir Lupan:

Revenim totuși la răspunsul dumneavoastră privind articolul 5. Deci dumneavoastră cereți un card blanche pentru Prim-ministru, fără nici o legătură cu atacurile raider, ca el să demită la dreapta și la stînga în cadrul Guvernului pe cine va dori el.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi nu cerem.

Domnul Vladimir Lupan:

Așa am înțeles eu din răspunsul dumneavoastră.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi nu cerem acest lucru. Dumneavoastră așa înțelegeți, dar văd că ultima vreme cam ...

Domnul Vladimir Lupan:

Nu, eu văd că dumneavoastră așa cereți.

Domnul Veaceslav Ioniță:

... vedeți și înțelegeți altfel.

Domnul Vladimir Lupan:

Mulțumesc.

Am înțeles.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi nu cerem acest lucru.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Я вообще удивлен, когда деятельности Прокуратуры дают оценки все кому не лень. Абсолютно понятно, что эти оценки ничего общего с деятельностью Прокуратуры нет имеют. Это политические оценки.

Поэтому сегодня очень много об этом здесь говорилось, о деполитизации этих структур. Хотелось бы, чтобы мы говорили о деполитизации не только Прокуратуры, но и других структур, тех, о которых сегодня Премьер-министр не говорил. Это один момент.

Второй момент по проекту постановления. Articolul 2. A considera drept nesatisfăcătoare activitatea Serviciilor de Informați, Procuraturii Generale. А откуда такие выводы взяты?

Комиссия, которую я представляю, таких выводов не делала. Или у нас есть другая комиссия, которая дает оценку деятельности Прокуратуры? De unde?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Ceea ce a făcut comisia dumneavoastră noi am auzit.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Dumneavoastră ați ascultat Procurorul General.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar astăzi a fost în plenul Parlamentului și Prim-ministrul Republicii Moldova care a informat plenul și noi am început cu primul articol, dacă îl citeați atent, atunci vedeți de unde noi am ajuns la aceste concluzii. Din păcate, din rezultatul investigației comisiei dumneavoastră, într-adevăr, n-am ajuns.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Dar dumneavoastră ce, ați analizat activitatea Procuraturii Generale pe această întrebare?

Domnul Veaceslav Ioniță:

În punctul 1 este răspunsul la punctul 2.

Domnul Marian Lupu:

Nu este răspuns, da.

Microfonul nr.5.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Cine nu-l vede, nu-l vede, evident.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Pentru colegii noștri, dacă mai sînt în Alianță, dar cred că ziua de azi a arătat că ei numai folosesc Alianța.

Fracțiunea Partidului Liberal ... Domnule Pușcă, vă rog, nu v-am numit numele încă. Fracțiunea Partidului Liberal nu este împotriva ca oricare care deține o funcție publică să fie numit în funcție mai sus, concediat, eliberat, transferat, dar cu probe.

Astăzi noi am auzit și cînd a fost raportul Comisiei economiei, buget și finanțe, dar mai bine-zis raportul unui raiderist parlamentar, nimic concret, nici o probă absolut în ce-i vinovat A, B, Z, Y și F. Astăzi, Parlamentul a auzit că domnul Ioniță, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, a falsificat legea în mod conștient ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

N-a auzit așa ceva Parlamentul ...

Domnul Mihai Ghimpu:

A auzit Parlamentul.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă ajunge, domnule Ghimpu. Eu vă rabd, dar pînă la o anumită limită.

Domnul Mihai Ghimpu:

Ai introdus în lege, ai schimbat cifrele în lege cu mîna ta.

Domnul Veaceslav Ioniță:

E altă lege acum discutăm.

Domnul Mihai Ghimpu:

Și noi azi ... dumneavoastră nu vreți să-l eliberați din funcție.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Văd că ...

Domnul Mihai Ghimpu:

Apoi o să vă întreb atunci pe dumneavoastră, stimați colegi, unde-i lupta cu mafia și cu corupția? Cum adică, vasăzică? (*Rumoare în sală.*) De ce nu pedepsiți și colegul ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Ghimpu,

Va fi clar unde-i, după ce se vor investiga semnăturile voastre, va fi clar.

Domnul Mihai Ghimpu:

Ioniță, taci că ești mai mic încă, ascultă când vorbesc eu și pe urmă o să vorbești după mine sau treci în sală, că mai bine a-i face.

Eu vreau să vă întreb pe dumneavoastră, avem caz concret astăzi: de ce nici Frațiunea PCRM, nici PLDM nu ați votat să fie eliberat din funcție Ioniță? Nu poate să fie în funcție un deputat care falsifică legea și aduce prejudicii de 6 milioane.

Iată, domnule Streleț, care-i problema. Nu că noi sîntem împotrivă, noi sîntem pentru, dar dacă facem ordine, să facem ordine conform legii și conform încălcărilor, dar să nu folosiți raiderul bancar pentru a vă achita cu cineva. Credeți că nu vedem ce faceți voi?

Eu nu am școală ...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Mihai Ghimpu:

... în komsomol, dar știu foarte bine ce ați învățat voi acolo.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Referitor la faptul dacă mai sîntem în Alianță sau nu și alte suspiciuni.

Să vă gîndiți foarte bine la rolul dumneavoastră în stabilitatea și soliditatea Alianței, fiindcă din aprilie, minimum din aprilie, orice ar fi făcut Frațiunea PLDM imediat era taxat, că, aha, pregătiți alianță cu comuniștii, vă duceți cu comuniștii ș.a.m.d.

Astăzi, cînd noi am făcut un pas, am mers și am adoptat o hotărîre care vizează proiectul respectiv, care vizează Comisia de anchetă în cazurile cazinou, cum ar fi, ele sînt deja finalizate. Am votat, organele urmează să-și facă meseria, urmează să facă ancheta și să determine gradul de vinovăție.

În cazul nostru, noi propunem Președintelui Parlamentului, care deține tot instrumentarul necesar, să inițieze procedurile de demisie. O veți face cum veți

găsi de cuviință, domnule Președinte al Parlamentului, este propunerea unui grup de lucru.

În cazul nostru, noi, în baza unor raporturi absolut firești dintre puterile în stat, solicităm Prim-ministrului să vină cu o informație privind măsurile întreprinse în vederea remanierilor guvernamentale, ce e ceva normal aici.

Este un proiect de hotărâre absolut firesc. Și atîta tam-tam în jurul lui cu scopul de a acoperi adevăratele interese, care stau în spatele acestor mișcări bine-bine corodante, chiar trezesc toate suspiciunile posibile.

Domnul Marian Lupu:

Da, mișcările sînt bine coordonate, corect. Aveți dreptate.
Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо. Прежде всего по процедуре.

Господин Председатель,

Давайте мы не будем слушать долгие рассуждения, не относящиеся к документу, которые несутся оттуда вот, с той стороны.

Второе. Господину Стояногло. Не все кому не лень дают оценки Прокуратуре, а только 101 депутат, которые эту Прокуратуру назначают. Не все кому не лень. Это первое. *(Аплодисменты.)*

Второе. То, как вы провели комиссию, это остается на вашей совести, какие решения оттуда вышли. Это работала рабочая группа на основании рапорта Премьер-министра и предложила такую характеристику решений.

Следующий момент. Предлагается Председателю Парламента на основании всего, что здесь сегодня слышалось, принять решение и начать процедуру или отказать в начале этой процедуры, что мы услышим через установленный документом срок. И тогда вся процедура будет осуществлена в полном соответствии с законом. И комиссия, и следственный, я не знаю чего там, анкета и т.д.

Значит, мы с вами, господин Стояногло, здесь не все кому не лень.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Eu știu că în orice profesie, iată, dacă sînt doi juriști, apar trei concluzii. În chirurgie privesc trei un pacient, apar trei concluzii. Eu nu știu cine la moment poate pune mîna la inimă să spună că adevărul aparține numai Prim-ministrului? Nu e corect, de ce Prim-ministrul? El vede, cum vede el, o analizat. Noi avem alte analize.

Eu am propus și mai propun o dată să fie invitați toți, aceste trei persoane să fie invitate în Parlament.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Sînt obligat să vin cu un scurt comentariu la ceea ce-a spus mult stimatul nostru coleg domnul Streleț la capitolul dacă mai există. Existați, stimați colegi, încă din Alianță o variantă onorabilă, ca să nu dăm pretext de ironii celor care încă mai sînt în opoziție, să discutăm și să consumăm toate aceste probleme în Alianță.

Dumneavoastră, vă amintesc, care aveți, domnule Streleț, președinția în Alianță, ați evitat cu măiestrie, trebuie să recunosc, această situație și chiar ceea ce v-am solicitat noi ca să convocați Alianța, să convocați consiliul. N-ați convocat nici consiliul, nici Alianța, pentru a discuta toate aceste probleme. Tocmai aceasta ne-a adus la constatarea acestui fapt trist, că ați mers pe deasupra și acum avem ceea ce avem.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Fracțiunea Partidului Comuniștilor propune încheierea dezbaterilor și să purcedem la procedura de votare. Adică, să fie supus votului această hotărîre.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

De fapt, nici nu mai văd la microfoane alte propuneri pentru text.

Deci vom merge, ca de obicei, cu procedura de vot pentru propunerile concrete pe marginea unor articole, după care vom vota pe ansamblu. Acum, între timp cît se producea discuția și dezbaterile în sală, eu am solicitat Direcția juridică și Serviciul juridic de la Președinție să-mi prezinte o notă foarte scurtă cu privire la Procurorul General, cu privire la CNPF și cu privire la Serviciul SIS. Reconfirm încă o dată în ceea ce privește conducerea CNPF, că e vorba președinte, că alți membri. În ceea ce privește directorul SIS, nu există obligativitatea ca această procedură să fie începută de Președinte. Parlamentul este în drept s-o facă. Ba da, în articolul 3 voi ați scris că conducerea CNPF să inițieze procedura Președintele Legislativului. Nu există această obligațiune. Parlamentul astăzi poate să voteze demisia. Asta e clar.

Acum ascultați la Procurorul General. Vă rog un pic liniște, ca să nu ne pomenim cu dumneavoastră din nou la Curtea Constituțională. Potrivit Legii nr.199 din 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție demnitate publică, Procurorul General este o funcție demnitate publică. Potrivit aceleiași legi, în cazul demnitarului numit încetarea înainte de termen a mandatului are loc prin revocarea

sa sau, după caz, eliberarea din funcție a demnitarului în temeiul actului administrativ al autorității care l-a numit în funcție. Articolul 22 alineatul (3).

Totodată, aceeași lege prevede că dispozițiile alineatului (3) precitate nu se aplică demnitarilor pentru care legea specială, ce reglementează activitatea acestora, prevede o altă procedură de încetare a mandatului înainte de termen.

În cazul Procurorului General, legea specială este Legea nr.294 din 2008 cu privire la Procuratură, care prevede că Procurorul General poate fi eliberat din funcție înainte de expirarea mandatului de către Parlament, corect, la propunerea Președintelui Parlamentului. Doar că, dragii mei, cu strictețe în patru cazuri:

demisia în condițiile articolului 67 alineatul (2);
depunerea cererii de eliberare din propria inițiativă;
pronunțarea unei sentințe definitive de condamnare
și pierderea cetățeniei Republicii Moldova.

Doar în aceste 4 cazuri, Președintele Parlamentului este în drept să vină cu această propunere. Țineți cont, vă rog, de acest lucru atunci când veți vota prevederile concrete ale acestui proiect. Pe care motiv ...

De procedură. Vă rog, microfonul nr.3.

Domnul Vadim Mișin:

Спасибо.

Я не знаю, кто писал вот то, что вы сейчас озвучивали, только очень прошу, чтобы автор куда-нибудь вышел и прочел в Конституции, какие в Молдове есть законы. Если он там прочтет legea specială, то мы все сдадимся. Вообще нет такого понятия в Конституции Республики Молдова. Я не знаю, что вы оттуда читаете и кто вам это пишет, но Конституция – более высокий документ, чем записки, которые вам дали.

Domnul Marian Lupu:

Рăі, ...

Domnul Vadim Mișin:

Это первое.

Сейчас я завершаю, еще одну секунду,

Domnul Marian Lupu:

Vă rog.

Domnul Vadim Mișin:

И второе. Не надо тянуть время, потому что в данном проекте нет предложения об освобождении Генерального прокурора. Мы предложили абсолютно легитимную ситуацию с Генеральным прокурором. Ваше дело как Председателя Парламента, что делать дальше, внесете нам предложение о его освобождении, мы будем рассматривать, не внесете, это ваше право. И ничего более. И не надо нам ничего читать.

Domnul Marian Lupu:

Eu cred că ultima instanță va fi Curtea Constituțională, care o să ne spună cine e în dreptate și cine nu. (*Rumoare în sală.*) E perfect. Deci propunerea înaintată de domnul deputat Munteanu și de alți deputați privind excluderea articolului 5, care spune: Prim-ministrul Republicii Moldova va informa Parlamentul, în termen de 14 zile calendaristice, despre acțiunile întreprinse referitor la remanierea de cadre din Guvernul Republicii Moldova. Motivația a fost dată.

Ce-i? Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

De procedură. Noi am asistat astăzi la un amestec al puterii executive în puterea legislativă și acum invers. Noi nu avem dreptul să dăm indicații puterii executive ce să facă, Parlamentul, decât să-i numim și să-i eliberăm din funcție, da ce să facă și cum asta ...

Domnule Mușuc,

Uite-te că președintele partidului tău a fost de acord cu mine, o dat din cap. Și uite la domnul președinte al tău, nu la mine te uita, că tu nu știi ce zici. Președintele are experiență, dar tu încă ești boboc. (*Rîsete în sală.*) Da. Așa-i, domnule Președinte, asta înseamnă un amestec în puterea executivă, nu-i admisibil. Mă scuzați, vă rog.

Domnul Marian Lupu:

De asta și supun votului. Cine este pentru acceptarea propunerii de a exclude articolul 5 din acest proiect de hotărîre rog să voteze.

Rog să fie numărate voturile.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 15.

Sectorul nr.3 – 11.

Domnul Marian Lupu:

26 de voturi. Această propunere nu a fost acceptată de votul... știți voi al cui.

Mai departe. Propunerile, mai mulți deputați s-au referit și domnul Candu, și doamna Apolschi, și alți deputați referitor la articolul 3, ca el să fie împărțit în două părți distincte. Prima parte să fie foarte clar stipulată: nu inițierea procedurii, dar demiterea la CNPF și varianta A, aici este vorba de președinte. Varianta care a fost propusă, întreaga conducere a CNPF-lui.

Supun votului această idee, ca să avem foarte ... o claritate. Cine este pentru indicarea aici, într-o formulă imperativă, stabilirea faptului demiterii conducerii CNPF în persoana președinte și vicepreședinți rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 15.

Sectorul nr.3 – 11.

Domnul Marian Lupu:

26 de voturi. Propunerea nu a fost acceptată de plenul Parlamentului.

Așa, tot la articolul 3, care a fost propunerea, domnule Sîrbu, cu prima parte?

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, noi am propus la articolul 3 următoarea redacție: se propune Președintelui Parlamentului să inițieze ... și ulterior după text.

Domnul Marian Lupu:

Așa. Cine este pentru această propunere rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 34.

Sectorul nr. 2 – 16.

Sectorul nr.3 – 19.

Domnul Marian Lupu:

69 de voturi. Această propunere a fost acceptată.

Și atunci ce rămîne cu CNPF-ul, dacă nu s-a votat demiterea astăzi? Legislația, vreau să vă spun o chestie, foarte clar spune despre decizia Parlamentului la acest subiect și inițierea.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Noi am analizat foarte atent această normă, dar pentru a nu crea o neînțelegere. Deoarece există articolul 14 litera b) care spune că calitatea de membru al Consiliului de Administrație încetează în caz de: revocare de către Parlament la propunerea Președintelui Parlamentului. Și pentru ca să nu fie invocat, că trebuie să fie respectată această procedură.

Domnul Marian Lupu:

Dar ian citiți mai departe, deplin.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, inclusiv din inițiativa președintelui comisiei. Deci poate și președintele Comisiei Naționale să-și dea demisia, noi am înțelege și am aprecia gestul dumnealui.

Dar pentru ca să nu fie interpretat că noi n-am respectat procedura, noi dorim foarte clar ca acest articol din lege, care cred că vine într-o anumită contradicție cu următorul, să fie respectat și el și, în felul acesta, să nu apară nici un fel de suspiciuni, că Parlamentul Republicii Moldova adoptă hotărâri care pot fi atacate la Curtea Constituțională.

Domnul Marian Lupu:

Acum, alte propuneri nu au fost pe marginea acestui text, voi supune votului textul pe ansamblu al acestui proiect. Mai sînt propuneri?

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

De procedură. Și noi o să apreciem și încă o să aplaudăm dacă își dă demisia și domnul Ioniță din funcția de președinte al comisiei.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Proiectul nr.2237. Cine este pentru adoptarea acestuia rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 34.

Domnul Marian Lupu:

Majoritatea voturilor. Este vizibil acest lucru. Proiectul este aprobat.
(Aplauze.)

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă:

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

În urma votului consumat foarte recent, sîntem obligați să constatăm, cu regret și cu stupoare, constituirea de facto a unei noi majorități parlamentare, cum s-ar zice так держать, дорогие товарищи.

Mulțumesc. (Rumoare în sală.)

Domnul Marian Lupu:

Așa. Mai avem aici încă un subiect. În sală, o clipă, deja, după pauză, s-a făcut referință și la ziua de mâine cu Hramul, cu ... Deci, să supun votului această propunere, care a fost înaintată acum vreo jumătate de oră, cu referință la neconvocarea ședinței de mâine a plenului Parlamentului în legătură cu Hramul Chișinăului.

S-a vorbit la nivelul diferitor fracțiuni. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. (Rumoare în sală.) Este acceptat.

Voce din sală:

Stai, stai, stai, stai, stați.

Domnul Marian Lupu:

Ședința de azi o declar închisă.

Ședința s-a încheiat la ora 18.22.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția documentare parlamentară a
Secretariatului Parlamentului*